

FRØYA KOMMUNE

FORMANNSKAPET		Saksliste
Møtested:	Møtedato:	Kl.
Oppmøtested Frøya Brannstasjon Kommunestyresalen	27.02.2018	09:00

Møteinnkalling

Medlemmene innkalles herved til overnevnte møte. Forfall må straks meldes til informasjonen, Tlf 72 46 32 00 eller til postmottak@froya.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

09.00 **Offisiell åpning av Frøya brannstasjon**
10.00 **Administrasjonutvalg før avvikling av Formannskapsmøtet.**

Sakliste:

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
30/18	18/473 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 13.02.18
31/18	17/171 GRATIS LEIE AV HALL - BARN OG UNGDOM
32/18	17/26 FROANKONSEPTET - M/VIDEREUTVIKLING AV KOMOPP-PAKKER, REALISERING AV FROHEIM OG SØKNAD OM AUTORISASJON FOR NATURINFORMASJONSSENTER FOR FROAN
33/18	18/466 STRATEGI OG RUTINE FOR ULOVLIGHETSOPPFØLGING
34/18	17/3132 SITKAGRAN
35/18	18/213 HØRING: LOKAL FORSKRIFT OM BRUK OG ORDEN I HAVNER OG FARVANN I TRONDHEIM IKS
36/18	18/458 NY LOKASJON VENTILKAMMER NORDSKAG NÆRINGSARK
37/18	18/21 LÅNEGARANTI FOR FRØYA STORHALL AS
38/18	18/350 BUDSJETTJUSTERING 1 – INVESTERINGSBUDSJETTET 2018
39/18	17/2852 TILSKUDD TIL SISTRANDA LIGGEKAI

40/18	18/348 MORGENDAGENS OMSORG – ROMPROGRAM OG TOTALENTREPRISEKONKURRANSE
41/18	18/301 SØKNAD OM FRITAK SOM MØTEFULLMEKTIG I FORLIKSRADET
42/18	18/472 REFERATSAK
43/18	18/270 ORDFØRERS ORIENTERING
44/18	18/271 RÅDMANNNS ORIENTERING

Sistranda, 20.02.18

Berit Flåmo
Ordfører

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på følgende sted:

www.froya.kommune.no.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato: 27.02.2018	Arkivsaksnr: 18/473	Sak nr: 30/18
Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug	Arkivkode: 033	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
30/18	Formannskapet	27.02.2018

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 13.02.18

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 13.02.18 godkjennes som famlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 13.02.18

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
27.02.2018	17/171	31/18
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Knut Arne Strømøy	D11 &52	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
24/17	Formannskapet	24.01.2017
/	Kommunestyret	
31/18	Formannskapet	27.02.2018
/	Kommunestyret	

GRATIS LEIE AV HALL - BARN OG UNGDOM

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Frøya kommune vedtar at barn og ungdom bosatt i kommunen skal tilbys gratis halleie, tilbudet gjelder i Frøyahallen for, barn og ungdom i alderen 0-19 år. Tilbudet følger skoleruta.
2. Tilbudet gjelder organisert trening for barn og ungdom drevet i regi av lag som er tilsluttet Norges Idrettsforbund og er medlem i Frøya Idrettsråd. Andre arrangementer og cuper inngår ikke i ordningen.
3. Ordningen innføres fra oppstart av skoleåret 2018 – 2019.
4. Tapte inntekter i 2018 på kr. 113 000 finansieres ved bruk av reserverte tilleggsbevillinger som overføres virksomheten Kultur og idrett. Saldo på reserverte tilleggsbevillinger er kr. 359 460 før overføring.
5. Kommunestyret ber om at kostnadene inntil kr. 250 000 innarbeides i budsjett for 2019 og økonomiplan med handlingsprogram 2019 – 2022.
6. Frøya kommune vedtar vedlagte retningslinjer for tildeling av gratis halleie, samt generelle regler for utleie av Frøyahallen (basishallen).
7. Kommunestyret forutsetter at sparte leieutgifter brukes til reduksjon av treningsavgifter for målgruppen.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 24.01.2017 sak 24/17

Vedtak:

Vi må få forslag til nye retningslinjer før vi kan gjøre vedtak. Saken utsettes til retningslinjene foreligger.

Enstemmig.

Vedlegg:

- Retningslinjer for gratis utleie av Frøyahallen.
- Generelle regler for utleie av Frøyahallen.

Saksopplysninger:

I kommunestyresak 216/16 «Budsjett 2017 og økonomiplan med handlingsprogram 2017-2020» fikk rådmannen følgende oppdrag. «Rådmannen bes om å utrede nye retningslinjer for utleie av idrettsanlegg. Vi ber om en utredning om hvor mye det vil koste å tilby gratis leie for organiserte idrettsaktiviteter 0-19 år. Dette skal kun gjelde for trening og ikke for kamper, cup o.l.».

I sak 17/171 ble det lagt frem sak som viste kostnadene til ordningen, men saken ble returnert for å utarbeide kriterier. Denne saken inneholder derfor en kostnadsberegning og forslag til kriterier. Kriteriene er for øvrig diskutert med leder i Frøya idrettsråd som bifaller ordningen. Dette i tråd med samarbeidsavtalen mellom Frøya kommune og Frøya idrettsråd.

Rådmannen har valgt å definere organisert idrett til den aktiviteten som drives i regi av lag og organisasjoner som er tilsluttet Frøya Idrettsråd. Aktiviteter der lagene stiller med trenere.

Rådmannen har sett på kommunale anlegg og finner at det er kun Frøyahallen med flerbrukshallen og basishallen hvor det for tiden drives organisert trening i kommunalt eide anlegg.

Frøya kommune er videre medeier i Frøya idrettspark på Nabeita sammen med Frøya Fotballklubb og Nabeita. Ved Frøya idrettspark tilbys det allerede gratis treningstid for disse aldergruppene.

Gratis svømmehall er ikke tatt med i forslag til vedtak da det ikke for tiden drives organisert idrett her.

Rådmannen har innhentet kostnader lag og organisasjoner har til leie av kommunale lokaler der det tilbys organisert fysisk aktivitet til barn og unge i aldersgruppen 0-19 år.

Forespørsel til Frøyahallen viser at det årlig faktureres ca. 250 000 for treninger i nevnte aldersklasse. Skoler, barnehager og kommunale institusjoner trener gratis på dagtid.

Dette er den klart største gruppen i kommunen når det kommer til lek, trening og fysisk fostring. Lag og organisasjoner på Frøya har registrert over 800 aktive barn og unge, her må man ta forbehold om at mange driver flere aktiviteter og registreres dobbelt. Uansett er dette en stor gruppe.

Det kan videre opplyses at Sør-Trøndelag fylkeskommune har avsatt et beløp som etter søknad fordeles på kommuner som tilbyr gratis treningstider til barn og ungdom. Det opplyses at potten er kr. 900 000 for 2017, en pott som fordeles på søkerne da etter innbyggertall for den enkelte kommune. Frøya kommune har fått mellom kr. 15 000 og 20 000 de siste årene på bakgrunn av halvert leie i Frøyahallene fra 2012. Det opplyses at det er 17 kommuner som har denne ordningen og søker fylket om støtte.

Frøya kommune har også andre anlegg der man leier gratis lokaler, dette gjelder bla. Frøya sjakkklubb, bridgeklubb mannskor og andre.

Det kan for øvrig legges til at «øvinger» ved Frøya kultur- og kompetansesenter er gratis.

Betaling/husleie utløses først ved arrangementer med inntektpotensial.

For 2018 finansierer tapte inntekter ved Frøyahallen på kr. 113 000 gjennom bruk av reserverte tilleggsbevilgninger. Saldo på posten for reserverte tilleggsbevilgninger er før bruk kr. 359 460. Fra 2019 konsekvens justeres driftsbudsjettet på bakgrunn av redusert inntekt tilsvarende kr. 250 000 pr. år i Frøyahallen. Utgiftene reduseres ikke ved innføring av ordningen.

Som en del av inndekningen foreslår rådmannen et påslag på 50% av vedtatte satser når det gjelder utleie til lag/organisasjoner hjemmehørende utenfor Frøya kommune. Dette er det samme

prissystemet Frøya Storhall har lagt seg på. Dette er for øvrig en inntektspost som er vanskelig å beregne da man på forhånd aldri har oversikt over etterspørsel. Helhetlig idrettspark vil forhåpentligvis øke etterspørselen fremover.

Vurdering:

Ønsker man å være en kommune som satser på barn og unge, og ikke minst ønsker en befolkning som har lagt et godt grunnlag for god folkehelse allerede i sine barneår, kan gratis anleggsleie for lag og organisasjoner være den beste og mest effektive sponsravtalen en kommune kan inngå.

Idrett og friluftsliv spiller definitivt en viktig rolle i det norske samfunnet. Frivillige organisasjoner satt i rette sammenheng, er og skal være et middel til demokratisk læring og et middel til utvikling av ansvar og selvstendighet. Organisasjonene som ramme skaper muligheter for møte mellom mennesker, som kan føre til integrering, identitetsdannelse og sosialisering. Dette gjelder ikke minst barn og unge.

Folkehelsemeldingen, Resept for et sunnere Norge, Stortingsmelding nr. 16 (2002-2003)

«Folkehelsearbeid innebærer å svekke det som medfører helse risiko, og å styrke det som bidrar til bedre helse. De negative påvirkningsfaktorene virker helsenedbrytende, enten det er ting vi spiser eller drikker, eller de befinner seg i det sosiale eller fysiske miljøet rundt oss. Positive faktorer handler blant annet om styrkende faktorer i miljøet rundt oss, om vårt forhold til våre nærmeste og de nettverk vi inngår i, og i hvilken grad livet oppleves å ha mening og å være forutsigbart og håndterbart».

Det er en samfunnsoppgave å legge til rette for at så mange barn og unge som mulig, kan ta del i organisert idrett. Mye av dette samfunnsansvaret utføres daglig gjennom lag og organisasjoner. Å tilby gratis halleie for barn og unge vil gjøre det mulig for alle barn, uten å ta hensyn til familiens inntekt å delta i lek, trening og fysisk aktivitet.

Rådmannen vil videre påpeke at det i kommuneplanens samfunnsdel står at folkehelsekonsekvenser skal vurderes i alle politiske saksfremlegg. I denne saken er det folkehelse som er det beste argumentet både når det gjelder fysisk aktivitet, holdningsskapende arbeid, et mangfoldig fritidstilbud og et aktivt frivillighetsarbeid. Gratis halleie vil forhåpentligvis føre til en sprekere befolkning samt fylle våre flotte idrettsanlegg med glade barn i full aktivitet. I tillegg mener rådmannen at idretten er en av de beste arenaene for integrering og at dette tiltaket vil gjøre terskel for å delta i organisert idrett enda lavere.

Økonomiske konsekvenser:

Budsjettpost/kontostreng:

Debet *kontostreng*/beløp

Kredit *kontostreng*/beløp

Ny saldo på den konto som blir belastet:

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
27.02.2018	17/26	32/18
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Marit Wisløff Norborg	614 C02	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
19/17	Formannskapet	24.01.2017
12/17	Kommunestyret	26.01.2017
32/18	Formannskapet	27.02.2018
/	Kommunestyret	

FROANKONSEPTET - M/VIDEREUTVIKLING AV KOMOPP-PAKKER, REALISERING AV FROHEIM OG SØKNAD OM AUTORISASJON FOR NATURINFORMASJONSSENTER FOR FROAN

Forslag til vedtak:

1. Frøya kommunestyre tar til etterretning at Frøya fiskeri- og havbruksfond nå er oppløst og at gjenstående kapital overføres Frøya kommune, øremerket KOMOPP.
2. Kr. 350 000 av disse midlene stilles til disposisjon for rådmannen for videre arbeid med Froan-konseptet, herunder utarbeidelse av søknad om autorisasjon av naturinformasjonssenter for Froan og videreutvikling av Froheim på Sørburøy.
3. Kommunestyret ber om at formannskapet jevnlig holdes informert om framdriften i arbeidet og gis muligheter til innspill i prosessen.

Behandling/vedtak i Kommunestyret den 26.01.2017 sak 12/17

Vedtak:

Under behandling av saklisten ble det enstemmig vedtatt å ta ut saken for senere behandling.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 24.01.2017 sak 19/17

Vedtak:

Saken utsettes.

Enstemmig.

Vedlegg:

Referat arbeidsmøte Froheim.

Saksopplysninger:

Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning ble fredet ved kongelig resolusjon 14. desember 1979. Initiativet til naturvernet kom opprinnelig fra lokalbefolkningen for å verne Froan mot enda et militært skytefelt.

Det faglige grunnlaget for verneforslaget var registreringer av hekkende sjøfugl og ynglende sel i 1974 i regi av Miljøverndepartementet. Verneområde for Froan består av

- i) Et naturreservat og
- ii) Et landskapsvern- og dyrefredningsområde som omslutter reservatet

Froan er med sine 761 km² det største og viktigste verneområdet av marin karakter i landet per i dag. Naturverdiene i Froan er i hovedsak naturbetinget (avhengig av klima, beliggenhet, naturkreftenes påvirkning og samspillet mellom arter), men også noe er kulturbetinget (avhengig av beite, slått og lyngbrenning). Bestemmelsene for området er nedfelt i «Forskrift om vern for Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning, innenfor Froøyene, Frøya kommune, Sør-Trøndelag»

Helårsbefolkningen i Froan – og da snakker vi i hovedsak om Sørburøy - utgjør i dag ca 30 personer. Med tilbakegang i fisket, som lokalt tilskrives økning i den vernede selbestanden, setter nå lokalsamfunnets sin lit til at områdets status som Ramsar-område skal gi positiv avkastning gjennom bl.a. utvikling av reiselivet i et bruk/vern perspektiv. Og videre at Salmars havmerd skal gi positiv ringvirkninger for det lille øysamfunnet.

Forvaltningsplan for verneområdene i Froan har vært etterspurt og lovt helt siden fredningen trådte i kraft i 1979. I 2015 kom den. Den er utarbeidet med utgangspunkt i verneforskriften, sammen med forvaltningsmyndighetenes erfaringer og rådgivende utvalgs tilrådinger i årene etter at områdene ble fredet. Formålet med fredningen er å verne om et rikt og interessant dyre- og planteliv og bevare leve- og yngleområdene for fugl, sel og andre pattedyr i et variert og egenartet kystlandskap.

Forvaltningsplanen ligger vedlagt.

Samtidig med fredningen ble det opprettet et råd, benevnt som det «Rådgivende utvalg for Froan». Her har ordfører i Frøya kommune hele tiden vært medlem.

Milepæler og tiltak/hendelser etter at fredningen trådte i kraft

Det har opp gjennom årene vært mye oppmerksomhet rettet mot fredningen i Froan. I 1998 oppsto et akutt problem for Salmar, som måtte legge brakk en del lokaliteter for lakseoppdrett p.g.a. ILA-utbrudd. De søkte da Fylkesmannen om å få sette ut smolt i to lokaliteter i landskapsvernområdet. Etter mye møtevirksomhet – bl.a. med miljøvernministeren og Miljø- og energikomiteen på Stortinget- fikk

Salmar positivt vedtak av Fylkesmannen og dermed dispensasjon. I 2015 ble dispensasjonen permanent, ved at det ble gjort noen grep når det gjelder vernestatus for de områdene lokalitetene ligger.

Det hører med til historien at to forskere fra Norsk Bygdeforskning – Geir Frisvoll og Katrina Rønningen – i 2007 utarbeidet en forskningsrapport med tittelen «Froan-scenarier» - et tverrfaglig prosjekt som så på muligheter og begrensninger for næringsutvikling og forvaltning i verneområdet Froan. En av deres konklusjoner var at RAMSAR-statusen IKKE var et hinder for eksempelvis lakseoppdrett.

For øvrig har dette skjedd med relasjon til Froan og vernet:

- I forbindelse med bygging av nytt kulturhus og nye videregående skole (FKKS) ble prosjektet KOMOPP etablert og det ble i den forbindelse arbeidet med planer om et såkalt visningssenter for Froan. På Sørburøy var det ment å få en «satellitt» som var tilknyttet FKKS digitalt.
- Rådmannen engasjerte en person som skulle jobbe med å få fram en søknad til miljøverndepartementet om å få etablert et såkalt naturinformasjonssenter.
- Arbeidet stoppet opp da det ikke fantes midler for å forlenge engasjementet for den innleide personen.
- Så dukket det opp tanker om et samarbeid mellom Ørland kommune (Grandefjæra), Hitra kommune (Havmyran) og Frøya kommune (Froan) for å utnytte det faktum at disse områdene har såkalt RAMSAR-status (internasjonalt vern av våtmarksområder).
- Jan O Fredagsvik og Alf Albrigtsen jobbet i ei nedsatt arbeidsgruppe der alle tre kommunene deltok.
- Det ble ferdigstilt et forprosjekt og det ble utarbeidet en rapport av aug. 2012 ført i pennen av Katrina Rønningen og Geir Frisvoll fra Bygdeforskning.
- Så stoppet arbeidet opp, i hovedsak fordi Ørland kommune fikk problemer med Grandefjæra og flybasen. Ørland har imidlertid allerede et visningssenter for Grandefjæra, som en av fem såkalte autoriserte visningssentre i landet (Nasjonalparksentrene ikke medregnet.)
- Siden har Sørburøy velforening stiftet Froheim AS, og Ivar Blikø fra Sintef har jobbet fram tegninger av fysisk bygg og tatt initiativ overfor reiselivsnæringen.
- Rådmannen og Jan O Fredagsvik har hatt dialog med Alf Albrigtsen, som har gjort en del forberedende undersøkelser og fått dannet et bilde av hva som må til for å få et autorisert visningssenter. Det har vært møter med Miljødirektoratet, Fylkesmannen, Bygdeforskning, NTNU og Ørland Kultursenter (våtmarksenteret for Grandefjæra). Videre har Ivar Blikø og Lilly Gården vært delaktig i arbeidet.

Etter de innledende prosesser med forvaltningsmyndighetene i forhold til kriterier og krav for slike sentra (besøk, målgrupper, faglig samarbeid, logistikk organisasjon/økonomi, mv.), vurdering i styret for Froheim AS

og utfra muligheten for å kunne utvikle et unikt senter, er det tatt utgangspunkt i et delt lokaliseringsopplegg med

- Hoved-lokalisering – i Blått Kompetansesenter (BKS) i planlagt byggetrinn to.
- Del-lokalisering på Sørburøy i Froheim - inngangen til verneområdet

Arbeidsmøte

30.11.16 ble det holdt et arbeidsmøte på Blått Kompetansesenter der følgende deltok:

Ordfører Berit Flåmo
Hjørdis Årvik, Frøya kommune
Bjørnar Johansen, Blått kompetansesenter
Lilly Gården, styreleder Froheim AS
Hans Olav Brendberg, styremedlem Froheim AS
Trude Hegstad, Blått kompetansesenter
Toril Pettersen, Frøya Næringsforum
Alf Albrigtsen, Albrigtsen Consult
Jan O Fredagsvik, Frøya kommune
Ivar Blikø, Sintef
Gøril Forbord, Trønder-Energi
Johan K Evjen, Trønder-Energi

Hensikt med møtet:

- ☐ Utvikling av et Naturinformasjons-/våtmarksenter for Froan verneområde – med hoved lokalisering på Sistranda og del lokalisering på Sørburøy .
- ☐ På grunn av endrede forutsetninger bør kan hende tidligere utarbeidede planer justeres vesentlig både hva angår tiltak av materiell og immateriell karakter, inklusiv kostnad av del-elementer (ulike elementer kan ha forskjellig finansieringsopplegg).
- ☐ Synspunkter på om Froheim – konseptet (hele/deler) skal være et reint eiendomsselskap eller kombinasjon av eier og drifter (hele eller deler).
- ☐ Avklare finansiering i første fase – justering av tidligere planer, kostnadsberegning av ulike del tiltak, prosesser, oppfølging, mv..
- ☐ Tanker om implementering av KOMOPP i senteret (hoved utstilling/formidling) på Sistranda og delaktiviteter på Sørburøy som inngang til verneområdet .
- ☐ Synspunkter på om NTNU Brohode Frøya - som har fokus på fokus marin/maritim sektor – bør utvides slik at KOMOPP og opplevelsesnæringene bli en del av Brohode Frøya? Kanskje også omfatte andre deler av kommunens virksomhetsområder.

- Foreløpige informasjon og tanker om opplegg/innretning og utfordringer med å få sertifisert og etablert et Naturinformasjons-/Vårmarksenter for Froan verneområde.

Det er laget et fyldig referat fra møtet, se vedlegg.

ØKONOMI

For å komme videre med eventuell søknad om autorisert visningssenter for Froan, må det foretas noen avklaringer. Og det må en viss økonomi på plass – på kort sikt for å finansiere selve prosessen fram mot søknaden og på lengre sikt med å finansiere fasiliteter og finne drifts- og vedlikeholdsmidler. Sistnevnte gjelder også KOMOPP-pakkene som vises i FKKS.

Som det fremgår av referatet, vil det være flere relevante samarbeidspartnere i det videre: NTNU, Sintef, Norsk Bygdeforskning, Miljødirektoratet, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, FKKS, Blått Kompetansesenter m.fl.

Vurdering:

Etter rådmannens vurdering bør målet med sentret være å etablere og utvikle det som et

1. Kunnskaps- og Informasjonssenter – Formidle kunnskap og gi informasjon om verneområdet relatert til Forvaltningsplanen og Froans geologi og historie i fortid, nåtid og fremtid
2. Feltstasjon for forskning
3. Opplevelsessenter – ta i bruk nye formidlingsmetoder (digitalt) og tilbud om besøk i verneområdet
4. Dokumentasjonssenter – ikke tradisjonell museumsdokumentasjon, men ulik dokumentasjon i forhold til verneområdet og oppfølging av Forvaltningsplanen, inklusiv utvikling av forskningsbasert kunnskap.

Målet bør være å utvikle et samarbeidsnettverk med kulturinstitusjoner, næringsliv, utdannings- og forskningsinstitusjoner, m.fl. – jf. strategien for utvikling av tidligere Frøya vgs.. Senteret vil også kunne være en naturlig arena for utvikling av en Kunnskapspark innenfor natur- og vernefaglige problemstillinger og for utvikling av naturbasert verdiskapning i randsone bruk/vern og utnytte synergi effekter.

I det følgende vil rådmannen vurdere ulike sider ved Froheim, eller Froheim-konseptet, som kanskje vil være vil være arbeidstittelen framover. Hensikten med å få utviklet et mer helhetlig Froan – konsept er

- å tiltrekke seg privat og offentlig kapital og ressurser for investeringer og drift på og utenfor Froan, spesielt i forhold til etablering av materiell/immateriell infrastruktur utover selve del- senteret.
- Utvikle koblinger mellom initiativer innen turisme (bedriftsnettverket) og Naturinformasjonssenter og derigjennom skape grunnlag for samarbeid og videreutvikling gjennom medfinansiering fra nasjonale midler (Innovasjon Norge).

- Med økende havbruksaktivitet aktivitet og økt naturbasert verdiskaping ytterst i kyststripen vil behov for energi være økende. Gjennom blant annet utredninger og analyser som Trønderenergi har gjort viser det seg at det er et stort potensial for miljøvennlig lokal produksjon av energi (sol, vind, bioenergi og bufferløsninger). En framskyndet realisering av slike konsepter krever at man ser helhetlig på utnyttelse av de muligheter som finnes av verdiskaping i området, samt utnytte mulighetene som ligger i visningsturer og undervisnings- og treningskonsepter.
- Gjennom utvikling av innkvarteringskonsepter / lavterskel boenheter kan man også introdusere nye lokale energiløsninger som dels kan kjøres uten å være koblet til nett, eller jobbe i samspill med en større lokal energiløsning.

Det er overordnet viktig å ha en strategisk tilnærming for fremtidig utvikling av senteret.

For å nå målet for senteret vil utfordringer og muligheter være knyttet til:

1. **Forskning, utdanning, innovasjon, formidling og utvikling (FoU)** – forvaltnings- og verdikjederelatert. Verne – og samfunnsfaglig – det er særdeles viktig å få knyttet forskning til verneområdet i forhold til bærekrafts mål (arter, fauna, økosystemet, mv.) og i et bruk/vern perspektiv (bl.a. verdikjederelatert for økonomisk verdiskapning). I dette ligger også utvikling av forskningsbasert kunnskap i forhold til mulighet for utvidet bruk av landskapsvernområdet for eks. oppdrett.
2. **Offentlige rammebetingelser** – juridiske (eks. oppfølging av Forvaltningsplan og innretning av vernebestemmelser) og økonomiske (eks. offentlig del finansiering av drift og finansiering av materiell/immateriell infrastruktur, mv.)
3. **Nærings- og bedriftsutvikling** – tiltak for enkeltbedrifter og felles tiltak, inklusiv utnyttelse og utvikling av randsoneaktiviteter og synergier – direkte og indirekte verdiskapning i et bruk/vern perspektiv

I en utviklingsprosess vil tiltak innenfor et utfordringsområde påvirke tiltak i et annet område. Kort sagt: Tiltak og prosesser må henge sammen. Disse 3 pilarene er meget viktig og avgjørende i et bruk/vern perspektiv.

Delt lokalisering

I begrunnelsen for valg av Sistranda som hoved lokalisering med Sørburøy som del lokalitet for senteret kan nevnes

- Større mulighet til å utvikle et unikt senter – bedre muligheter for utnyttelse av synergi fra andre etablerte/planlagte virksomheter.
- Enklere tilgang til ulike målgrupper som folk flest, turister, skoler, barnehager, frivillighet, næringslivet og deres besøkende, kurs- og konferansedeltakere, forskere, andre utdanningsinstitusjoner, m.fl.
- Større mulighet for egen inntjening gjennom økt interesse for og besøk av personer, bedrifter og institusjoner.
- Hoved lokalisering i forhold til transportrelatert infrastruktur og lokalisering på Sørburøy i forhold til naturlig inngang til verneområdet.

- Større mulighet for faglig samarbeid med for sentret relevante institusjoner og deres samarbeidspartnere på Sistranda.
- Bedre mulighet for å få etablert et robust og forutsigbart fremtidig opplegg – organisatorisk/økonomisk.

Utstillingen på Sistranda skal friste og være en katalysator for utvikling av Sørburøy og for inngang til Froan verneområde.

Utvikling av nødvendig materiell og immateriell infrastruktur på Sørburøy – som inngangsport til verneområdet – vil derfor være avgjørende for å kunne oppnå autorisasjon for planlagt senter. Uten noe opprustning på Sørburøy vil en ikke kunne utvikle et unikt senter.

Turisme/ Opplevelsesturisme

Reiseliv blir et viktig område for Froan-konseptet.

Det er etablert et bedriftsnettverk med tittel «Bedriftsnettverket Frøya Opplevelser». Det har vedtatt at de ønsker å støtte opp om et initiativ om naturinformasjonssenter på Frøya da de anser dette som veldig viktig for utviklingen av opplevelsesnæringen i regionen. Et naturinformasjonssenter vil kunne være en del av utviklingen av bedre infrastruktur og tilgjengelighet til de attraktive stedskvalitetene i området.

Opplevelsesturistene i området gir generelt tilbakemelding om et ønske om å tilby flere forskjellige opplevelser basert på skjærgården, men at leveransene er uforutsigbare, vanskelig å orientere seg i og av for lav kvalitet. Dette er også i tråd med en undersøkelse gjort under Matstreif 2015 der forskjellige pakketilbud ble presentert.

For lite informasjon og tilrettelegging for besøk i øyrekka bidrar til høye barrierer for kundegruppen til å benytte seg av tilbudene. Sammensatte opplevelser utarbeidet fra godt innarbeidede samarbeid i næringen i kombinasjon med bedre infrastruktur, kommunikasjonskanaler og tilgjengelig informasjon vil være en god løsning på dette problemet. Kundegruppen i opplevelsesnæringen viser interesse for opplegg som vektlegger lokalhistorie innen fiskeri, havbruk og tidlige bosetninger og andre stedskvaliteter. Slike historier ble svært godt mottatt i de produktene som allerede finnes på markedet. Det ble også høyt verdsatt at kundene fikk kurs i relevante ferdigheter som rensing av krabbe og filetering av fisk, slik aktivisering bidrar til merverdi av produktet og øker kvaliteten på opplevelsen. Et naturinformasjonssenter kan gjøre mye for å legge til rette for slik aktivitet.

Et overordnet mål ved å etablere et naturinformasjonssenter vil etter rådmannens vurdering være å gjøre tilgjengelig:

- Fysiske stedskvaliteter som naturomgivelser i skjærgården utenfor Frøya, bygningsmiljøene på fiskeværerne i øyrekka og den rike floraen som finnes i regionen.
- Sosiale stedskvaliteter som det gode vertskap, kunnskap om lokalhistorie og lokal kultur

- Sosiokulturelle steds kvaliteter som gir mening for turisten. Opplevelsen av et autentisk kystsamfunn som eksisterer tett på naturen. Oppleve nærhet til norsk kystkultur gjennom aktiv deltakelse i forskjellige aktiviteter tilknyttet fysiske og sosiale steds kvaliteter.

Gjennom å vektlegge disse steds kvalitetene på Frøya vil etableringen av et naturinformasjonssenter bidra til å øke Frøyas attraksjonskraft innen opplevelsesturisme.

Bærekraftig reiseliv

Et naturinformasjonssenter på Frøya vil ha gode forutsetninger for sertifisering som bærekraftig reisemål.

Mye av Frøyas attraksjonskraft er tuftet på fysiske steds kvaliteter som i stor grad er basert på naturgitte ressurser og kystkultur. Dette innebærer at en satsning innen turisme må ta spesiell høyde for problemstillinger tilknyttet bærekraft.

- Miljømessig bærekraft er et naturlig og nødvendig fokus i produktutviklingen i nettverket. Viktigheten av naturgitte ressurser for destinasjonens attraksjonskraft tilsier at det må bli tatt spesielt hensyn til den lokale fauna og floraen i regionen. Opplevelsestilbudene i regionen må ta tilstrekkelig hensyn til bevaring av natur- og kulturressursene for at tilbudet skal kunne opprettholdes på lang sikt, og for å ta vare på kystsamfunnets kultur og livsgrunnlag. Etableringen av et naturinformasjonssenter vil muliggjøre en langsiktig og helhetlig tekning rundt opplevelsestilbudene i regionen.
- Sosial bærekraft vil også være en viktig del av utviklingen av naturinformasjonssenteret. Senteret bør være en del av en større strategi for utviklingen av Frøya som turistdestinasjon. Det er viktig å etablere arbeidsplasser langs øyrekka utenfor Frøya. Dette har vært en sentral samfunnsmessig problemstilling i regionen de siste årene. Dersom man øker Frøya attraksjonskraft, kan dette resultere i nye arbeidsplasser og flere heltidsstillinger, som bidrar til sosial bærekraft.

Det vil også være viktig at naturinformasjonssenteret og tilhørende aktiviteter tar tilstrekkelig hensyn til den eksisterende lokalbefolkningens behov. Dette er nødvendig for at destinasjonene skal fortsette å være et attraktivt bosted for disse.

- Økonomisk bærekraft i lokalsamfunnet er et sentralt aspekt i det man ønsker å oppnå med et naturinformasjonssenter. Ved å øke destinasjonens attraksjonskraft ved å gjøre den mer tilgjengelig på markedet og vil på sikt bidra til flere etableringer i området, og således være med å skape nye arbeidsplasser.

Grønn energi og miljømessig opplegg

I sammenheng med utvikling av et unikt senter i et unikt verneområde finner miljøvennlige løsninger både for bygg og energiløsninger. Dette gjelder klimamålene og også å unngå «visuell forurensing»

- Teste ut bygningsintegrerte energiløsninger i værharde strøk
- Energi- og miljøvennlig infrastruktur som både er energiproduserende og reversible mhp naturinngrep.
- Utprøving av større konsepter for lokal energiproduksjon med tanke på framtidige behov i forbindelse med verdiskaping i området (Trønderenergi).
- vil forsøk og utvikling av ulike deler av grønn energi være interessant
- vil forsøk og utvikling av energi- og miljøvennlig infrastruktur (botilbud, turstier, mv.) være interessant

Etablering av senteret med tilgrensede infrastruktur vil ytterlig styrke kommunens innovasjon, nyskaping og omdømme.

Oppsummering

Rådmannen mener det er grunnlag for å håpe på at en bevilgning til det innledende utviklings – og grunnlagsarbeid etter hvert vil kunne

- Utløse betydelige statelige midler (sentralt) – dersom senteret oppnår autorisasjon – til del-finansiering av driften.
- Utløse betydelige statlige midler (sentralt/regionalt) til utvikling av ulike materiell og immateriell infrastruktur
- Utløse betydelige midler fra privat og halvoffentlig sektor til utvikling av deler av nødvendig infrastruktur (materielt/immaterielt), spesielt på Sørburøy, men også på hoved-lokalisering i BKS.
- Utløse utviklings – og referanseprosjekter innenfor ulike deler av grønn og fornybar energi, havtransportert søppel og olje forurensing, også med overføringsverdi utover Froan.
- Utløse midler til ulike FoU prosjekter og tiltak – direkte relatert/delvis relatert til Forvaltningsplanen - innenfor forvaltning, samfunn og til direkte økonomisk verdiskaping i en bruk/vern perspektiv. I tillegg utvikling av opplegg for FoU - piloter innenfor fornybar/grønn energi, infrastruktur som er reversibel m.v. som del av det innledende arbeidet.

Når det gjelder utgifter/finansiering av det innledende arbeidet - som har forskjellig finansieringskilde - vil dette omfatte

- i) Utarbeidelse av søknadsopplegget for autorisasjon av et Naturinformasjons-/våtmarksenter for Froan – verneområde med Ramsar status og nødvendig vedlegg og
- ii) Utarbeidelse av et helhetlig opplegg for Froheim – konseptet, inklusiv deler av Froheim AS, reversibel infrastruktur og fornybar/grønn energi.

Overnevnte arbeider (i) og ii)) må samordnes, koordineres og gjennomføres parallelt. I det helhetlige prosjektet vil Froheim-konseptet være særdeles viktig og nødvendig for å oppnå autorisasjon. Da dette er prosjekter som vil kreve en betydelig prosess- og ideutveksling (jf. møte 30.11-16) før utforming av selve opplegget – og at kostnadene til arbeidet foreløpig ikke er avklart – ønsker rådmannen å få avklart om det er vilje til å avsette nødvendige midler til utviklingsarbeidet, eks. inntil visse beløp.

Økonomi

Frøya fiskeri- og havbruksfond er nå avviklet, og styret har vedtatt at gjenstående kapital overføres Frøya kommune og øremerket KOMOPP. Det dreier seg om et beløp på i underkant av 500.000.

Rådmannen tilrår at inntil kr. 300.000 av disse midlene stilles til rådighet for arbeidet med Froan-konseptet, herunder utarbeidelse av søknad om autorisasjon av naturinformasjonssenter.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
27.02.2018	18/466	33/18
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Sondre B. Bakke	L51 &11	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
33/18	Formannskapet	27.02.2018
/	Kommunestyret	

STRATEGI OG RUTINE FOR ULOVLIGHETSOPPFØLGING

Forslag til vedtak:

1. De fremlagte saksbehandlingsprosedyrer og prioriteringer beskrevet i saksfremstillingen og vedlegg legges til grunn for behandling av ulovlighetssaker i hht. plan- og bygningsloven i Frøya kommune.

Vedlegg:

- Strategi og rutine for ulovlighetsoppfølging

Utgangspunkt:

Kommunens ansvar som myndighet etter plan- og bygningsloven er et stort og komplekst saksområde. Det er derfor viktig at man har klare retningslinjer med hensyn til hvilke prosedyrer man skal følge i saksbehandlingen slik at sakene kan bli behandlet og avgjort raskest mulig og uten ugrunnet opphold. Det er også viktig at det foretas klare prioriteringer med hensyn til hvilke saker som skal behandles, hvilke saker som må vente og hvilke saker som ikke skal behandles. For å oppnå et mest mulig effektivt resultat av oppfølgingen må kommunen derfor vise en fast holdning og praktisere en konsekvent reaksjonsform.

Med bakgrunn i økt fokus på ulovlighetsoppfølging fremmer rådmannen sak om strategi og rutiner for oppfølging av ulovligheter for politisk behandling. Saken presenterer retningslinjer og praktisering av ulovlighetsoppfølging, sanksjonsmuligheter og gebyrstørrelser.

Det er viktig at innkomne saker prioriteres riktig og i henhold til vedtatte retningslinjer. Rådmannen søker å sikre at innkomne saker følges opp i henhold til gitte prioriteringer og ikke ligger ubehandlet uten grunn. Saker som omhandler tiltak av stor allmenn betydning og som er vesentlig i strid med bestemmelsene i lovverket kan være svært ressurskrevende og har følgelig høy prioritet. Hensynet til helse, miljø og sikkerhet (HMS) går som en rød tråd gjennom plan- og bygningsloven og prioritering av oppfølging av ulovligheter styres av det samme hensyn. Er hensynet til HMS krenket vil saken ha høyeste prioritet. Saker som er av liten allmenn betydning omfatter ofte nabokrangler hvor kommunen ofte blir brukt som brekkstang i pågående konflikter. Slike saker kan være svært ressurskrevende for kommunen og ofte er det ingen eller bagatellmessige brudd på plan- og bygningsloven som avdekkes. Ubetydelige og pågående nabokonflikter skal løses privatrettslig (se pbl. § 21-6).

Status Frøya 2018:

Per februar 2018 har Frøya kommune ingen strategi eller rutine for ulovlighetsoppfølging. I den grad det har blitt fulgt opp tidligere har det skjedd enkeltvis og sporadisk. Det har med andre ord ikke vært noen systematikk omkring denne lovpålagte oppgaven i kommunen. Rådmannen har forståelse for at det tidligere kan ha fremstått som vilkårlig og urettferdig overfor den enkelte som en ulovlighetsoppfølging har rettet seg mot.

Kommunen har per februar 2018 ingen statistikk for hvordan ulovlighetssaker har blitt fulgt opp eller antall saker som er behandlet tidligere. Det har imidlertid i løpet av høsten 2017 blitt utarbeidet en oversikt over ulovlighetssaker i kommunen. Det ble i dette arbeidet kartlagt 23 ulovlighetssaker som kommunen har kunnskap om. Størsteparten av sakene er i dag under arbeid. Resten av sakene er enten ferdigbehandlet eller ikke behandlet.

Omlag halvparten av sakene i kartleggingen gjelder tiltak i strandsonen, spesielt sjøhus og flytebrygger. Nærmere 15 % av sakene gjelder ulovlige boenheter, herunder ulovlig bruksendring, ombygging e.l. De resterende sakene gjelder tiltak som terrenginngrep (f.eks. sprenging, utfylling i sjø), ulovlige bygninger og mindre tiltak (f.eks. garasje, uthus, levegger).

Med bakgrunn i erfaring og lokalkunnskap er det rådmannens oppfatning at fordelingen av sakene over også gjenspeiler utfordringene for Frøya kommune generelt når det gjelder ulovlighetssaker.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
27.02.2018	17/3132	34/18
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Øyvør Helstad	V70	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
34/18	Formannskapet	27.02.2018
/	Kommunestyret	

SITKAGRAN

Forslag til vedtak:

Formannskapet i Frøya kommune vedtar følgende strategier og handlingsplan for håndtering av sitkagran i kommunen:

1. Holdningsskapende arbeid/informasjon
2. Fjerning av småplanter
3. Hogst
4. Oppfølging/fjerning av småplanter

Vedlegg:

Kart, AR5
 Arealfordeling
 Faktaark om sitkagran, Artsdatabanken

Saksopplysninger:

Formålet med å fjerne sitkagran på Frøya er å ivareta de stedegne naturkvalitetene, som i hovedsak er kystlynghei. Kystlynghei er en trua naturtype og et viktig utmarksbeite, og vil på sikt kunne forsvinne som følge av gjengroing. Spredning av sitkagran ansees som den største trusselen for utmarksbeite i kystlandbruket. Videre utgjør tett granskog en sikkerhetsrisiko i forhold til brann der sitkaskog finnes i, og i tilknytning til, boligområdene.

Sitkagran er for øvrig et svartelistet treslag i Norge. Planting av sitkagran er ikke forbudt, men det må i henhold til forskrift om bruk av fremmede treslag søkes fylkesmannen ved miljøvernavdelingen om tillatelse i hvert tilfelle.

På Frøya i dag, er i hovedsak de planta sitkagranene (første generasjon) mest fremtredende. I løpet av noen få tiår, vil arealet av sitagran mangedobles som følge av frøspredning som har pågått de siste årene. Volumet av småplanter ute i lyngheiene er allerede alarmerende stor. Tiltak i denne fasen, er langt mindre ressurskrevende enn om andre generasjon med sitkagran rekker å vokse seg stor.

Statens naturoppsyn (SNO) har uttalt at *hvis det ikke blir gjennomført tiltak, vil hele Frøya være dekt av sitkagran innen 200 år.*

Historikk

I etterkrigsperioden, og fram til ca 1985, ble det plantet i underkant av 1 million sitkagran på Frøya, som en del av et stort skogreisingsprosjekt langs hele Norskekysten. Skogen skulle danne grunnlag for ny industrireisning og hvor tømmer volum fra de nye skogfeltene skulle kunne holde liv i en stor mengde treforedlingsfabrikker (UiO). Det ble gitt statlige tilskudd, og ideen var at de uproduktive arealene på kysten, uten større egenverdi skulle bidra til utvikling av landet. Mye av formålet for planting av sitkagran på Frøya var i tillegg å skape le rundt bebyggelsen, og for noen også å gi en variasjon i landskapet.

Fakta sitkagran

Sitkagrana fins naturlig langs vestkysten av Nord-Amerika. Treslaget er tilpasset et oseanisk klima, og trives i et fuktig miljø, og tåler vind og saltdrev godt. Dette skaper et stort konkurransefortrinn med andre treslag langs norskekysten. Trærne vokser raskt og kan sette kongler tidlig, etter 5-10 år. Frøene har liten vekt og spirer lett, og det er registrert mellom 3-400 frøplanter pr m². Lav frøvekt gjør at muligheten for langdistansespredning er stor, noe som bidrar til vekst i bestandene og utvidelse av utbredelsesområdene (se vedlegg faktaark). På Inntian i Frøya kommune observerte vi sitkaplanter som vokste nesten en km fra andre sitkaplanter.

De plantede bestandene endrer de klimatiske forholdene lokalt, blant annet ved at trærne blir plantet tett og hindrer mye av lyset i å nå bakken. Sitkagranen er kjent for å ha flere og lengre greiner, og dermed større produksjon av barnåler enn for eksempel gran. Dette fører til at lyset reduseres ytterligere før det når bakken.

Barnåler vil også etter hvert dekke store deler av skogbunnen som med tiden vil forsure jordsmonnet. På grunn av disse faktorene vil beplantninger av sitkagran endre artsmangfoldet på stedet der de plantes, og de tetteste beplantningene vil oppleve en betydelig reduksjon av artsmangfoldet. Undersøkelser (Norsk institutt for naturforskning) viser at antall karplanter, moser og lav er svært mye lavere i sitkagranskog enn i naturlig skog.

Gjennom planting er sitkagrana spredt slik at det er et utallig antall skogteiger på Frøya.

Kystlynghei, kulturlandskap og utvalgt naturtype

Kystlynghei er en kulturbetinget naturtype som finnes langs kysten fra Oslofjorden til Lofoten. Den er blant de eldste kulturmarkene vi har og er avhengig av beiting og brenning for ikke å gro igjen. For kystbøndene var lyngheia en verdifull ressurs som beite for husdyra hele året. Kystlynghei er i dag en sterkt trua naturtype. Det betyr at det er svært høy risiko for at den forsvinner fra Norge i løpet av de kommende 50 år. Kystlynghei gror igjen med kratt og skog om den ikke blir tatt i bruk.

Målet er at mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde. Enkelte naturtyper kan vedtas som utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven. Kystlynghei er en utvalgt naturtype. At en naturtype har status som utvalgt betyr at den anses som viktigere enn andre naturtyper, og at det skal tas spesielle hensyn til slike forekomster.

Hvis sitkagrana får fortsette å vokse og spre seg vil det åpne kystlandskapet etter hvert gro igjen. Verdifull natur langs kysten, slik som kystlynghei, er verdifull blant annet fordi den er treløs.

For å ta vare på kystlyngheia er det avgjørende at det fortsatt er et aktivt landbruk som benytter kystlyngheia til beite, samt at den med varierende mellomrom blir utsatt for lyngbrenning. Villsauen beiter nyskudd av sitkagran på våren, men klarer ikke å drepe planta. Beiting vil derfor kunne holde kystlyngheia i hevd, men ikke hindre at sitkagrana vokser til.

Svarteliste

Som de fleste andre innførte treslag har sitkagran vært gjenstand for økologisk risikovurdering i regi av Artsdatabanken. I 2012 ble sitkagran oppført på Artsdatabankens svarteliste over fremmede arter som kan utgjøre en trussel mot norsk natur. Spredning inn i kystlynghei, som er en truet naturtype, er hovedårsaken til at sitkagran ble svartelistet, med risikovurdering *Svært høy risiko (SE)*.

Å risikovurdere en fremmed art innebærer å vurdere artens levedyktighet over tid, hvor raskt den sprer seg og i hvilken grad den kan påvirke hjemmehørende norske arter og naturtyper. På grunnlag av slike vurderinger klassifiseres artene til en av følgende risikokategorier: *ingen kjent risiko, lav risiko, potensielt høy risiko, høy risiko eller svært høy risiko*.

De artene som etter vurderingen ender opp i en av de to kategoriene *svært høy risiko* og *høy risiko* blir definert som svartelistet. En svarteliste er med andre ord en liste over arter som utgjør *svært høy risiko* eller *høy risiko* i norsk natur.

Svartelista tar ikke stilling til om arter er ønsket eller uønsket i Norge. Svartelista er et verdinøytralt kunnskapsgrunnlag som myndighetene kan bruke når de tar beslutninger om forvaltning, bruk og regelverk.

Planting av sitkagran er ikke forbudt, men det må i henhold til forskrift om bruk av fremmede treslag søkes fylkesmannen ved miljøvernavdelingen om tillatelse i hvert tilfelle.

Leplanting

På Frøya er det konstant vind stort sett hele året. Mye av sitkagrana er plantet for å skape le rundt bebyggelse, og har uten tvil skapt lokalmiljø hvor det er mulig å oppholde seg mer utendørs og opparbeide hager med mer varmekjære arter. Etter at leplantingen har vokst seg stor, hindrer den for mange utsikten, men den skjermer også bebyggelsen.

Et åpent kystlandskap har fått en større variasjon i terrenget hvor det er områder med tredekt mark. Signaler under saksforberedeler er at mange også ønsker å beholde disse kvalitetene som sitkagrana gir. Det må derfor vurderes om man kan oppfordre til skifte av treslag som ikke gjør slik skade på biologisk mangfold som sitkagran.

Er det imidlertid et sterkt ønske om å beholde sitkagran som leplante, kan man kappe av toppene, men da må dette gjentas for hvert 5 år, siden nye topper (med kongler) vokser opp.

Reguleringsplaner

Enkelte reguleringsplaner i Frøya kommune har områder avsatt til klimavern, hvor beplantning inngår som en del av bestemmelsen eller formålet. I klimavernsonene vil det blant annet ikke være tillatt å fjerne trær. Her må grunneier søke om ordinær dispensasjon eller foreta en reguleringsendring for å få tillatelse til å fjerne for eksempel sitkagran. Kommunen eller tiltakshaver kan derfor endre planen(e) gjennom dispensasjon eller reguleringsendring, slik at sitkagran kan fjernes, men at det for eksempel kan erstattes av andre treslag.

Brannsikkerhet

Brann og brannspredning er et tema som i mindre grad har vært berørt når det gjelder utbredelse av sitkagran. Bartrær representerer en lettantennelig brannkilde og vil i høyeste grad være en spredningsfaktor ved for eksempel en lyngbrann. Sistranda, som den tettste bebygde del av Frøya, har et belte av sitkagran mot utmark av lyng, samt flere små og store skogteiger nært opptil bebyggelsen. Værsituasjonen på Frøya er preget av nærmest konstant vind store deler av året, noe som i kombinasjon med lettantennelig sitkagran, kan gi katastrofale følger for utbredelse av brann mot boliger.

Klimaskog og CO₂ binding

Siden sitkagran vokser så raskt i kyststrøk, binder den også mer karbon enn vanlig gran, og er lovprist som klimaskog. Samtidig har sitkagrana varme talsmenn innen skogbruket. Den er hardfør, hurtigvoksende og tåler norsk kystklima. Nyplanting av sitkagran kan derfor være et effektivt klimatiltak, mener organisasjonen Kystskogbruket. Et dekar med sitkagran på god mark (høy bonitet) vil binda ca. 1,36 tonn CO₂ i året. Dette er om lag 10 ganger mer CO₂ binding sammenlignet med for eksempel et dekar med bjørk.

Sitkagran på Frøya/kartlegging

Det er gjennomført en enkel kartlegging som viser utbredelse av skogsmark på Frøya (se vedlagte kart). Kartet er hentet fra AR5, og tar med alt av skogsareal. Kartet er oppdatert i 2016, men grunnlaget er ortofoto (flyfoto) fra 2015. Det er ikke gjennomført befaringer for å kvalitetssikre hva som er sitkagran eller annet tresalg. På Inn-tian er det et pågående prosjekt, og er holdt utenfor denne kartleggingen. I enkelte områder er det også foretatt noe hogst.

Grensene for skog er diffuse, og det er ikke klare overganger mellom skog og annen mark. Kartet klarer ikke å fange opp spredningen av sitkaplanter, alle småplanter som nå er i ferd med å vokse opp, enkelttrær og bestand mindre enn 0,5 daa.

Samlet så viser kartleggingen at det er 3723 daa skogsareal er fordelt på 949 eiendommer på Frøya.

Pågående arbeid

Frøya kommune begynner å få kunnskap om fjerning av sitkagran. Det pågår et prosjekt på Inn-tian, hvor en aktiv velforening fjerner all sitkagrana på øya. De ønsker å gjøre en dugnad for å bevare det åpne kystlandskapet på øya. Inn-tian har flere bestander av sitkagran og buskfuru. Fylkesmannen har bevilget midler til prosjektet for å fjerne sitkagrana fullstendig på Inn-tian. Velforeningen gjennomfører her hogst og rydding. Noe brennes på stedet. I tillegg plukkes alle småplanter (hittil 7-8000 stk). De har gått til innkjøp av utstyr som verneutstyr, motorsager og fliskutter. Konklusjonen etter befaringen er at det er overkommelig å fjerne alt av sitkagran og buskfuru på øya. Midler er gitt til Inn-tian pga Stormyra Naturreservat, som er en typisk kysthøgmyr. Det er ønskelig å hindre spredning av sitka inn i naturreservatet. Selv på denne øya, hvor det relativt sett er små mengder, må det brukes flere år på prosjektet. Profesjonelle har vært og hogd et område på 6-7 daa. Sitkagranens gode spredningsegenskaper tilsier at avstanden mellom bestander og sårbare områder bør være flere kilometer.

På Sauøya har States Naturoppsyn fjernet all sitkagran.

Prioriteringer og gjennomføring

En så stor oppgave som å fjerne sitkagrana på Frøya vil måtte vurderes fra mange hold. Først og fremst: er det mulig å fjerne den? Vil det kunne etableres entusiasme og engasjement nok til å klare oppgaven? Vil det kunne skaffes økonomiske midler nok til å greie det?

Det må derfor gjøres en kartlegging av omfanget av sitkagran, spredningen og deretter foreta en prioritering over hvilke områder som man skal starte bekjempelse på først, og som det er realistisk å kunne klare å holde sitkagranfrie i framtiden. Det er hensiktsmessig å prioritere øyer og halvøyer som vil ha en mer varig effekt.

På fast-Frøya er det vurdert som svært vanskelig å kunne gjøre sitkagranfri. Det er store områder fordelt på mange eiendommer og grunneiere. I tillegg har den spredd seg. Selv om planter fjernes, er det

en stor frøbank som ligger der, og det er allerede kommet opp store mengder småplanter. For å få et varig resultat vurderes det som hensiktsmessig å starte med halvøyer og øyer, hvor man enklere kan følge med situasjonen, og hvor man på et tidspunkt kan gjøre området fritt for sitkagran. Å begynne med å ville fjerne all sitka i Frøya kommune for å få et varig resultat, med dagens kjente tilgjengelige ressurser må vurderes som ikke gjennomførbart.

Utfordringer

Det er liten lokalkunnskap om pleie av trær og skogsdrift på Frøya, og tradisjonell skogsdrift er vanskelig grunnet dårlig bæreevne og vanskelig terreng.

Gjennomføringen må gjøres på forskjellige måter. Frøya har utfordringer med at det er sjeldent tele i gjorda som vil bære tunge maskiner. Det må derfor påregnes store kjøreskader, og/eller kostnader med bygging av veier.

For mindre områder kan frivilligheten ved grendalag osv oppfordres til å sette i gang en ryddedugnad. Fjerning av sitkagran er imidlertid en krevende jobb, slik at å få gjort dette effektivt og sikkert, og er ikke noe for enhver å holde på med.

Eiendommene på Frøya har også gjerne mange eiere. Karleggingen viser at skogsarealet er fordelt på 925 grunneiendommer. Selv om sitkagran er en svartelistet art, foreligger det ikke noe plikt til å fjerne sitkagran på sin eiendom.

Noe sitkagran kan bli trevirke, noe til ved, noe liggende igjen i terrenget til kompostering og få en naturlig forråttelse, benytte fliskuttere eller at trærne/kvist brennes.

Det må nok også holdningsskapende arbeid til, hvor folk oppfordres til å fjerne sitkagran, kampanjer for å plukke småplanter osv.

Frøya har et politisk engasjement for å få fjernet sitkagran, lokal media har produsert flere artikler og Folkeuniversitetet har gjennomført allmøte om sitkagrana. I ettertid har det kommet tilbakemeldinger om at enkelte ser på muligheten for å etablere egen bedrift for å gjennomføre hogst av sitkagran og vedproduksjon.

Hogst AS har vært på Frøya og fjernet en bestand på Inntian, og Allskog har vært på befarings.

I årene etter rydding er det viktig å følge med slik at ikke nye sitkagranplanter får etablere seg fra eksisterende frøbank, eller ved spredning med frø fra omkringliggende områder. I flere år blir det behov for å luke småplanter av sitkagran både der skogen har stått og i områdene rundt. Oppslag av frøplanter må fjernes. Ved hogst av sitkagran er det viktig at treet kappes under den nederste greinkransen. Hvis ikke vil treet ha mulighet til å spire igjen.

Prosess og fremdrift

Selve perioden det vil ta å fjerne all sitkagran blir lang.

Det må etableres en gruppe fagfolk med erfaring fra skogbruk, landbruk, brann, botanikk, samfunnsøkonomi, offentlighet både på regionalt og statlig nivå, tømmerhugging og frakt, finansiering, omsetning og bruk av trevirke og noen flere. Denne gruppa lager en plan for det videre arbeidet og det vil være nødvendig med sterk politisk forankring underveis i prosessen. Samtidig vil det skaffes midler til et prosjekt som styres i regi av grendalagaga som har til hensikt å etablere entusiasme og lokal forankring ute blant frøyværingene for prosjektet.

Definisjon knyttet til kritiske/mindre kritiske områder må komme som en del av den faglige vurdering i kartleggingsarbeidet.

Erfaringer fra hogst på Inntian har direkte overføringsverdi til bekjempelse i resten av kommunen og vil være et godt kunnskapsgrunnlag for videre planlegging og bekjempelse av sitkagran.

Det er prøvd å få NTNU til å skrive masteroppgave på temaet sprednings av sitkagran, for å få til en visualisering/modell på spredningshastighet og framtidig utvikling, uten å lykkes.

Kostnader

Vanskelig å si noe om kostnader.

Noe vil kunne være mulig å gjøre på dugnad, men det må innkjøpes utstyr i form av verneutstyr, motorsager, fliskuttere, bruk av traktor og gravemaskin.

Ved bruk av entreprenører/hogstfirmaer kan muligens noe av treverket omsettes til ved eller annen type fyring/flis.

Sitka som har vokst på Frøya er ikke pleid som tømmerkog, har mye kvist og ikke rette stammer, så at det er et volum som kan gå til trelast er lite sannsynlig.

For å komme til med eventuelle hogstmaskiner må det bygges veger, da det er lite med egnet landbruksvei. Mye kjøreskader med maskiner må påregnes.

Det er søkt Miljødirektoratet om prosjektmidler til kartlegging og prioriteringer av hvilke områder som man bør starte med for å sikre et vellykket resultat.

Framdriftsplan

Tiltak	Ansvar
Holdnigsskapende tiltak	
-informasjon	Frøya Kommune
-media	Serviceseter
-motorsagkurs, sikkerhet	Servicesenter
-øke kunnskapen om å fjerne småplanter	Kursholdere
	Foredragsholdere
Hogst	
Etablere prosjektgruppe	Kommune
Kartlegging	Prosjektgruppe
Definere kunnskapsgrunnlaget	Prosjektgruppe
Dialog med grendalagene	Prosjektgruppe
Handlingsplan med prioriteringer	Prosjektgruppe
Inngå kontrakter med entreprenør/hogstaktør	Prosjektgruppe
Gjennomføre hogst	Prosjektgruppe
- tilrettelegge for at entreprenører kan komme å gjennomføre hogst	
Etterarbeid/småplanter	
Igangsette og gjennomføre dugnadsarbeid	Prosjektgruppe Grendalag
Folkebevegelse for å fjerne småplanter	Alle
-utplassering av greinsakser ved turmål	
-tilrettelegging for mottak og/eller brenning	
-motorsagkurs, sikkerhet	
-øke kunnskapen om å fjerne småplanter	
Gjøre eventuelle framtidige tilskuddsordninger kjent	Frøya kommune

Vurdering:

Målet med naturmangfoldloven er at naturen skal tas vare på og brukes på en måte som ikke ødelegger den. Naturen har verdi i seg selv og den er verdifull for oss mennesker. Vi skal ta vare på mangfoldet av naturtyper, arter og gener. Naturmangfoldloven skal bidra til at mangfoldet av naturtyper tas vare på innenfor naturtypenes naturlige utbredelsesområder, med det artsmangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner naturtypen. Funksjonene, strukturen og produktiviteten i økosystemene, arter og gener skal også tas vare på. Artene skal finnes i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå målet skal også artenes økologiske funksjonsområder og de økologiske betingelsene som de er avhengige av tas vare på.

Alle offentlige beslutninger som kan påvirke mangfoldet i naturen skal vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8 – 12.

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8):

Både vitenskapelig kunnskap om arter, naturtyper, tilstand i naturen og effekten av ulike påvirkninger og folks erfaringer gjennom bruk av naturen er viktig kunnskap når tiltak som kan påvirke natur skal gjennomføres. Den norske naturen er ikke tilpasset fremmede arter og stedegne arter kan bli fortrent, spist eller smittet med sykdom. Årsaken til dette er at alt i naturen er tilpasset

levestedet sitt og levemåten sin gjennom utallige generasjoner. For hver generasjon blir artene mer og mer tilpasset det miljøet de lever i. Dette er en egenskap som naturen har og som gjør at alle arter er så samstemt med geografi, klima og andre arter. Dette tar hundrevis og tusenvis av år. Når noe skjer brått, slik som innføring av fremmede arter, rekker ikke naturen alltid å omstille seg. Stedegne planter og dyr klarer ikke å tilpasse seg arter fra andre kontinenter og land. Da kan våre egne arter forsvinne fra stedet og naturen kan endres vesentlig hvis vi ikke gjør tiltak.

Sitkagran er et tre som ikke opprinnelig vokser i Norge men som kommer fra Nord-Amerika og som er plantet ut, særlig langs kysten som le mot vær og vind. Sitkagran har svært høy risiko i *Fremmede arter i Norge – med norsk svartliste 2012*. Sitkagran vokser svært raskt og har en stor spredningsevne. I Sør-Trøndelag sprer sitkagrana seg voldsomt langs kysten, noe erfaringer fra Åfjord og andre steder i Sør-Trøndelag viser. På Inntian observerte vi sitkaplanter som vokste nesten en km fra andre sitkaplanter. Sitkagrana kommer dessuten opp i svært tette bestander i motsetning til vanlig norsk furu som også er en art som gjør at kystlynghei og det åpne kystlandskapet kan gro igjen på sikt. Villsau beiter dessuten på norsk furu og hindrer dermed stor spredning av denne.

Villsauen beiter ikke på sitkagran. Hvis sitkagrana får fortsette å vokse og spre seg vil det åpne kystlandskapet etter hvert gro igjen. Verdifull natur langs kysten, slik som kystlynghei, er verdifull blant annet fordi den er treløs. Kystlynghei er en sterkt trua naturtype som også er utvalgt. Dette innebærer at det er svært viktig å ta vare på denne naturtypen. Vi ønsker å ta vare på både kystlynghei og det åpne kystlandskapet vårt. En spredning av sitkagran er derfor ikke ønskelig.

Undersøkelser gjennomført av forskere (Norsk institutt for naturforskning) viser at antall karplanter, moser og lav er svært mye lavere i sitkagranskog enn i naturlig skog. Spredning av sitkagran langs kysten vil i tillegg redusere mangfoldet i naturen.

På Inntian har det etter at det ble sluppet villsau på beite blitt et åpent og vakkert landskap. Det er store arealer med beitemark der i mosaikk med lynghei som etter hvert går over i myr og i det store naturreservatet Stormyra.

Føre-var-prinsippet (§ 9) og samla belastning (§ 10):

Hvis vi ikke har nok kunnskap om hvilke virkninger tiltaket kan ha for natur og miljø skal vi være føre-var og unngå å skade naturen. Fjerning av fremmede arter vil ikke skade naturen, men vil bidra til å ta vare på stedegent naturmangfold. Tiltaket vil heller ikke medføre noen belastning på naturen så lenge driftsmetoder ikke skader naturen og vil ikke øke den samla belastningen på naturmangfoldet i området.

Naturmangfoldloven § 11 om at tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, er ikke relevant i denne saken fordi årsakene til spredning av fremmede arter er mange og ikke kan belastes bestemte personer eller foretak.

Miljøforsvarlige teknikker og drift (§ 12): Det er en forutsetning for gjennomføringen at tiltak utføres på en slik måte at det ikke skader annet naturmangfold i områder og slik at det ikke sprer frø og plantedeler fra fremmede arter til nye steder.

Oppsummering § 8-12:

Forutsatt at tiltakene gjennomføres slik at det ikke påvirker stedegent naturmangfold negativt og slik at det ikke spres fremmede planter og plantedeler i forbindelse med arbeidet, vil fjerning av sitkagran være positivt for stedegent naturmangfold på Frøya og tiltaket vil bidra til å oppfylle målet med naturmangfoldloven.

Forhold til overordna planverk:

Kommuneplanens samfunnsdel 2015 – 2027 sier: *Frøya forvalter og tar vare på mangfoldet av arter og landskap, og har en bærekraftig bruk av ressursene.*

...

- Igangsette tiltak mot uønskede arter (svarteliste), med fokus på mink og sitkagran.

Økonomiske konsekvenser:

Budsjettpost/kontostreng:

Debet *kontostring*/beløp

Kredit *kontostring*/beløp

Ny saldo på den konto som blir belastet:

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
27.02.2018	18/213	35/18
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Øyvør Helstad	P24 & 13	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
35/18	Formannskapet	27.02.2018
/	Kommunestyret	

HØRING: LOKAL FORSKRIFT OM BRUK OG ORDEN I HAVNER OG FARVANN I TRONDHEIM IKS

Forslag til vedtak:

Frøya kommune har ingen merknader til høringsutkast til lokal forskrift om orden i og bruk av farvann og havner i Trondheim Havn IKS (lokal ordensforskrift).

Frøya kommune vil arbeide for å få en lokal fartsforskrift for å sikre natur- og miljøkvaliteter på sjø og i sjønære områder.

Vedlegg:

- 18/213-1 HØRINGSdokument LOKAL FORSKRIFT OM BRUK OG ORDEN I HAVNER OG FARVANN I TRONDHEIM IKS
- 18/213-2 HØRING: LOKAL FORSKRIFT OM BRUK OG ORDEN I HAVNER OG FARVANN I TRONDHEIM IKS

Saksopplysninger:

Frøya kommune har mottatt utkast til lokal forskrift om orden i og bruk av farvann og havner i Trondheim Havn IKS, også kalt lokal ordensforskrift.

Trondheim Havn er et interkommunalt selskap (IKS) med 13 deltakerkommuner. Hver av disse kommunene har fattet vedtak som delegerer kommunens myndighet etter Havne- og farvannsloven (HFL) til Trondheim Havn IKS. I delegasjonen inngår myndighet til å fastsette lokal forskrift om bruk og orden i havner og farvann.

Kommunestyret i Frøya vedtok den 23.03.2015 deltakelse i Trondheim Havn fra 1.1.2016. Bakgrunnen for dette er at Frøya kommune ønsker å knytte til seg havne- og logistikkfaglig kompetanse på langsiktig basis.

Bakgrunn og behov

Det eksisterer per i dag en lokal forskrift om bruk og orden i havner for Trondheim kommune. Denne forskriften trådte i kraft 20.11.1997 og er hjemlet i den tidligere Lov om havner og farvann fra 1984. Nevnte lov ble opphevet ved innføringen av eksisterende lov om havner og farvann fra 2009. I 2016

besluttet Samferdselsdepartementet at frist for å ta i bruk ny mal for ordensforskrifter var forlenget til 1. januar 2017.

I november 2016 vedtok styret i Trondheim Havn at forslag til ny ordensforskrift skulle sendes ut på høring. To faktorer har forsinket denne utsendelsen:

For det første er en ny Havne- og farvannslov under utarbeidelse, og nye elementer i denne kunne få innvirkning på utforming av ordensforskriften. Man valgte derfor å vente med å sende forslaget ut på høring før man fikk flere signaler knyttet til denne loven.

For det andre ble den såkalte vannscooterforskriften opphevet i mai 2017. Dette førte til at vannscootere nå er likestilte med andre fritidsfartøy. Med dette som bakgrunn ble det utført mindre endringer i malen for utforming av lokal ordensforskrift.

Havne- og farvannsloven gir anledning til å regulere bruk av vannscootere gjennom lokale fartsforskrifter og lokale ordensforskrifter. I denne ordensforskriften som nå er til høring legges det opp til at vannscootere likestilles med andre fritidsfartøy og at en regulering av slike må skje gjennom lokale fartsforskrifter.

Den forskriften som nå sendes ut på høring er derfor en gjennomføring av styrevedtaket fra november 2016.

Eksisterende forskrift om bruk og orden i Trondheim har ikke rettsvirkning for de øvrige kommunene som utgjør Trondheim Havn IKS. Samtidig er mange av de forholdene som eksisterende forskrift søker å regulere nå omfattet av regler i havneloven med forskrifter.

Det eksisterer videre en lokal forskrift om orden og bruk av havner og sjøområde i Namsos kommune.

Denne forskriften er hjemlet i gjeldende lov, og utarbeidet etter gjeldende mal. Innholdet i denne forskriften innarbeides i ny lokal forskrift som vil gjelde for alle 13 kommuner.

Selv om mange forhold dekkes av Havne- og farvannsloven så vil denne lokale forskriften om bruk og orden i havner og farvann være en viktig hjemmel for utøvelse av offentlig myndighet etter Havne- og farvannsloven.

Høringsfrist er utsatt til 09.03.2018.

Vurdering:

Regulering av bruk av fritidsfartøy

I mai 2017 opphevet Klima- og miljødepartementet forskrift om bruk av vannscooter og lignende, den såkalte vannscooterforskriften. Det har blitt jobbet mye med å lage en felles regulering av bruk av vannscooter til deltagerkommunene, og samtidig ivareta lovgivers intensjon om likebehandling av vannscooter med andre fritidsfartøy.

Kystverket har beskrevet de muligheter kommunene har til å benytte havne- og farvannsloven til å etablere lokale forskrifter for å regulere denne type fritidsfartøy¹. Dette er via lokale fartsforskrifter og via lokale ordensforskrifter. Denne lokale forskriften som her er på høring er en lokal ordensforskrift, og skal også regulere annen bruk av havner og farvann innen hele Trondheim Havn IKS.

Arbeidet med å etablere en felles ordensforskrift som regulerer bruk av vannscootere for hele Trondheim Havn IKS har vist seg vanskelig. Det vil arbeides sammen med deltagerkommunene for å etablere lokale fartsforskrifter som da vil gjelde for alle typer fritidsfartøy.

Den valgte formuleringen i forskriften som er til høring følger derfor forskriftens mal, og legger opp til et videre arbeid der lovgivers intensjon om likebehandling av vannscootere med andre fritidsfartøy ivaretas.

Forhold til overordna planverk:

Økonomiske konsekvenser:

Ingen

Budsjettpost/kontostreng:

Debet *kontostring*/beløp

Kredit *kontostring*/beløp

Ny saldo på den konto som blir belastet:

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
27.02.2018	18/458	36/18
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Jomar Finseth	M20	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
36/18	Formannskapet	27.02.2018
/	Kommunestyret	

NY LOKASJON VENTILKAMMER NORDSKAG NÆRINGS PARK

Forslag til vedtak:

Frøya kommune dekker deler av kostnader for omlegging av vannledninger, samt etablerer ny lokalitet for ventilkammer på Nordskag industriområde. Frøya kommune sin andel vil være inntil 2.000.000,-

Kostnad på inntil 2.000.000,- dekkes ved bruk av disposisjonsfondet. Saldo på disposisjonsfondet pr 31.12.17 er kr 24.273.160

Vedlegg:

Ventilkammer med ledninger eksisterende
 Ventilkammer med ledninger alternativ 1
 Ventilkammer med ledninger alternativ 2
 Notat fra Rambøll: Vurdering av alternativer

Saksopplysninger:

I forbindelse med utvidelse av sitt fabrikkanlegg har Nutrimar vært i kontakt med Frøya kommune spesielt knyttet til utfordringer rundt vannledninger og eksisterende ventilkammer for vannledninger. Ventilkammeret er et viktig knutepunkt for vannledning til næringsparken med fordeling av vann til de forskjellige produksjonshetene/byggene. Nutrimars nye bygg vil komme i konflikt med vannledninger i bakken der det skisseres to mulige løsninger:

- Legge ledninger i kulvert under bygg
- Flytte ledninger slik at de ikke blir overbygd.

En kulvertløsning er særdeles komplisert da det vil være behov for kulvert med inspeksjonsmulighet og denne vil komme i konflikt med tidevann som går inn i fyllingen. Den mest fordelaktige løsningen vil være omlegging av ledninger.

Nytt bygg er plassert slik at det vil bli liggende helt inntil eksisterende ventilkammer (Bilde 1), samt at det er planlagt med ny innfartsvei som totalt sett vil gi lite fritt areal rundt ventilkammeret. Utover dette så vil eksisterende ventilkammer nok kunne være et hinder med tanke på fri passasje rundt bygget.

Som en del av fremtidig utvikling av vannforsyningen til Nordskag næringspark vil det være nødvendig å etablere trykkøkingsstasjoner. Dette for å sikre stabilt trykk, selv under store belastninger (forbruk) på nettet. Dagens situasjon er at trykket faller ved store forbruk, noe som skaper utfordringer for kundene i området. Framtidige leveranser og kvaliteten av disse henger sammen med planlagt utbygging av Bremnestuva høydebasseng. Det er på nåværende tidspunkt ikke avklart om det vil bli bygget ett eller to basseng.

Rambøll er leverandør av rådgivende ingeniørtjenester både for Nutrimar og for utbygging av vannforsyningsnettet for Frøya kommune. I denne saken har Rambøll, på vegne av Nutrimar, gjort en

vurdering av nytte ved bygging av nytt ventilkammer, samt at de har beregnet kostnader for nytt bygg med innhold; ventiler, rør og trykkøkningspumper. I samtale mellom Nutrimar og Frøya kommune har det vært diskutert en deling av utgifter for påkrevd ending av infrastruktur knyttet til vannleveranser.

Bilde 1 Eksisterende ventilkammer med rød ring. Eventuelt nytt ventilkammer i gult markert med B

Vurdering:

Rådmannens vurdering er at det vil være tilstrekkelig plass for trykkøkningspumper i eksisterende ventilkammer, men det vil bli relativt liten plass og rommet vil nok kunne betegnes som «overfylt». Ved å bygge nytt ventilkammeret og skifte lokalitet så vil dette bli mer tidsriktig med tanke på innhold, nødvendig plass for vedlikehold og det gir mulig for fremtidige utvidelser dersom dette skulle være nødvendig.

Rådmannen vurderer at det vil være fornuftig å flytte lokalitet for eksisterende ventilkammer med bakgrunn i at denne blir liggende for tett inntil nytt bygg og ny vei. I dette ligger en økning av kammerets areal for etablering av trykkøkningsanlegg, samt mulige fremtidige utbygginger. Når det gjelder fordeling av kostnader så foreslår rådmannen at Frøya kommune dekker utgifter for den delen av nytt ventilkammer som er over bakkenivå, det vil si nytt bygg med nødvendige tekniske komponenter som ventiler og pumper for trykkøkning. Nutrimar dekker utgifter for omlegging av ledninger på området, samt tilførselsledninger, samt støpt betongplate for nytt kammer, med rørstusser i nivå over gulv. En slik omlegging vil gi virksomhetene på Nordskog næringspark en fremtidsrettet løsning for vannleveranser og fremtidig utvikling av området. En ny lokasjon vil være i tråd med hvordan bedriftene ønsker å utvikle næringsparken kommende år, der nytt ventilkammer ikke vil komme i konflikt med planlagte tiltak. Frøya kommune sine kostnader i flytting av lokalitet for ventilkammer på Nordskog er beregnet av Rambøll å være 2 MNOK. Med bakgrunn i overstående foreslår rådmann at Frøya kommune dekker deler av kostnader for omlegging av vannledninger, samt etablerer ny lokalitet for ventilkammer på Nordskog industriområde. Frøya kommune sin andel vil være inntil 2.000.000,-

Forhold til overordna planverk:

I tråd med planverk

Økonomiske konsekvenser:

Kostnad på inntil 2.000.000,- dekkes ved bruk av disposisjonsfondet. Saldo på disposisjonsfondet pr 31.12.17 er 24 273 160,81.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
27.02.2018	18/21	37/18
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Thomas Sandvik	256	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
37/18	Formannskapet	27.02.2018
/	Kommunestyret	

LÅNEGARANTI FOR FRØYA STORHALL AS

Forslag til vedtak:

1. Frøya kommune innvilger Frøya Storhall AS selvskyldnergaranti som skal dekke lånebeløp på 16 millioner, med et tillegg av 10 % til dekning av renter og omkostninger. Kommunens maksimumsansvar kan ikke overstige NOK 17.6 millioner.
2. Garantien skal gjelde fra låneopptrekk og i hele lånets løpetid 40 år med tillegg av inntil 2 år i tilfelle utestående beløp etter siste forfallsdato.
3. Frøya kommune forskutterer lånemidler på kr 12,1 millioner kr til Frøya Storhall AS. Forskuddet finansieres ved investeringsfond som forskudd på spillemidler over art 05200

Saldo på «253080011 investeringsfond» er pr 01.01.18: 21 658 453 kr

Vedlegg:

Søknad om garanti for lån i kommunalbanken – Frøya Storhall AS
 Budsjet – Frøya Storhall AS
 Bekreftelse på spillemiddelsøknader

Saksopplysninger:

Frøya Storhall AS eies av Frøya kommune gjennom et heleid kommunalt aksjeselskap med aksjekapital på kr. 30.000.

Frøya Storhall AS har i ukedagene vært utleid til idrettslagene på Frøya, Frøya fotballklubb, næringsliv, Sistranda skole og Guri Kunna VG-skole. I helgene har den vært utleid til idrettslagene på Frøya, Frøya fotballklubb og til klubber i Trondheims-området. Det har også vært en del bursdagsselskaper i hallen, med bruk av 1/6 bane og Kakkenstua. Kakkenstua har også vært utleid til idrettslagene og Frøya fotballklubb, samt til Dalpro, som har hatt klasser i norskopplæring i lokalene.

Frøya kommune åpnet frisklivssentral/treningsstudio i servicebyggets 2.etg og Kakkenstua i september. Kommunen har framleie av treningsstudioet til Maxtrim hverdager fra 06-09 og 15-23, samt 06-23 på lørdag/søndag og helligdager.

Klatrehallen har vært drevet av Frøya Klatreklubb og det har vært til dels stor aktivitet. Klatreklubben har ikke betalt leie i 2017, men vil betale leie fra 1.januar 2018

Investeringen

Kostnadsoverslaget, som lå ved kommunestyresak 57/15, lød på kr. 58,9 millioner kr, eks mva. Da var det hele toppfinansiert med et lån på 10 millioner kr. Etter at anbud var antatt, ble kostnadsoverslaget justert til kr. 62,906 millioner kr. eks mva. Dette viser da en underfinansiering på ca. 4 millioner kr.

I prosjektet lå det også inne en finansiering med såkalte programsatsingsmidler på 4 millioner kr, som fordelte seg med 3 millioner kr for selve fotballhallen og 1 million kr for klatrehallen. I løpet av første halvår 2017 ble det endelig avklart at Frøya Storhall ikke får disse programsatsingsmidlene. Det var dialog med både fotballforbundet og klatreforbundet underveis, men det ble avslag i kulturdepartementet, også etter anke. Styret i Frøya Storhall AS har tatt til etterretning at også disse midlene må erstattes med låneopptak.

Underveis i byggeprosessen måtte det gjøres tilleggsbestillinger. Her kan nevnes:

- Ny trafo
- Vanntank
- Oppgraderinger innvendig: Himling i tak m.m.
- Utenomhus-arbeid, parkeringsplasser, utebelysning m.m.

Videre er det tatt høyde for asfaltering av parkeringsplass vest, digital plattform og mobilt gulv som til sammen utgjør en tilleggsinvestering på ca. 8 millioner kr.

Kostnadsutviklingen ble presentert for formannskapet i Eiermøte umiddelbart etter generalforsamlingen i juni 2017. Samtidig ble det opplyst at det ville bli behov for å ta opp lån med kommunal garanti.

Oversikt:

Differanse nytt kostnadsoverslag	4 000 000
Miste av programsatsningsmidler	4 000 000
Tilleggsinvesteringer	8 000 000
Nytt lånebehov	16 000 000

Samlet sett gir dette et nytt lånebehov på ca. 16 millioner kr, som sammen med det allerede innvilgede lån på 10 millioner kr vil gi et samlet lån på 26 millioner kr.

En del av finansieringen til Frøya Storhall AS er spillemidler. Søknadene er godkjente og vil bli fornyet den 15.januar d.å. Rådmannen anslår at midlene vil bli utbetalt i løpet av 2-4 år, totalt 12,1 millioner kr. Dette må mellomfinansieres, enten via låneopptak eller at Frøya kommune forskutterer disse midlene.

Kommunestyret vedtok i sak 18/16 å garantere for et byggelån på 40 millioner kr. For lånet på 10 millioner kr er det foreløpig betalt renter, mens avdragene slår inn i august 2018. For byggelånet på 40 millioner kr er det så langt betalt renter, og lånet forfaller i sin helhet 9.mars 2018.

I dialog med Kommunalbanken er Frøya Storhall AS enige om å søke om garanti for nytt lån – stort 16 millioner kr – og med nedbetalingstid på 40 år i tillegg til allerede innvilget lån på 10 millioner kr. Det resterende av byggelånet blir innfridd ved forfall gjennom en innbetaling på ca. 12 millioner kr. Dette er midler selskapet har på konto, etter å ha mottatt momskompensasjon.

Innfrielse av byggelån:

Nytt lån	16 000 000
Spillemidler	12 100 000
Momskompensasjon	11 900 000
Innfrielse av byggelån	40 000 000

Haller det er naturlig å sammenligne seg med – Abrahallen, Valdres Storhall, Storhall Karmøy og Bardufoss Storhall – har langsiktige lån fra 22 millioner kroner til 50 millioner kroner. Storhall Karmøy har som Frøya

Storhall stort bidrag fra næringsliv som del av finansiering av hallen. I tillegg har de og de øvrige hallene kommunale og fylkeskommunale tilskudd.

Regnskap for 2017 foreligger ikke pr dato. Det har vært tilnærmet full drift i hele Frøya Storhall AS, men samtidig har det foregått en del reklamasjonsarbeider.

Vurdering:

Frøya kommune er i den heldige situasjonen at likviditeten i kommunen er god, og har mulighet til å forskuttere spillemidlene til Frøya Storhall AS. Gjennom å forskuttere disse midlene reduserer kommunen kapitalkostnaden til Frøya Storhall AS. Spillemiddelsøknadene er godkjent, men utbetalingene vil skje i årene 2018 til 2022. Det er derfor ingen risiko ved forskutteringen, men kommunen vil miste renteinntektene på innskuddet i perioden. Renten er i dag på ca. 1,32%, som vil gi en renteinntekt på ca. 159 720 kr pr år for et innskudd på 12,1 millioner kr.

Alternativt kan kommunen garantere for et ekstralån på 12,1 millioner kr, slik at Frøya Storhall AS selv kan dekke inn forskutteringen av spillemidlene og foreta ekstra innbetalinger på lånet ettersom utbetalingene fra spillemidlene kommer.

Kommunen har tidligere hatt praksis å forskuttere spillemidler til prosjekter som kommunen selv eier.

Rådmannen anbefaler derfor at kommunen forskutterer spillemidlene til Frøya Storhall AS på 12,1 millioner kr, og stiller til som garantist for 16 millioner i tillegg til tidligere innvilget lån på 10 millioner kr.

Vedlagt søknaden er driftsbudsjettet til Frøya Storhall AS. Dette viser at selskapet vil bruke 2-3 år før de forventer å gå med overskudd av driften. Frøya Storhall AS har svært liten aksjekapital gitt verdiene som ligger i selskapet, og har svært liten handlekraft som en følge av dette. Rådmannen anbefaler at diskusjon om mulig utvidelse av aksjekapitalen blir tatt opp på førstkomende generalforsamling som Frøya Storhall AS arrangerer.

Økonomiske konsekvenser:

Forskutteringen vil ikke ha driftsmessige virkning ut over tapt renteinntekt, og mindre likviditet i perioden frem til alle spillemidler er utbetalt. Frøya kommune har god likviditet, og rådmannen ser ikke at dette vil påvirke driften slik situasjonen er i dag.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
27.02.2018	18/350	38/18
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Thomas Sandvik	153	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
38/18	Formannskapet	27.02.2018
/	Kommunestyret	

BUDSJETTJUSTERING 1 – INVESTERINGSBUDSJETTET 2018

Forslag til vedtak:

Frøya kommunestyre vedtar følgende endringer for investeringsbudsjettet for 2018, av overførte budsjettmidler fra 2017.

Prosjekt	Beskrivelse	Budsjett 2017	Revidert budsjett 2017	Budsjett 2018 overført fra 2017
551315	Prosjektering NÆRINGSAREAL	2 897 098	800 000	2 097 098
551317	Infrastruktur sentrumsområdet	1 268 711	2 267	1 266 444
551328	Trafikksikkerhetstiltak	989 398	550 000	439 398
551341	Ny brannstasjon	26 885 587	280 000	26 605 587
551342	Dyrøy oppvekstsenter	3 119 210	50 000	3 069 210
551343	BOLIGFELT HOLAHUAN	14 563 132	2 200 000	12 363 132
551345	Adresseprosjektet - fullføring av prosjektet	986 250	170 000	816 250
551347	FJERNVARMEANLEGG - SISTRANDA SENTRUM	2 743 324	300 000	2 443 324
551356	Tankvogn brann	1 200 000		1 200 000
551358	LIGGEKAI SISTRANDA	401 363		401 363
551361	Oppgradering uteområdet på Sistranda/Hamarvik (fra flytting 2016)	1 110 577		1 110 577
551364	VANNFORSYNING SISTRANDA-NORDSKAGET	20 957 360	10 000 000	10 957 360
551370	FORPROSJEKT MUSEUM	175 000		175 000
551374	Nordhamarvik gravplass	4 014 617	150 000	3 864 617
551375	NYTT HØYDEBASSENG - Bergheia	2 000 000	40 000	1 960 000
551376	NYTT HØYDEBASSENG - BREMNESUVA	17 873 513	250 000	17 623 513
551377	OPPRYDDING KOMMUNALE AVLØPSLEDNINGER/OVERVANNSPROBLEMER	2 065 621	75 000	1 990 621
551378	Universell utforming Hallaren Kirke	190 000	150 000	40 000
551388	UTBYGGING BEINSKARDET - BYGGETRINN 2	3 891 011		3 891 011
551391	Flytekai Inntian	312 500	220 000	92 500
551393	Digitalisering av arkiv - komplementering delingsarkiv og planarkiv	690 348	460 000	230 348
551401	FRILUFTLIVETS ÅR KOMMUNE	146 932		146 932
551402	FYSISK UTFORMING OSK	168 750	150 000	18 750
551404	INNKJØP ELEVPCE	527 778	450 000	77 778

551406	NY KOMMUNIKASJONSLØSNING	196 196	60 000	136 196
551407	NY SKOLEPORTAL	182 150		182 150
551428	KULVERT I BLAKSTADVASSDRAGET	187 590		187 590
551430	MORGENDAGENS OMSORG	6 726 268	3 000 000	3 726 268
551431	Gjetøy bru	1 250 000	860 000	390 000
551434	Varmesentral Mausund skole	2 000 000	115 000	1 885 000
551435	Søppelpresser	417 500		417 500
551439	Hovedplan vann	1 000 000	600 000	400 000
551445	Avløpsrenseanlegg Sistranda	5 000 000	300 000	4 700 000
551447	Avløpsanlegg Grindfara boligfelt	900 000		900 000
551456	Sanering av avløpsanlegg Nordskaget og nytt avløpsanlegg	3 500 000	225 000	3 275 000
551458	Saneringsplan spredt avløp	1 000 000	750 000	250 000
551463	Sikring og oppgradering av Stabben fort	500 000	200 000	300 000
551464	Sistien	800 000	75 000	725 000
340003	UTSTYR SYKEHJEMMET	100 000		100 000
551515	Bogøya kai	3 100 000	100 000	3 000 000
551483	Utvidelser av Nordhammervika industriområdet	1 250 000	600 000	650 000
551324	VASSVERKSUTBYGGING - membranrigg	4 050 000	550 000	3 500 000
		141 337 784	23 732 267	117 605 517

Saksopplysninger:

Rådmannen nedjusterte i desember investeringsbudsjettet for 2017 på de enkelte prosjektene, fra tildelt budsjetttramme til antatt forbruk i 2017. Prosjektene videreføres i 2018, og rest av budsjetttrammen på de enkelte prosjektene anføres i regnskapsåret 2018.

Vurdering:

Denne budsjettjusteringen foretar en budsjettmessig endring, og har ikke med faktisk forbruk på de enkelte prosjektene i 2017. Rådmannen vil komme med en ny budsjettjustering for investeringsbudsjettet når regnskapet for 2017 er klart, slik at budsjettet på de enkelte prosjektene blir justert i henhold til faktisk forbruk.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
27.02.2018	17/2852	39/18
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Thomas Sandvik	233 P24	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
39/18	Formannskapet	27.02.2018
/	Kommunestyret	

TILSKUDD TIL SISTRANDA LIGGEKAI

Forslag til vedtak:

Frøya kommune takker ja til tilskuddet over statsbudsjettet kap. 1360 post 60 for 2017 til kai, utdypning og molo på Sistranda Frøya kommune, totalt kr 16 237 500 kr

Frøya kommune forhandler med Trondheim Havn IKS om fullfinansiering av prosjektet.

Vedlegg:

Tilsagnsbrev
Avtalebrev

Saksopplysninger:

Frøya kommune søkte 21.02.2017 Kystverket om støtte til liggekai på Sistranda, totalt 22 262 694 kr. I forbindelse med Statsbudsjettet for 2018, fikk Frøya kommune tilsagn på 16 237 500 kr til kai, utdypning og molo på Sistranda.

Vurdering:

Kommunen søkte om 22 262 694 kr, men får 16 237 500 kr til prosjektet fra Kystverket. Totalprisen på prosjektet er anslått i søknaden til kr 47 255 387 kr. Finansieringen var planlagt slik:

Frøya kommune	21 500 000
Kystverket	22 262 694
Trondheim Havn IKS	2 492 694
Totalt	47 255 387

Prosjektet mangler finansiering på forskjellen mellom omsøkt beløp til Kystverket (22 262 697 kr) og tilsagnet på kai, utdypning og molo på Sistranda (16 237 500 kr) totalt 6 025 197 kr.

Rådmannen har hatt et møte med Trondheim Havn IKS (TH) ved havnedirektør Wollert Krohn-Hansen om prosjektet 13.02.18. Under møtet gir Wollert Krohn-Hansen positive signaler på at den manglende finansieringen kan løses fra TH. Wollert Krohn-Hansen forutsetter da et positivt vedtak i styret for TH og at det er TH som skal ha driften av kaien.

Frøya kommune er i dag en del av TH, der havnen på Nordhamarvik inngår, og TH har driftsansvaret. Rådmannen anser det naturlig å utvikle dette samarbeidet med TH.

Rådmannen anbefaler at Frøya kommunestyre gir i oppdrag å forhandle med TH om fullfinansiering av prosjektet. Ved enighet med TH om finansiering, vil TH ha driftsansvaret for ny liggekai på Sistranda.

Økonomiske konsekvenser:

Rådmannen ser flere positive forhold med å etablere en ny liggekai.

Større aktivitet fra fartøyene som bruker kaien vil være positivt for omkringliggende forretninger, dette vil også sikre at rederiene som bruker havnen vil fortsette å fokus på Frøya. Eventuelle anløp av cruisefartøy vil også ha store positive innvirkninger på Frøya mtp turistvirksomhet/økt handel etc.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
27.02.2018	18/348	40/18
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Thomas Sandvik	202	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
40/18	Formannskapet	27.02.2018
/	Kommunestyret	

MORGENDAGENS OMSORG – ROMPROGRAM OG TALENTPREISEKONKURRANSE

Forslag til vedtak:

1. I omsorgsboligene skal det være bokollektiv med små rom og større fellesareal. Rommen skal være på ca. 25 m², med eget bad og med mulighet for installasjon av tekjokken, jfr. Husbankens anbefalinger.
2. Rådmannen bes gjennomføre en totalentreprisekonkurranse med løsningsforslag. Det innholdsmessige skal ivaretas slik skissene nå foreligger, da de er et grunnlag for investeringstilskudd fra Husbanken
3. Dette vedtaket iverksettes kun om kommunen får innvilget husbankstøtte som omsøkt.

Vedlegg:

Rambøll AS – Beregning treroms omsorgsboliger
 Rambøll AS – Notat arkitektkonkurranse

Saksopplysninger:

Frøya kommune vedtok i K-sak 195/16 å bygge helsehus med 28 plasser og 48 omsorgsboliger i forbindelse med prosjektet «morgendagens omsorg». I forbindelse med budsjettet for 2018 K-sak 142/17, ble en foreløpig kostnadsramme for prosjektet vedtatt, slik at det kunne bli medtatt i budsjettet 2018 og økonomiplanen 2018 - 2021. I dette oppsettet er det en forutsetning at kommunen får støtte av Husbankens investeringstilskudd for at prosjektet skal gjennomføres. I forbindelse med denne søknaden har kommunen fått tilbakemelding om; «Ettersom samtlige plasser i prosjektet ikke gir netto tilvekst, vil forespørselen / søknaden ikke være prioritert og vi vet pr i dag ikke når søknaden kan behandles.» Prosjektet ble derfor i henhold til K-sak 8/18 vedtatt utsatt til kommunen har fått svar på søknaden om investeringstilskudd fra Husbanken.

Rådmannen ønsker med denne saken å belyse prinsipielle forhold ved utbygningen, som romstørrelse for omsorgsboligene og om kommunen skal benyttes seg av en skisse / arkitektkonkurranse.

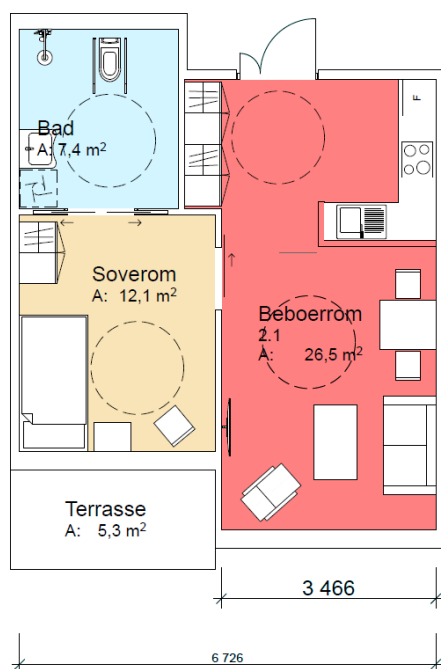
Romprogram – Mulighetsstudiet Bekken

Brukerne som planlagt er innplassert i omsorgsboligene i utbygningen av «morgendagens omsorg», totalt 48 leiligheter er de som er øverst i omsorgstrappen. Ca. halvparten av leilighetene er planlagt tildelt brukergruppen med kognitiv svikt - demente. I tillegg vil de andre leilighetene tildeles brukere med andre behov som også krever en heldøgns omsorgstjeneste.

I forbindelse med presentasjon av prosjektet, har det kommet frem spørsmål om kommunen bør vurdere større boenheter blant omsorgsleilighetene. Rådmannen har fått Rambøll til å beregne dette, og de har kommet med to forslag på treroms leiligheter.

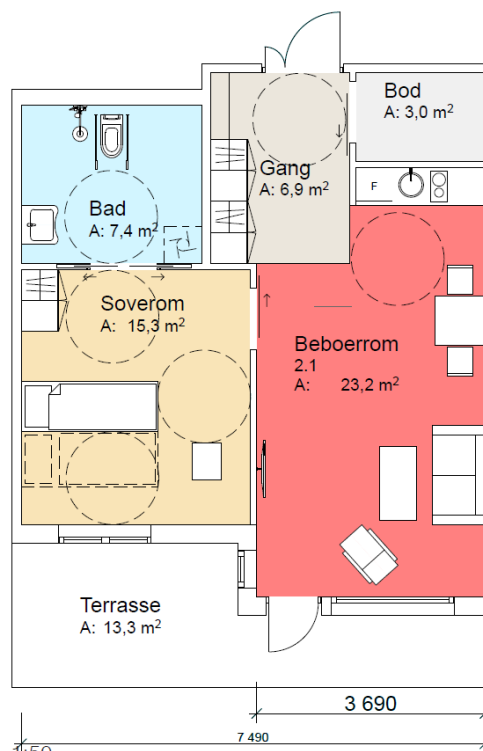
Forslag på leilighet A med eget soverom og leilighet B med eget soverom og bod:

Beboerrom bokollektiv m eget soverom

1:50

Bokollektiv m soverom Alt A

1:50

Bokollektiv m soverom Alt B

Merkostnaden med å bygge slike leiligheter er som følger:

Frøya Helsehus og omsorgsboliger

Det er utyrt ønske om at 24 av de 48 omsorgsboligene skal ha eget soverom. Rambøll har i siste utgave av lesehefte side 17 tegnet to alternativer for dette. Dette vil medføre økt areal og økte kostnader. Dette er illustrert under:

Standardrom som tegnet uten eget soverom	Netto	30,7 m2
Alternativ A med eget soverom	Netto	46,0 m2
Alternativ B med eget soverom og bod	Netto	55,8 m2

Netto arealtilvekst alternativ A pr rom	Netto	15,3 m2	BTA	16,83 m2
Netto arealtilvekst alternativ B pr rom	Netto	25,1 m2	BTA	27,61 m2

Benyttet m2 pris i kalkylen	34 200 eks mva
Antall leiligheter	24 stk

Merkost for 24 omsorgsleiligheter alternativ A: 13 814 064 eks mva

Merkost for 24 omsorgsleiligheter alternativ B: 22 662 288 eks mva

Leiligheter	5	10	15	20 stk
Variant alternativ A	2 877 930	5 755 860	8 633 790	11 511 720 eks mva
Variant alternativ B	4 721 310	9 442 620	14 163 930	18 885 240 eks mva

Rambøll 13.12.2017

Erik Hagerup

RAMBOLL

Rambøll AS har kommet frem til at merkostnaden per kvadratmeter for større omsorgsboliger vil være 34 200 kr. Det vil da si at hvis kommunen bygger 24 av 48 omsorgsboliger som treroms alternativ A, så vil dette komme på en merkostnad på 13,8 millioner kr eks mva. Ekstrakostnaden med å bygge større boliger må kommunen bære selv, da Husbankens støtte har et maksbeløp som kommunen allerede har beregnet inn i prosjektet.

Rådet fra helsepersonell, både ut ifra erfaringer og kunnskaper, er at brukerne som skal inn i slike leiligheter ikke vil ha behov for store boliger, og anbefaler mindre enheter som er lett å bruke og lett å leve i. Omsorgsboligene kommunen nå planlegger, bofelleskap med heldøgns tjenester, er for brukere som befinner seg på det øverste trinnet i omsorgstrappen, og vil kreve hjelp og bistand 24/7. Erfaringsmessig er små enheter bedre både for brukere og ansatte. Forskning viser også til at prioritering av fellesarealer betyr mere for beboere en størrelsen og innretning av eget boareal. Rådmannen anbefaler derfor at kommunen ikke bygger større omsorgsboliger, og beholder de anbefalte størrelsene som Rambøll AS presenterer i sitt lesehefte.

Arkitekt / skissekonkurranse

I forbindelse med orienteringer om prosjektet i kommunestyret i januar 2018, ble spørsmålet om kommunen skal bruke en arkitektkonkurranse på bygningene i prosjektet fremmet.

Rådmannen ga oppdrag til Rambøll AS å gi en oversikt over tid og kostnad for å gjennomføre en arkitektkonkurranse. I notat av 08.02.18 (Notat nr. PL-01) skisserer Rambøll AS tre måter å gjennomføre en skisse / arkitekt konkurranse.

- Kommunen kan slutføre mulighetsstudien og få kontrahert en rådgivergruppe som lager et skisseprosjekt, som legges ut på en totalentreprise. Det er slik rådmannen har arbeidet med prosjektet fram til nå. Det vil da bli utlyst etter en prosjekteringsgruppe, der også et skisseprosjekt skal inngå, og som vil bli vektlagt i konkurransen.
- Kommunen kan gjennomføre en arkitektkonkurranse. Konkurransen, prekvalifisering må lyses ut fra 25 til 30 dager før søknad om deltakelse kan mottas. Kommunen må velge ut min 3 og helst ikke mer enn 5 stk. til å delta i konkurransen. Basert på angitte kriterier. Disse må inviteres til en befarings- og et info- møte. De bør få minimum 2 arbeids-mnd. for å levere prosjektet. Alle deltakere som leverer etterspurt materiale må få et honorar (premie) pålydende: ca. kr 250.000,- Avhengig av krav til leveranse vil hver arkitektgruppe bruke fra 500 til 900 timer på forslagene. Det må oppnevnes en jury hvorav minst 1/3 del må ha riktig etterspurt fagkunnskap, altså arkitekt. Minst 1 arkitekt bør være godkjent (oppnevnt) av NAL. Den andre kan ev. være fra kommunen. Det må settes av et honorar til jurymedlemmer utenfor kommunen. Innleverte prosjekt må stilles ut offentlig. Antatt tidsforbruk for gjennomføring av denne konkurranse formen: ca. 6 mnd. og kostnad minst 1 mill NOK.
- Kommunen kan gjennomføre en totalentreprise konkurranse med løsningsforslag. Her vil en få forslag med pris. Dette involverer alle fag og entreprenør. Her bør hel gruppe pre-kvalifiseres. Antall deltakere som over. Forespørsel og materiale som over. Priser (honorar) blir litt høyere ca. 300.000 NOK, flere involverte og en mer omfattende oppgave. Grunnlag og framgangsmåte som ved en arkitektkonkurranse, se over. Men det bør angis om hvordan det bedømmelsen vektet. (F.eks.: pris 20 % Løsningsforslag 50% samspillskompetanse 30% ev. framdrift og ferdigstilling) Det bør brukes noe mer tid for en totalentreprise konkurranse med løsningsforslag, grunnet nødvendig kalkyle arbeid. 3 arbeids-mnd. for å levere pris og løsningsforslag. Totalt ca. 7 mnd. Pris ca. kr. 1,2- 1,4 mill. Da vil prosjektet ha kommet lengre, men man er prisgitt totalentreprenør i fortsettelsen og det kan for kommunen oppleves som begrensende for fortsettelsen av prosjektet fordi alle endringer kan være prisdrivende.

Styringsgruppen i prosjektet har diskutert dette, og ser fordeler og ulemper med å gjennomføre en arkitektkonkurranse og totalentreprise konkurranse med løsningsforslag.

- Hovedargumentene mot å gjøre det er at det kan ta lengre tid før prosjektet blir igangsatt og det kan bli dyrere.
- Hovedargumentene for å gjøre det, er at kommunen kan få flere innspill på hvordan utseende på bygningene blir, og det kan bli lettere å involvere det politiske nivået i hvordan utseende på bygningene blir.

Rådmannen anbefaler at kommunen gjennomfører en totalentreprisekonkurranse med løsningsforslag for «morgendagens omsorg». Fordelene med denne framgangsmåten er at kommunen får flere konsepter å velge

blant, samt at kommunen knytter til seg totalentreprenøren på et tidligere tidspunkt enn tidligere antatt. Rådmannen planlegger å ha en kontrakt underskrevet i løpet av høsten 2018 ved denne fremgangsmåten.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
27.02.2018	18/301	41/18
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Siv-Tove Skarshaug	033	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
41/18	Formannskapet	27.02.2018
/	Kommunestyret	

SØKNAD OM FRITAK SOM MØTEFULLMEKTIG I FORLIKSRÅDET

Forslag til vedtak:

Pål Terje Bekken fritas som møtefullmektig i forliksrådet fra dags dato.

Robert Kløven velges som møtefullmektig i Forliksrådet fra dags dato og ut inneværende periode fram til 31.12.20.

Vedlegg:

Søknad om fritak fra Pål Terje Bekken

Saksopplysninger:

Pål Terje Bekken ble valgt som møtefullmektig i Ksak 165/16. Dette viser seg og ikke være en heldig kombinasjon da Bekken også er varaordfører.

Robert Kløven har takket ja til å ta på seg vervet.

I henhold til lov om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) 17. juni 2005 § 6-7 sjette ledd, og forskrift til tvisteloven (tvistelovforskriften) 21. desember 2007 § 3:

«Det skal være et utvalg av faste møtefullmektiger ved hvert forliksråd.

Utvalg av faste møtefullmektiger

Møtefullmektigene oppnevnes av kommunen for inntil fire år av gangen. Som et minimum skal det være tre medlemmer i utvalget, men antallet medlemmer må tilpasses saksmengden i forliksrådet og kommunens innbyggertall. Det er også adgang til at flere kommuner går sammen om et felles møtefullmektigutvalg. En møtefullmektig behøver ikke være bosatt i kommunen.

Om møtefullmektigen

Som fast møtefullmektig kan oppnevnes enhver person som er over 25 år med alminnelig god samfunnsmessig kunnskap og som behersker skriftlig og muntlig norsk språk godt, jf. tvistelovforskriften § 3 annet ledd. Det anses å være en fordel at de som oppnevnes har noe kunnskap om forliksrådets virksomhet. Møtefullmektigen bør kunne få noe veiledning om forliksrådet og forliksrådsbehandlingen ved å henvende seg til det aktuelle forliksråd og sekretariatet.

Møtefullmektigens forhold til parten

En part som ikke har plikt til å møte personlig til et møte i forliksrådet, kan møte ved en prosessfullmektig – dette kan for eksempel være et medlem av utvalget av faste møtefullmektiger. Ved spørsmål om en part har møteplikt, kan sekretariatet gi veiledning om bestemmelsene i tvisteloven §§ 6-6 og 6-7, men avgjørelsen av spørsmålet hører under forliksrådet.

Det er viktig å understreke at møtefullmektigen under forliksrådsbehandlingen kun representerer den parten han/hun har fått oppdraget fra. Ved oppnevningen skal møtefullmektigene gjøres kjent med at de i den enkelte sak skal være uavhengige av andre interesser enn partens, slik at deres handlinger ikke påvirkes av utenforliggende hensyn. Det er viktig at det på forhånd tydelig avklares mellom parten og møtefullmektigen hva fullmakten innebærer og hvor langt møtefullmektigen kan strekke seg for blant annet å få til et forlik under meklingen. I enkelte tilfeller kan det være hensiktsmessig at en slik fullmakt gjøres skriftlig. Parten har selv et ansvar for å være tydelig overfor møtefullmektigen om hvor langt fullmakten går, og hva som ønskes oppnådd ved forliksrådsbehandlingen. Dersom parten ikke oppfyller dette ansvaret, må møtefullmektigen på eget initiativ ta spørsmålet opp med parten. Fullmaktsforholdet bør avklares i god tid før møtefullmektigen skal møte i forliksrådet.

Møtefullmektigen må sørge for å få alle relevante dokumenter fra parten og på forhånd sette seg godt inn i disse.

Møtefullmektigens opptreden i forliksrådet

Møtefullmektigen skal få en skriftlig møtefullmakt av parten, som legges frem for forliksrådet. Av denne skal det gå frem at møtefullmektigen har anledning til å møte på vegne av parten.

Under forliksrådsbehandlingen må møtefullmektigen hele tiden være klar over at han/ hun representerer partens interesser. Møtefullmektigen har ikke anledning til å gå utover partens påstander uten at parten har samtykket til dette. Møtefullmektigen har heller ikke anledning til å inngå forlik uten partens samtykke. Dersom parten har gitt møtefullmektigen fullmakt til å inngå forlik, må innholdet av forliket være i overensstemmelse med partens ønsker.

Dersom møtefullmektige opptrer i strid med partens interesser, kan parten holde møtefullmektigen ansvarlig for dette.

Godtgjørelse

Godtgjørelse til møtefullmektig utgjør inntil et halvt rettsgebyr, og dekkes av parten selv.»

Vurdering:

Rådmannen vurderer å innstille Robert Kløven i vervet som møtefullmektig i Forliksrådet.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato: 27.02.2018	Arkivsaksnr: 18/472	Sak nr: 42/18
Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug	Arkivkode: 033	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
42/18	Formannskapet	27.02.2018

REFERATSAK

Forslag til vedtak:

Referatet tas til orientering.

Vedlegg:

Møteprotokoll - Styremøte Konsek Trøndelag IKS 26.01.2018

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato: 27.02.2018	Arkivsaksnr: 18/270	Sak nr: 43/18
Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug	Arkivkode: 033	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
43/18	Formannskapet	27.02.2018

ORDFØRERS ORIENTERING

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato: 27.02.2018	Arkivsaksnr: 18/271	Sak nr: 44/18
Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug	Arkivkode: 033	Gradering:

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
44/18	Formannskapet	27.02.2018

RÅDMANNS ORIENTERING

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 18/473

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 13.02.18

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 13.02.18 godkjennes som famlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 13.02.18

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Knut Arne Strømøy
Arkivsaksnr.: 17/171

Arkiv: D11 &52

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

GRATIS LEIE AV HALL - BARN OG UNGDOM

Forslag til vedtak:

1. Frøya kommune vedtar at barn og ungdom bosatt i kommunen skal tilbys gratis halleie, tilbudet gjelder i Frøyahallen for, barn og ungdom i alderen 0-19 år. Tilbudet følger skoleruta.
2. Tilbudet gjelder organisert trening for barn og ungdom drevet i regi av lag som er tilsluttet Norges Idrettsforbund og er medlem i Frøya Idrettsråd. Andre arrangementer og cuper inngår ikke i ordningen.
3. Ordningen innføres fra oppstart av skoleåret 2018 – 2019.
4. Tapte inntekter i 2018 på kr. 113 000 finansieres ved bruk av reserverte tilleggsbevilgninger som overføres virksomheten Kultur og idrett. Saldo på reserverte tilleggsbevillinger er kr. 359 460 før overføring.
5. Kommunestyret ber om at kostnadene inntil kr. 250 000 innarbeides i budsjett for 2019 og økonomiplan med handlingsprogram 2019 – 2022.
6. Frøya kommune vedtar vedlagte retningslinjer for tildeling av gratis halleie, samt generelle regler for utleie av Frøyahallen (basishallen).
7. Kommunestyret forutsetter at sparte leieutgifter brukes til reduksjon av treningsavgifter for målgruppen.

Vedlegg:

- Retningslinjer for gratis utleie av Frøyahallen.
- Generelle regler for utleie av Frøyahallen.

Saksopplysninger:

I kommunestyresak 216/16 «Budsjett 2017 og økonomiplan med handlingsprogram 2017-2020» fikk rådmannen følgende oppdrag. «Rådmannen bes om å utrede nye retningslinjer for utleie av idrettsanlegg. Vi ber om en utredning om hvor mye det vil koste å tilby gratis leie for organiserte idrettsaktiviteter 0-19 år. Dette skal kun gjelde for trening og ikke for kamper, cup o.l.».

I sak 17/171 ble det lagt frem sak som viste kostnadene til ordningen, men saken ble returnert for å utarbeide kriterier. Denne saken inneholder derfor en kostnadsberegning og forslag til kriterier.

Kriteriene er for øvrig diskutert med leder i Frøya idrettsråd som bifaller ordningen. Dette i tråd med samarbeidsavtalen mellom Frøya kommune og Frøya idrettsråd.

Rådmannen har valgt å definere organisert idrett til den aktiviteten som drives i regi av lag og organisasjoner som er tilsluttet Frøya Idrettsråd. Aktiviteter der lagene stiller med trenere.

Rådmannen har sett på kommunale anlegg og finner at det er kun Frøyahallen med flerbrukshallen og basishallen hvor det for tiden drives organisert trening i kommunalt eide anlegg.

Frøya kommune er videre medeier i Frøya idrettspark på Nabeita sammen med Frøya Fotballklubb og Nabeita. Ved Frøya idrettspark tilbys det allerede gratis treningstid for disse aldergruppene.

Gratis svømmehall er ikke tatt med i forslag til vedtak da det ikke for tiden drives organisert idrett her.

Rådmannen har innhentet kostnader lag og organisasjoner har til leie av kommunale lokaler der det tilbys organisert fysisk aktivitet til barn og unge i aldersgruppen 0-19 år.

Forespørsel til Frøyahallen viser at det årlig faktureres ca. 250 000 for treninger i nevnte aldersklasse.

Skoler, barnehager og kommunale institusjoner trener gratis på dagtid.

Dette er den klart største gruppen i kommunen når det kommer til leik, trening og fysisk fostring. Lag og organisasjoner på Frøya har registrert over 800 aktive barn og unge, her må man ta forbehold om at mange driver flere aktiviteter og registreres dobbelt. Uansett er dette en stor gruppe.

Det kan videre opplyses at Sør-Trøndelag fylkeskommune har avsatt et beløp som etter søknad fordeles på kommuner som tilbyr gratis treningstider til barn og ungdom. Det opplyses at potten er kr. 900 000 for 2017, en pott som fordeles på søkerne da etter innbyggertall for den enkelte kommune. Frøya kommune har fått mellom kr. 15 000 og 20 000 de siste årene på bakgrunn av halvert leie i Frøyahallene fra 2012. Det opplyses at det er 17 kommuner som har denne ordningen og søker fylket om støtte.

Frøya kommune har også andre anlegg der man leier gratis lokaler, dette gjelder bla. Frøya sjakkklubb, bridgeklubb mannskor og andre.

Det kan for øvrig legges til at «øvinger» ved Frøya kultur- og kompetansesenter er gratis. Betaling/husleie utløses først ved arrangementer med inntekspotensial.

For 2018 finansierer tapte inntekter ved Frøyahallen på kr. 113 000 gjennom bruk av reserverte tilleggsbevilgninger. Saldo på posten for reserverte tilleggsbevilgninger er før bruk kr. 359 460. Fra 2019 konsekvens justeres driftsbudsjettet på bakgrunn av redusert inntekt tilsvarende kr. 250 000 pr. år i Frøyahallen. Utgiftene reduseres ikke ved innføring av ordningen.

Som en del av inndekningen foreslår rådmannen et påslag på 50% av vedtatte satser når det gjelder utleie til lag/organisasjoner hjemmehørende utenfor Frøya kommune. Dette er det samme prissystemet Frøya Storhall har lagt seg på. Dette er for øvrig en inntekstpost som er vanskelig å beregne da man på forhånd aldri har oversikt over etterspørsel. Helhetlig idrettspark vil forhåpentligvis øke etterspørselen fremover.

Vurdering:

Ønsker man å være en kommune som satser på barn og unge, og ikke minst ønsker en befolkning som har lagt et godt grunnlag for god folkehelse allerede i sine barneår, kan gratis anleggsleie for lag og organisasjoner være den beste og mest effektive sponsoravtalen en kommune kan inngå.

Idrett og friluftsliv spiller definitivt en viktig rolle i det norske samfunnet. Frivillige organisasjoner satt i rette sammenheng, er og skal være et middel til demokratisk læring og et middel til utvikling av ansvar og selvstendighet. Organisasjonene som ramme skaper muligheter for møte mellom mennesker, som kan føre til integrering, identitetsdannelse og sosialisering. Dette gjelder ikke minst barn og unge.

Folkehelsemeldingen, Resept for et sunnere Norge, Stortingsmelding nr. 16 (2002-2003)
«Folkehelsearbeid innebærer å svekke det som medfører helserisiko, og å styrke det som bidrar til bedre helse. De negative påvirkningsfaktorene virker helsenedbrytende, enten det er ting vi spiser eller drikker, eller de befinner seg i det sosiale eller fysiske miljøet rundt oss. Positive faktorer handler blant annet om styrkende faktorer i miljøet rundt oss, om vårt forhold til våre nærmeste og de nettverk vi inngår i, og i hvilken grad livet oppleves å ha mening og å være forutsigbart og håndterbart».

Det er en samfunnsoppgave å legge til rette for at så mange barn og unge som mulig, kan ta del i organisert idrett. Mye av dette samfunnsansvaret utføres daglig gjennom lag og organisasjoner. Å tilby gratis halleie for barn og unge vil gjøre det mulig for alle barn, uten å ta hensyn til familiens inntekt å delta i lek, trening og fysisk aktivitet.

Rådmannen vil videre påpeke at det i kommuneplanens samfunnsdel står at folkehelsekonsekvenser skal vurderes i alle politiske saksfremlegg. I denne saken er det folkehelse som er det beste argumentet både når det gjelder fysisk aktivitet, holdningsskapende arbeid, et mangfoldig fritidstilbud og et aktivt frivillighetsarbeid. Gratis halleie vil forhåpentligvis føre til en sprekere befolkning samt fylle våre flotte idrettsanlegg med glade barn i full aktivitet. I tillegg mener rådmannen at idretten er en av de beste arenaene for integrering og at dette tiltaket vil gjøre terskel for å delta i organisert idrett enda lavere.

Økonomiske konsekvenser:

Budsjettpost/kontostreng:

Debet *kontostreng*/beløp

Kredit *kontostreng*/beløp

Ny saldo på den konto som blir belastet:

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Marit Wisløff Norborg
Arkivsaksnr.: 17/26

Arkiv: 614 C02

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret
Formannskapet
Kommunestyret

FROANKONSEPTET - M/VIDEREUTVIKLING AV KOMOPP-PAKKER, REALISERING AV FROHEIM OG SØKNAD OM AUTORISASJON FOR NATURINFORMASJONSSENTER FOR FROAN

Forslag til vedtak:

1. Frøya kommunestyre tar til etterretning at Frøya fiskeri- og havbruksfond nå er oppløst og at gjenværende kapital overføres Frøya kommune, øremerket KOMOPP.
2. Kr. 350 000 av disse midlene stilles til disposisjon for rådmannen for videre arbeid med Froan-konseptet, herunder utarbeidelse av søknad om autorisasjon av naturinformasjonssenter for Froan og videreutvikling av Froheim på Sørburøy.
3. Kommunestyret ber om at formannskapet jevnlig holdes informert om framdriften i arbeidet og gis muligheter til innspill i prosessen.

Vedlegg:

Referat arbeidsmøte Froheim.

Saksopplysninger:

Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning ble fredet ved kongelig resolusjon 14. desember 1979. Initiativet til naturvernet kom opprinnelig fra lokalbefolkningen for å verne Froan mot enda et militært skytefelt.

Det faglige grunnlaget for verneforslaget var registreringer av hekkende sjøfugl og ynglende sel i 1974 i regi av Miljøverndepartementet. Verneområde for Froan består av

- i) Et naturreservat og
- ii) Et landskapsvern- og dyrefredningsområde som omslutter reservatet

Froan er med sine 761 km² det største og viktigste verneområdet av marin karakter i landet per i dag. Naturverdiene i Froan er i hovedsak naturbetinget (avhengig av klima, beliggenhet, naturkreftenes påvirkning og samspillet mellom arter), men også noe er kulturbetinget (avhengig av

beite, slått og lyngbrenning). Bestemmelsene for området er nedfelt i «Forskrift om vern for Froan naturreservat og landskapsvernområde med tilhørende dyrelivsfredning, innenfor Froøyene, Frøya kommune, Sør-Trøndelag»

Helårsbefolkningen i Froan – og da snakker vi i hovedsak om Sørburøy - utgjør i dag ca 30 personer. Med tilbakegang i fisket, som lokalt tilskrives økning i den vernede selbestanden, setter nå lokalsamfunnets sin lit til at området status som Ramsar-område skal gi positiv avkastning gjennom bl.a. utvikling av reiselivet i et bruk/vern perspektiv. Og videre at Salmars havmerd skal gi positiv ringvirkninger for det lille øysamfunnet.

Forvaltningsplan for verneområdene i Froan har vært etterspurt og lovt helt siden fredningen trådte i kraft i 1979. I 2015 kom den. Den er utarbeidet med utgangspunkt i verneforskriften, sammen med forvaltningsmyndighetenes erfaringer og rådgivende utvalgs tilrådinger i årene etter at områdene ble fredet. Formålet med fredningen er å verne om et rikt og interessant dyre- og planteliv og bevare leve- og yngleområdene for fugl, sel og andre pattedyr i et variert og egenartet kystlandskap. Forvaltningsplanen ligger vedlagt.

Samtidig med fredningen ble det opprettet et råd, benevnt som det «Rådgivende utvalg for Froan». Her har ordfører i Frøya kommune hele tiden vært medlem.

Milepæler og tiltak/hendelser etter at fredningen trådte i kraft

Det har opp gjennom årene vært mye oppmerksomhet rettet mot fredningen i Froan. I 1998 oppsto et akutt problem for Salmar, som måtte legge brakk en del lokaliteter for lakseoppdrett p.g.a. ILA-utbrudd. De søkte da Fylkesmannen om å få sette ut smolt i to lokaliteter i landskapsvernområdet. Etter mye møtevirksomhet – bl.a. med miljøvernministeren og Miljø- og energikomiteen på Stortinget- fikk Salmar positivt vedtak av Fylkesmannen og dermed dispensasjon. I 2015 ble dispensasjonen permanent, ved at det ble gjort noen grep når det gjelder vernestatus for de områdene lokalitetene ligger.

Det hører med til historien at to forskere fra Norsk Bygdeforskning – Geir Frisvoll og Katrina Rønningen – i 2007 utarbeidet en forskningsrapport med tittelen «Froan-scenarier» - et tverrfaglig prosjekt som så på muligheter og begrensninger for næringsutvikling og forvaltning i verneområdet Froan. En av deres konklusjoner var at RAMSAR-statusen IKKE var et hinder for eksempelvis lakseoppdrett.

For øvrig har dette skjedd med relasjon til Froan og vernet:

- I forbindelse med bygging av nytt kulturhus og nye videregående skole (FKKS) ble prosjektet KOMOPP etablert og det ble i den forbindelse arbeidet med planer om et såkalt visningssenter for Froan. På Sørburøy var det ment å få en «satellitt» som var tilknyttet FKKS digitalt.
- Rådmannen engasjerte en person som skulle jobbe med å få fram en søknad til miljøverndepartementet om å få etablert et såkalt naturinformasjonssenter.
- Arbeidet stoppet opp da det ikke fantes midler for å forlenge engasjementet for den innleide personen.
- Så dukket det opp tanker om et samarbeid mellom Ørland kommune (Grandefjæra), Hitra kommune (Havmyran) og Frøya kommune (Froan) for å utnytte det faktum at disse områdene har såkalt RAMSAR-status (internasjonalt vern av våtmarksområder).
- Jan O Fredagsvik og Alf Albrigtsen jobbet i ei nedsatt arbeidsgruppe der alle tre kommunene deltok.
- Det ble ferdigstilt et forprosjekt og det ble utarbeidet en rapport av aug. 2012 ført i pennen av Katrina Rønningen og Geir Frisvoll fra Bygdeforskning.
- Så stoppet arbeidet opp, i hovedsak fordi Ørland kommune fikk problemer med Grandefjæra og flybasen. Ørland har imidlertid allerede et visningssenter for Grandefjæra, som en av fem såkalte autoriserte visningssentre i landet (Nasjonalparksentrene ikke medregnet.)
- Siden har Sørburøy velforening stiftet Froheim AS, og Ivar Blikø fra Sintef har jobbet fram tegninger av fysisk bygg og tatt initiativ overfor reiselivsnæringen.
- Rådmannen og Jan O Fredagsvik har hatt dialog med Alf Albrigtsen, som har gjort en del forberedende undersøkelser og fått dannet et bilde av hva som må til for å få et autorisert visningssenter. Det har vært møter med Miljødirektoratet, Fylkesmannen, Bygdeforskning, NTNU og Ørland Kultursenter (våtmarksenteret for Grandefjæra). Videre har Ivar Blikø og Lilly Gården vært delaktig i arbeidet.

Etter de innledende prosesser med forvaltningsmyndighetene i forhold til kriterier og krav for slike sentra (besøk, målgrupper, faglig samarbeid, logistikk organisasjon/økonomi, mv.), vurdering i styret for Froheim AS og utfra muligheten for å kunne utvikle et unikt senter, er det tatt utgangspunkt i et delt lokaliseringsopplegg med

- Hoved-lokalisering – i Blått Kompetansesenter (BKS) i planlagt byggetrinn to.
- Del-lokalisering på Sørburøy i Froheim - inngangen til verneområdet

Arbeidsmøte

30.11.16 ble det holdt et arbeidsmøte på Blått Kompetansesenter der følgende deltok:

Ordfører Berit Flåmo

Hjørdis Årvik, Frøya kommune

Bjørnar Johansen, Blått kompetansesenter

Lilly Gården, styreleder Froheim AS

Hans Olav Brendberg, styremedlem Froheim AS

Trude Hegstad, Blått kompetansesenter

Toril Pettersen, Frøya Næringsforum

Alf Albrigtsen, Albrigtsen Consult

Jan O Fredagsvik, Frøya kommune

Ivar Blikø, Sintef

Gøril Forbord, Trønder-Energi

Johan K Evjen, Trønder-Energi

Hensikt med møtet:

- Utvikling av et Naturinformasjons-/våtmarksenter for Froan verneområde – med hoved lokalisering på Sistranda og del lokalisering på Sørburøy .
- På grunn av endrede forutsetninger bør kan hende tidligere utarbeidede planer justeres vesentlig både hva angår tiltak av materiell og immateriell karakter, inklusiv kostnad av del-elementer (ulike elementer kan ha forskjellig finansieringsopplegg).
- Synspunkter på om Froheim – konseptet (hele/deler) skal være et reint eiendomsselskap eller kombinasjon av eier og drifter (hele eller deler).
- Avklare finansiering i første fase – justering av tidligere planer, kostnadsberegning av ulike del tiltak, prosesser, oppfølging, mv..

- Tanker om implementering av KOMOPP i senteret (hoved utstilling/formidling) på Sistranda og delaktiviteter på Sørburøy som inngang til verneområdet .
- Synspunkter på om NTNU Brohode Frøya - som har fokus på fokus marin/maritim sektor – bør utvides slik at KOMOPP og opplevelsesnæringene bli en del av Brohode Frøya? Kanskje også omfatte andre deler av kommunens virksomhetsområder.
- Foreløpige informasjon og tanker om opplegg/innretning og utfordringer med å få sertifisert og etablert et Naturinformasjons-/Vårmarksenter for Froan verneområde.

Det er laget et fylldig referat fra møtet, se vedlegg.

ØKONOMI

For å komme videre med eventuell søknad om autorisert visningssenter for Froan, må det foretas noen avklaringer. Og det må en viss økonomi på plass – på kort sikt for å finansiere selve prosessen fram mot søknaden og på lengre sikt med å finansiere fasiliteter og finne drifts- og vedlikeholdsmidler. Sistnevnte gjelder også KOMOPP-pakkene som vises i FKKS.

Som det fremgår av referatet, vil det være flere relevante samarbeidspartnere i det videre: NTNU, Sintef, Norsk Bygdeforskning, Miljødirektoratet, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, FKKS, Blått Kompetansesenter m.fl.

Vurdering:

Etter rådmannens vurdering bør målet med sentret være å etablere og utvikle det som et

1. Kunnskaps- og Informasjonssenter – Formidle kunnskap og gi informasjon om verneområdet relatert til Forvaltningsplanen og Froans geologi og historie i fortid, nåtid og fremtid
2. Feltstasjon for forskning
3. Opplevelsessenter – ta i bruk nye formidlingsmetoder (digitalt) og tilbud om besøk i verneområdet
4. Dokumentasjonssenter – ikke tradisjonell museumsdokumentasjon, men ulik dokumentasjon i forhold til verneområdet og oppfølging av Forvaltningsplanen, inklusiv utvikling av forskningsbasert kunnskap.

Målet bør være å utvikle et samarbeidsnettverk med kulturinstitusjoner, næringsliv, utdannings- og forskningsinstitusjoner, m.fl. – jf. strategien for utvikling av tidligere Frøya vgs.. Senteret vil også kunne være en naturlig arena for utvikling av en Kunnskapspark innenfor natur- og vernefaglige problemstillinger og for utvikling av naturbasert verdiskaping i randsone bruk/vern og utnytte synergi effekter.

I det følgende vil rådmannen vurdere ulike sider ved Froheim, eller Froheim-konseptet, som kanskje vil være arbeidstittelen framover. Hensikten med å få utviklet et mer helhetlig Froan – konsept er

- å tiltrekke seg privat og offentlig kapital og ressurser for investeringer og drift på og utenfor Froan, spesielt i forhold til etablering av materiell/immateriell infrastruktur utover selve del- senteret.
- Utvikle koblinger mellom initiativer innen turisme (bedriftsnettverket) og Naturinformasjonssenter og derigjennom skape grunnlag for samarbeid og videreutvikling gjennom medfinansiering fra nasjonale midler (Innovasjon Norge).
- Med økende havbruksaktivitet og økt naturbasert verdiskaping ytterst i kyststripen vil behov for energi være økende. Gjennom blant annet utredninger og analyser som Trønderenergi har gjort viser det seg at det er et stort potensial for miljøvennlig lokal produksjon av energi (sol, vind, bioenergi og bufferløsninger). En framskyndet realisering av slike konsepter krever at man ser helhetlig på utnyttelse av de muligheter som finnes av verdiskaping i området, samt utnytte mulighetene som ligger i visningsturer og undervisnings- og treningskonsepter.
- Gjennom utvikling av innkvarteringskonsepter / lavterskel boenheter kan man også introdusere nye lokale energiløsninger som dels kan kjøres uten å være koblet til nett, eller jobbe i samspill med en større lokal energiløsning.

Det er overordnet viktig å ha en strategisk tilnærming for fremtidig utvikling av senteret.

For å nå målet for senteret vil utfordringer og muligheter være knyttet til:

1. **Forskning, utdanning, innovasjon, formidling og utvikling (FoU)** – forvaltnings- og verdikjederelatert. Verne – og samfunnsfaglig – det er særdeles viktig å få knyttet forskning til verneområdet i forhold til bærekrafts mål (arter, fauna, økosystemet,

mv.) og i et bruk/vern perspektiv (bl.a. verdikjederelatert for økonomisk verdiskapning). I dette ligger også utvikling av forskningsbasert kunnskap i forhold til mulighet for utvidet bruk av landskapsvernområdet for eks. oppdrett.

2. **Offentlige rammebetingelser** – juridiske (eks. oppfølging av Forvaltningsplan og innretning av vernebestemmelser) og økonomiske (eks. offentlig del finansiering av drift og finansiering av materiell/immateriell infrastruktur, mv.)
3. **Nærings- og bedriftsutvikling** – tiltak for enkeltbedrifter og felles tiltak, inklusiv utnyttelse og utvikling av randsoneraktiviteter og synergier – direkte og indirekte verdiskapning i et bruk/vern perspektiv

I en utviklingsprosess vil tiltak innenfor et utfordringsområde påvirke tiltak i et annet område. Kort sagt: Tiltak og prosesser må henge sammen. Disse 3 pilarene er meget viktig og avgjørende i et bruk/vern perspektiv.

Delt lokalisering

I begrunnelsen for valg av Sistranda som hoved lokalisering med Sørburøy som del lokalitet for senteret kan nevnes

- Større mulighet til å utvikle et unikt senter – bedre muligheter for utnyttelse av synergi fra andre etablerte/planlagte virksomheter.
- Enklere tilgang til ulike målgrupper som folk flest, turister, skoler, barnehager, frivillighet, næringslivet og deres besøkende, kurs- og konferansedeltakere, forskere, andre utdanningsinstitusjoner, m.fl.
- Større mulighet for egen inntjening gjennom økt interesse for og besøk av personer, bedrifter og institusjoner.
- Hoved lokalisering i forhold til transportrelatert infrastruktur og lokalisering på Sørburøy i forhold til naturlig inngang til verneområdet.
- Større mulighet for faglig samarbeid med for sentret relevante institusjoner og deres samarbeidspartnere på Sistranda.
- Bedre mulighet for å få etablert et robust og forutsigbart fremtidig opplegg – organisatorisk/økonomisk.

Utstillingen på Sistranda skal friste og være en katalysator for utvikling av Sørburøy og for inngang til Froan verneområde.

Utvikling av nødvendig materiell og immateriell infrastruktur på Sørburøy – som inngangsport til verneområdet – vil derfor være avgjørende for å kunne oppnå autorisasjon for planlagt senter. Uten noe opprustning på Sørburøy vil en ikke kunne utvikle et unikt senter.

Turisme/ Opplevelsesturisme

Reiseliv blir et viktig område for Froan-konseptet.

Det er etablert et bedriftsnettverk med tittel «Bedriftsnettverket Frøya Opplevelser». Det har vedtatt at de ønsker å støtte opp om et initiativ om naturinformasjonssenter på Frøya da de anser dette som veldig viktig for utviklingen av opplevelsesnæringen i regionen. Et naturinformasjonssenter vil kunne være en del av utviklingen av bedre infrastruktur og tilgjengelighet til de attraktive stedskvalitetene i området.

Opplevelsesturistene i området gir generelt tilbakemelding om et ønske om å tilby flere forskjellige opplevelser basert på skjærgården, men at leveransene er uforutsigbare, vanskelig å orientere seg i og av for lav kvalitet. Dette er også i tråd med en undersøkelse gjort under Matstreif 2015 der forskjellige pakketilbud ble presentert.

For lite informasjon og tilrettelegging for besøk i øyrekka bidrar til høye barrierer for kundegruppen til å benytte seg av tilbudene. Sammensatte opplevelser utarbeidet fra godt innarbeidede samarbeid i næringen i kombinasjon med bedre infrastruktur, kommunikasjonskanaler og tilgjengelig informasjon vil være en god løsning på dette problemet. Kundegruppen i opplevelsesnæringen viser interesse for opplegg som vektlegger lokalhistorie innen fiskeri, havbruk og tidlige bosetninger og andre stedskvaliteter. Slike historier ble svært godt mottatt i de produktene som allerede finnes på markedet. Det ble også høyt verdsatt at kundene fikk kurs i relevante ferdigheter som rensing av krabbe og filetering av fisk, slik aktivisering bidrar til merverdi av produktet og øker kvaliteten på opplevelsen. Et naturinformasjonssenter kan gjøre mye for å legge til rette for slik aktivitet.

Et overordnet mål ved å etablere et naturinformasjonssenter vil etter rådmannens vurdering være å gjøre tilgjengelig:

- Fysiske stedskvaliteter som naturomgivelser i skjærgården utenfor Frøya, bygningsmiljøene på fiskeværerne i øyrekka og den rike floraen som finnes i regionen.
- Sosiale stedskvaliteter som det gode vertskap, kunnskap om lokalhistorie og lokal kultur

- Sosiokulturelle steds kvaliteter som gir mening for turisten. Opplevelsen av et autentisk kystsamfunn som eksisterer tett på naturen. Oppleve nærhet til norsk kystkultur gjennom aktiv deltakelse i forskjellige aktiviteter tilknyttet fysiske og sosiale steds kvaliteter.

Gjennom å vektlegge disse steds kvalitetene på Frøya vil etableringen av et naturinformasjonssenter bidra til å øke Frøyas attraksjonskraft innen opplevelsesturisme.

Bærekraftig reiseliv

Et naturinformasjonssenter på Frøya vil ha gode forutsetninger for sertifisering som bærekraftig reisemål.

Mye av Frøyas attraksjonskraft er tuftet på fysiske steds kvaliteter som i stor grad er basert på naturgitte ressurser og kystkultur. Dette innebærer at en satsning innen turisme må ta spesiell høyde for problemstillinger tilknyttet bærekraft.

- Miljømessig bærekraft er et naturlig og nødvendig fokus i produktutviklingen i nettverket. Viktigheten av naturgitte ressurser for destinasjonens attraksjonskraft tilsier at det må bli tatt spesielt hensyn til den lokale fauna og floraen i regionen. Opplevelsestilbudene i regionen må ta tilstrekkelig hensyn til bevaring av natur- og kulturressursene for at tilbudet skal kunne opprettholdes på lang sikt, og for å ta vare på kystsamfunnets kultur og livsgrunnlag. Etableringen av et naturinformasjonssenter vil muliggjøre en langsiktig og helhetlig tekning rundt opplevelsestilbudene i regionen.
- Sosial bærekraft vil også være en viktig del av utviklingen av naturinformasjonssenteret. Senteret bør være en del av en større strategi for utviklingen av Frøya som turistdestinasjon. Det er viktig å etablere arbeidsplasser langs øyrekka utenfor Frøya. Dette har vært en sentral samfunnsmessig problemstilling i regionen de siste årene. Dersom man øker Frøyas attraksjonskraft, kan dette resultere i nye arbeidsplasser og flere heltidsstillinger, som bidrar til sosial bærekraft.

Det vil også være viktig at naturinformasjonssenteret og tilhørende aktiviteter tar tilstrekkelig hensyn til den eksisterende lokalbefolkningens behov. Dette er nødvendig for at destinasjonene skal fortsette å være et attraktivt bosted for disse.

- Økonomisk bærekraft i lokalsamfunnet er et sentralt aspekt i det man ønsker å oppnå med et naturinformasjonssenter. Ved å øke destinasjonens attraksjonskraft ved å gjøre den mer tilgjengelig på markedet og vil på sikt bidra til flere etableringer i området, og således være med å skape nye arbeidsplasser.

Grønn energi og miljømessig opplegg

I sammenheng med utvikling av et unikt senter i et unikt verneområde finner miljøvennlige løsninger både for bygg og energiløsninger. Dette gjelder klimamålene og også å unngå «visuell forurensing»

- Teste ut bygningsintegrerte energiløsninger i værharde strøk
- Energi- og miljøvennlig infrastruktur som både er energiproduserende og reversible mhp naturinngrep.
- Utprøving av større konsepter for lokal energiproduksjon med tanke på framtidige behov i forbindelse med verdiskaping i området (Trønderenergi).
- vil forsøk og utvikling av ulike deler av grønn energi være interessant
- vil forsøk og utvikling av energi- og miljøvennlig infrastruktur (botilbud, turstier, mv.) være interessant

Etablering av senteret med tilgrensede infrastruktur vil ytterlig styrke kommunens innovasjon, nyskapning og omdømme.

Oppsummering

Rådmannen mener det er grunnlag for å håpe på at en bevilgning til det innledende utviklings – og grunnlagsarbeid etter hvert vil kunne

- Utløse betydelige statelige midler (sentralt) – dersom senteret oppnår autorisasjon – til del-finansiering av driften.
- Utløse betydelige statlige midler (sentralt/regionalt) til utvikling av ulik materiell og immateriell infrastruktur

- Utløse betydelige midler fra privat og halvoffentlig sektor til utvikling av deler av nødvendig infrastruktur (materielt/immaterielt), spesielt på Sørburøy, men også på hoved-lokalisering i BKS.
- Utløse utviklings – og referanseprosjekter innenfor ulike deler av grønn og fornybar energi, havtransportert søppel og olje forurensing, også med overføringsverdi utover Froan.
- Utløse midler til ulike FoU prosjekter og tiltak – direkte relatert/delvis relatert til Forvaltningsplanen - innenfor forvaltning, samfunn og til direkte økonomisk verdiskapning i en bruk/vern perspektiv. I tillegg utvikling av opplegg for FoU - piloter innenfor fornybar/grønn energi, infrastruktur som er reversibel m.v. som del av det innledende arbeidet.

Når det gjelder utgifter/finansiering av det innledende arbeidet - som har forskjellig finansieringskilde - vil dette omfatte

- i) Utarbeidelse av søknadsopplegget for autorisasjon av et Naturinformasjons-/våtmarksenter for Froan – verneområde med Ramsar status og nødvendig vedlegg og
- ii) Utarbeidelse av et helhetlig opplegg for Froheim – konseptet, inklusiv deler av Froheim AS, reversibel infrastruktur og fornybar/grønn energi.

Overnevnte arbeider (i) og ii)) må samordnes, koordineres og gjennomføres parallelt. I det helhetlige prosjektet vil Froheim-konseptet være særdeles viktig og nødvendig for å oppnå autorisasjon. Da dette er prosjekter som vil kreve en betydelig prosess- og ideutveksling (jf. møte 30.11-16) før utforming av selve opplegget – og at kostnadene til arbeidet foreløpig ikke er avklart – ønsker rådmannen å få avklart om det er vilje til å avsette nødvendige midler til utviklingsarbeidet, eks. inntil visse beløp.

Økonomi

Frøya fiskeri- og havbruksfond er nå avviklet, og styret har vedtatt at gjenstående kapital overføres Frøya kommune og øremerket KOMOPP. Det dreier seg om et beløp på i underkant av 500.000. Rådmannen tilrår at inntil kr. 300.000 av disse midlene stilles til rådighet for arbeidet med Froan-konseptet, herunder utarbeidelse av søknad om autorisasjon av naturinformasjonssenter.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Sondre B. Bakke
Arkivsaksnr.: 18/466

Arkiv: L51 &11

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

STRATEGI OG RUTINE FOR ULOVLIGHETSOPPFØLGING

Vedtak:

Forslag til vedtak:

1. De fremlagte saksbehandlingsprosedyrer og prioriteringer beskrevet i saksfremstillingen og vedlegg legges til grunn for behandling av ulovlighetssaker i hht. plan- og bygningsloven i Frøya kommune.

Vedlegg:

- Strategi og rutine for ulovlighetsoppfølging

Utgangspunkt:

Kommunens ansvar som myndighet etter plan- og bygningsloven er et stort og komplekst saksområde. Det er derfor viktig at man har klare retningslinjer med hensyn til hvilke prosedyrer man skal følge i saksbehandlingen slik at sakene kan bli behandlet og avgjort raskest mulig og uten ugrunnet opphold. Det er også viktig at det foretas klare prioriteringer med hensyn til hvilke saker som skal behandles, hvilke saker som må vente og hvilke saker som ikke skal behandles. For å oppnå et mest mulig effektivt resultat av oppfølgingen må kommunen derfor vise en fast holdning og praktisere en konsekvent reaksjonsform.

Med bakgrunn i økt fokus på ulovlighetsoppfølging fremmer rådmannen sak om strategi og rutiner for oppfølging av ulovligheter for politisk behandling. Saken presenterer retningslinjer og praktisering av ulovlighetsoppfølging, sanksjonsmuligheter og gebyrstørrelser.

Det er viktig at innkomne saker prioriteres riktig og i henhold til vedtatte retningslinjer. Rådmannen søker å sikre at innkomne saker følges opp i henhold til gitte prioriteringer og ikke ligger ubehandlet uten grunn. Saker som omhandler tiltak av stor allmenn betydning og som er vesentlig i strid med bestemmelsene i lovverket kan være svært ressurskrevende og har følgelig høy prioritet. Hensynet til helse, miljø og sikkerhet (HMS) går som en rød tråd gjennom plan- og bygningsloven og prioritering av oppfølging av ulovligheter styres av det samme hensyn. Er hensynet til HMS krenket vil saken ha høyeste prioritet. Saker som er av liten allmenn betydning omfatter ofte nabokrangler hvor kommunen ofte blir brukt som brekkstang i pågående konflikter. Slike saker kan være svært ressurskrevende for kommunen og ofte er det ingen eller bagatellmessige brudd på plan- og bygningsloven som avdekkes. Ubetydelige og pågående nabokonflikter skal løses privatrettslig (se pbl. § 21-6).

Status Frøya 2018:

Per februar 2018 har Frøya kommune ingen strategi eller rutine for ulovlighetsoppfølging. I den grad det har blitt fulgt opp tidligere har det skjedd enkeltvis og sporadisk. Det har med andre ord ikke vært noen systematikk omkring denne lovpålagte oppgaven i kommunen. Rådmannen har forståelse for at det tidligere kan ha fremstått som vilkårlig og urettferdig overfor den enkelte som en ulovlighetsoppfølging har rettet seg mot.

Kommunen har per februar 2018 ingen statistikk for hvordan ulovlighetssaker har blitt fulgt opp eller antall saker som er behandlet tidligere. Det har imidlertid i løpet av høsten 2017 blitt utarbeidet en oversikt over ulovlighetssaker i kommunen. Det ble i dette arbeidet kartlagt 23 ulovlighetssaker som kommunen har kunnskap om. Størsteparten av sakene er i dag under arbeid. Resten av sakene er enten ferdigbehandlet eller ikke behandlet.

Omlag halvparten av sakene i kartleggingen gjelder tiltak i strandsonen, spesielt sjøhus og flytebrygger. Nærmere 15 % av sakene gjelder ulovlige boenheter, herunder ulovlig bruksendring, ombygging e.l. De resterende sakene gjelder tiltak som terrenginngrep (f.eks. sprenging, utfylling i sjø), ulovlige bygninger og mindre tiltak (f.eks. garasje, uthus, levegger).

Med bakgrunn i erfaring og lokalkunnskap er det rådmannens oppfatning at fordelingen av sakene over også gjenspeiler utfordringene for Frøya kommune generelt når det gjelder ulovlighetssaker.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Øyvør Helstad	Arkiv: V70
Arkivsaksnr.: 17/3132	

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet

SITKAGRAN

Forslag til vedtak:

Formannskapet i Frøya kommune vedtar følgende strategier og handlingsplan for håndtering av sitkagran i kommunen:

1. Holdningsskapende arbeid/informasjon
2. Fjerning av småplanter
3. Hogst
4. Oppfølging/fjerning av småplanter

Vedlegg:

Kart, AR5

Arealfordeling

Faktaark om sitkagran, Artsdatabanken

Saksopplysninger:

Formålet med å fjerne sitkagran på Frøya er å ivareta de stedegne naturkvalitetene, som i hovedsak er kystlynghei. Kystlynghei er en trua naturtype og et viktig utmarksbeite, og vil på sikt kunne forsvinne som følge av gjengroing. Spredning av sitkagran ansees som den største trusselen for utmarksbeite i kystlandbruket. Videre utgjør tett granskog en sikkerhetsrisiko i forhold til brann der sitkaskog finnes i, og i tilknytning til, boligområdene.

Sitkagran er for øvrig et svartelistet treslag i Norge. Planting av sitkagran er ikke forbudt, men det må i henhold til forskrift om bruk av fremmede treslag søkes fylkesmannen ved miljøvernavdelingen om tillatelse i hvert tilfelle.

På Frøya i dag, er i hovedsak de planta sitkagranene (første generasjon) mest fremtredende. I løpet av noen få tiår, vil arealet av sitagran mangedobles som følge av frøspredning som har pågått de siste årene. Volumet av småplanter ute i lyngheiene er allerede alarmerende stor. Tiltak i denne fasen, er langt mindre ressurskrevende enn om andre generasjon med sitkagran rekker å vokse seg stor.

Statens naturoppsyn (SNO) har uttalt at *hvis det ikke blir gjennomført tiltak, vil hele Frøya være dekt av sitkagran innen 200 år.*

Historikk

I etterkrigsperioden, og fram til ca 1985, ble det plantet i underkant av 1 million sitkagran på Frøya, som en del av et stort skogreisingsprosjekter langs hele Norskekysten. Skogen skulle danne grunnlag for ny industrireisning og hvor tømmervolum fra de nye skogfeltene skulle kunne holde liv i en stor mengde treforedlingsfabrikker (UiO). Det ble gitt statlige tilskudd, og ideen var at de uproduktive

arealene på kysten, uten større egenverdi skulle bidra til utvikling av landet. Mye av formålet for planting av sitkagran på Frøya var i tillegg å skape le rundt bebyggelsen, og for noen også å gi en variasjon i landskapet.

Fakta sitkagran

Sitkagrana fins naturlig langs vestkysten av Nord-Amerika. Treslaget er tilpasset et oseanisk klima, og trives i et fuktig miljø, og tåler vind og salt-drev godt. Dette skaper et stort konkurransefortrinn med andre treslag langs norskekysten. Trærne vokser raskt og kan sette kongler tidlig, etter 5-10 år. Frøene har liten vekt og spirer lett, og det er registrert mellom 3-400 frøplanter pr m². Lav frøvekt gjør at muligheten for langdistansespredning er stor, noe som bidrar til vekst i bestandene og utvidelse av utbredelsesområdene (se vedlegg faktaark). På Inntian i Frøya kommune observerte vi sitkaplanter som vokste nesten en km fra andre sitkaplanter.

De plantede bestandene endrer de klimatiske forholdene lokalt, blant annet ved at trærne blir plantet tett og hindrer mye av lyset i å nå bakken. Sitkagranen er kjent for å ha flere og lengre greiner, og dermed større produksjon av barnåler enn for eksempel gran. Dette fører til at lyset reduseres ytterligere før det når bakken.

Barnåler vil også etter hvert dekke store deler av skogbunnen som med tiden vil forsure jordsmonnet. På grunn av disse faktorene vil beplantninger av sitkagran endre arts mangfoldet på stedet der de plantes, og de tetteste beplantningene vil oppleve en betydelig reduksjon av arts mangfoldet. Undersøkelser (Norsk institutt for naturforskning) viser at antall karplanter, moser og lav er svært mye lavere i sitkagranskog enn i naturlig skog.

Gjennom planting er sitkagrana spredt slik at det er et utallig antall skogteiger på Frøya.

Kystlynghei, kulturlandskap og utvalgt naturtype

Kystlynghei er en kulturbetinget naturtype som finnes langs kysten fra Oslofjorden til Lofoten. Den er blant de eldste kulturmarkene vi har og er avhengig av beiting og brenning for ikke å gro igjen. For kystbøndene var lyngheia en verdifull ressurs som beite for husdyra hele året. Kystlynghei er i dag en sterkt trua naturtype. Det betyr at det er svært høy risiko for at den forsvinner fra Norge i løpet av de kommende 50 år. Kystlynghei gror igjen med kratt og skog om den ikke blir tatt i bruk.

Målet er at mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde. Enkelte naturtyper kan vedtas som utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven. Kystlynghei er en utvalgt naturtype. At en naturtype har status som utvalgt betyr at den anses som viktigere enn andre naturtyper, og at det skal tas spesielle hensyn til slike forekomster.

Hvis sitkagrana får fortsette å vokse og spre seg vil det åpne kystlandskapet etter hvert gro igjen. Verdifull natur langs kysten, slik som kystlynghei, er verdifull blant annet fordi den er treløs.

For å ta vare på kystlyngheia er det avgjørende at det fortsatt er et aktivt landbruk som benytter kystlyngheia til beite, samt at den med varierende mellomrom blir utsatt for lyngbrenning. Villsauen beiter nyskudd av sitkagran på våren, men klarer ikke å drepe planta. Beiting vil derfor kunne holde kystlyngheia i hevd, men ikke hindre at sitkagrana vokser til.

Svarteliste

Som de fleste andre innførte treslag har sitkagran vært gjenstand for økologisk risikovurdering i regi av Artsdatabanken. I 2012 ble sitkagran oppført på Artsdatabankens svarteliste over fremmede arter som kan utgjøre en trussel mot norsk natur. Spredning inn i kystlynghei, som er en truet naturtype, er hovedårsaken til at sitkagran ble svartelistet, med risikovurdering *Svært høy risiko (SE)*.

Å risikovurdere en fremmed art innebærer å vurdere artens levedyktighet over tid, hvor raskt den sprer seg og i hvilken grad den kan påvirke hjemmehørende norske arter og naturtyper. På grunnlag av slike

vurderinger klassifiseres artene til en av følgende risikokategorier: *ingen kjent risiko, lav risiko, potensielt høy risiko, høy risiko eller svært høy risiko*.

De artene som etter vurderingen ender opp i en av de to kategoriene *svært høy risiko* og *høy risiko* blir definert som svartelistet. En svarteliste er med andre ord en liste over arter som utgjør *svært høy risiko* eller *høy risiko* i norsk natur.

Svartelista tar ikke stilling til om arter er ønsket eller uønsket i Norge. Svartelista er et verdinøytralt kunnskapsgrunnlag som myndighetene kan bruke når de tar beslutninger om forvaltning, bruk og regelverk.

Planting av sitkagran er ikke forbudt, men det må i henhold til forskrift om bruk av fremmede treslag søkes fylkesmannen ved miljøvernavdelingen om tillatelse i hvert tilfelle.

Leplanting

På Frøya er det konstant vind stort sett hele året. Mye av sitkagrana er plantet for å skape le rundt bebyggelse, og har uten tvil skapt lokalmiljø hvor det er mulig å oppholde seg mer utendørs og opparbeide hager med mer varmekjære arter. Etter at leplantingen har vokst seg stor, hindrer den for mange utsikten, men den skjermer også bebyggelsen.

Et åpent kystlandskap har fått en større variasjon i terrenget hvor det er områder med tredekt mark. Signaler under saksforberedeler er at mange også ønsker å beholde disse kvalitetene som sitkagrana gir. Det må derfor vurderes om man kan oppfordre til skifte av treslag som ikke gjør slik skade på biologisk mangfold som sitkagran.

Er det imidlertid et sterkt ønske om å beholde sitkagran som leplante, kan man kappe av toppene, men da må dette gjentas for hvert 5 år, siden nye topper (med kongler) vokser opp.

Reguleringsplaner

Enkelte reguleringsplaner i Frøya kommune har områder avsatt til klimavern, hvor beplantning inngår som en del av bestemmelsen eller formålet. I klimavernsonene vil det blant annet ikke være tillatt å fjerne trær. Her må grunneier søke om ordinær dispensasjon eller foreta en reguleringsendring for å få tillatelse til å fjerne for eksempel sitkagran. Kommunen eller tiltakshaver kan derfor endre planen(e) gjennom dispensasjon eller reguleringsendring, slik at sitkagran kan fjernes, men at det for eksempel kan erstattes av andre treslag.

Brannsikkerhet

Brann og brannspredning er et tema som i mindre grad har vært berørt når det gjelder utbredelse av sitkagran. Bartrær representerer en lettantennelig brannkilde og vil i høyeste grad være en spredningsfaktor ved for eksempel en lyngbrann. Sistranda, som den tetteste bebygde del av Frøya, har et belte av sitkagran mot utmark av lyng, samt flere små og store skogteiger nært opptil bebyggelsen. Værsituasjonen på Frøya er preget av nærmest konstant vind store deler av året, noe som i kombinasjon med lettantennelig sitkagran, kan gi katastrofale følger for utbredelse av brann mot boliger.

Klimaskog og CO₂ binding

Siden sitkagran vokser så raskt i kyststrøk, binder den også mer karbon enn vanlig gran, og er lovprist som klimaskog. Samtidig har sitkagrana varme talsmenn innen skogbruket. Den er hardfør, hurtigvoksende og tåler norsk kystklima. Nyplanting av sitkagran kan derfor være et effektivt klimatiltak, mener organisasjonen Kystskogbruket. Et dekar med sitkagran på god mark (høy bonitet)

vil binda ca. 1,36 tonn CO₂ i året. Dette er om lag 10 ganger mer CO₂ binding sammenlignet med for eksempel et dekar med bjørk.

Sitkagran på Frøya/kartlegging

Det er gjennomført en enkel kartlegging som viser utbredelse av skogsmark på Frøya (se vedlagte kart). Kartet er hentet fra AR5, og tar med alt av skogsareal. Kartet er oppdatert i 2016, men grunnlaget er ortofoto (flyfoto) fra 2015. Det er ikke gjennomført befaringer for å kvalitetssikre hva som er sitkagran eller annet tresalg. På Inntian er det et pågående prosjekt, og er holdt utenfor denne kartleggingen. I enkelte områder er det også foretatt noe hogst.

Grensene for skog er diffuse, og det er ikke klare overganger mellom skog og annen mark. Kartet klarer ikke å fange opp spredningen av sitkaplanter, alle småplanter som nå er i ferd med å vokse opp, enkelttrær og bestand mindre enn 0,5 daa.

Samlet så viser kartleggingen at det er 3723 daa skogsareal er fordelt på 949 eiendommer på Frøya.

Pågående arbeid

Frøya kommune begynner å få kunnskap om fjerning av sitkagran. Det pågår et prosjekt på Inntian, hvor en aktiv velforening fjerner all sitkagrana på øya. De ønsker å gjøre en dugnad for å bevare det åpne kystlandskapet på øya. Inntian har flere bestander av sitkagran og buskfuru. Fylkesmannen har bevilget midler til prosjektet for å fjerne sitkagrana fullstendig på Inntian. Velforeningen gjennomfører her hogst og rydding. Noe brennes på stedet. I tillegg plukkes alle småplanter (hittil 7-8000 stk). De har gått til innkjøp av utstyr som verneutstyr, motorsager og fliskutter. Konklusjonen etter befaringen er at det er overkommelig å fjerne alt av sitkagran og buskfuru på øya. Midler er gitt til Inntian pga Stormyra Naturreservat, som er en typisk kysthøgmyr. Det er ønskelig å hindre spredning av sitka inn i naturreservatet. Selv på denne øya, hvor det relativt sett er små mengder, må det brukes flere år på prosjektet. Profesjonelle har vært og hogd et område på 6-7 daa. Sitkagranens gode spredningsegenskaper tilsier at avstanden mellom bestander og sårbare områder bør være flere kilometer.

På Sauøya har States Naturoppsyn fjernet all sitkagran.

Prioriteringer og gjennomføring

En så stor oppgave som å fjerne sitkagrana på Frøya vil måtte vurderes fra mange hold. Først og fremst: er det mulig å fjerne den? Vil det kunne etableres entusiasme og engasjement nok til å klare oppgaven? Vil det kunne skaffes økonomiske midler nok til å greie det?

Det må derfor gjøres en kartlegging av omfanget av sitkagran, spredningen og deretter foreta en prioritering over hvilke områder som man skal starte bekjempelse på først, og som det er realistisk å kunne klare å holde sitkagranfrie i framtiden. Det er hensiktsmessig å prioritere øyer og halvøyer som vil ha en mer varig effekt.

På fast-Frøya er det vurdert som svært vanskelig å kunne gjøre sitkagranfri. Det er store områder fordelt på mange eiendommer og grunneiere. I tillegg har den spredd seg. Selv om planter fjernes, er det en stor frøbank som ligger der, og det er allerede kommet opp store mengder småplanter. For å få et varig resultat vurderes det som hensiktsmessig å starte med halvøyer og øyer, hvor man enklere kan følge med situasjonen, og hvor man på et tidspunkt kan gjøre området fritt for sitkagran. Å begynne med å ville fjerne all sitka i Frøya kommune for å få et varig resultat, med dagens kjente tilgjengelige ressurser må vurderes som ikke gjennomførbart.

Utfordringer

Det er liten lokalkunnskap om pleie av trær og skogsdrift på Frøya, og tradisjonell skogsdrift er vanskelig grunnet dårlig bæreevne og vanskelig terreng.

Gjennomføringen må gjøres på forskjellige måter. Frøya har utfordringer med at det er sjeldent tele i gjorda som vil bære tunge maskiner. Det må derfor påregnes store kjøreskader, og/eller kostnader med bygging av veier.

For mindre områder kan frivilligheten ved grendalag osv oppfordres til å sette i gang en ryddedugnad. Fjerning av sitkagran er imidlertid en krevende jobb, slik at å få gjort dette effektivt og sikkert, og er ikke noe for enhver å holde på med.

Eiendommene på Frøya har også gjerne mange eiere. Karleggingen viser at skogsarealet er fordelt på 925 grunneiendommer. Selv om sitkagran er en svartelistet art, foreligger det ikke noe plikt til å fjerne sitkagran på sin eiendom.

Noe sitkagran kan bli trevirke, noe til ved, noe liggende igjen i terrenget til kompostering og få en naturlig forråtnelse, benytte fliskuttere eller at trærne/kvist brennes.

Det må nok også holdningsskapende arbeid til, hvor folk oppfordres til å fjerne sitkagran, kampanjer for å plukke småplanter osv.

Frøya har et politisk engasjement for å få fjernet sitkagran, lokal media har produsert flere artikler og Folkeuniversitetet har gjennomført allmøte om sitkagrana. I ettertid har det kommet tilbakemeldinger om at enkelte ser på muligheten for å etablere egen bedrift for å gjennomføre hogst av sitkagran og vedproduksjon.

Hogst AS har vært på Frøya og fjernet en bestand på Inntian, og Allskog har vært på befarings.

I årene etter rydding er det viktig å følge med slik at ikke nye sitkagranplanter får etablere seg fra eksisterende frøbank, eller ved spredning med frø fra omkringliggende områder. I flere år blir det behov for å luke småplanter av sitkagran både der skogen har stått og i områdene rundt. Oppslag av frøplanter må fjernes Ved hogst av sitkagran er det viktig at treet kappes under den nederste greinkransen. Hvis ikke vil treet ha mulighet til å spire igjen.

Prosess og fremdrift

Selve perioden det vil ta å fjerne all sitkagran blir lang.

Det må etableres en gruppe fagfolk med erfaring fra skogbruk, landbruk, brann, botanikk, samfunnsøkonomi, offentlighet både på regionalt og statlig nivå, tømmerhugging og frakt, finansiering, omsetning og bruk av trevirke og noen flere. Denne gruppa lager en plan for det videre arbeidet og det vil være nødvendig med sterk politisk forankring underveis i prosessen. Samtidig vil det skaffes midler til et prosjekt som styres i regi av grendalagaga som har til hensikt å etablere entusiasme og lokal forankring ute blant frøyværingene for prosjektet.

Definisjon knyttet til kritiske/mindre kritiske områder må komme som en del av den faglige vurdering i kartleggingsarbeidet.

Erfaringer fra hogst på Inntian har direkte overføringsverdi til bekjempelse i resten av kommunen og vil være et godt kunnskapsgrunnlag for videre planlegging og bekjempelse av sitkagran.

Det er prøvd å få NTNU til å skrive masteroppgave på temaet sprednings av sitkagran, for å få til en visualisering/modell på spredningshastighet og framtidig utvikling, uten å lykkes.

Kostnader

Vanskelig å si noe om kostnader.

Noe vil kunne være mulig å gjøre på dugnad, men det må innkjøpes utstyr i form av verneutstyr, motorsager, fliskuttere, bruk av traktor og gravemaskin.

Ved bruk av entreprenører/hogstfirmaer kan muligens noe av treverket omsettes til ved eller annen type fyring/flis.

Sitka som har vokst på Frøya er ikke pleid som tømmerkog, har mye kvist og ikke rette stammer, så at det er et volum som kan gå til trelast er lite sannsynlig,

For å komme til med eventuelle hogstmaskiner må det bygges veger, da det er lite med egnet landbruksvei. Mye kjøreskader med maskiner må påregnes.

Det er søkt Miljødirektoratet om prosjektmidler til kartlegging og prioriteringer av hvilke områder som man bør starte med for å sikre et vellykket resultat.

Framdriftsplan

Tiltak	Ansvar
Holdnigsskapende tiltak	
-informasjon	Frøya Kommune
-media	Serviceseter
-motorsagkurs, sikkerhet	Servicesenter
-øke kunnskapen om å fjerne småplanter	Kursholdere
	Foredragsholdere
Hogst	
Etablere prosjektgruppe	Kommune
Kartlegging	Prosjektgruppe
Definere kunnskapsgrunnlaget	Prosjektgruppe
Dialog med grendalagene	Prosjektgruppe
Handlingsplan med prioriteringer	Prosjektgruppe
Inngå kontrakter med entreprenør/hogstaktør	Prosjektgruppe
Gjennomføre hogst	Prosjektgruppe
- tilrettelegge for at entreprenører kan komme å gjennomføre hogst	
Etterarbeid/småplanter	
Igangsette og gjennomføre dugnadsarbeid	Prosjektgruppe
	Grendalag
Folkebevegelse for å fjerne småplanter	Alle
-utplassering av greinsakser ved turmål	
-tilrettelegging for mottak og/eller brenning	
-motorsagkurs, sikkerhet	
-øke kunnskapen om å fjerne småplanter	
Gjøre eventuelle framtidige tilskuddsordninger kjent	Frøya kommune

Vurdering:

Målet med naturmangfoldloven er at naturen skal tas vare på og brukes på en måte som ikke ødelegger den. Naturen har verdi i seg selv og den er verdifull for oss mennesker. Vi skal ta vare på mangfoldet av naturtyper, arter og gener. Naturmangfoldloven skal bidra til at mangfoldet av naturtyper tas vare på innenfor naturtypenes naturlige utbredelsesområder, med det arts mangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner naturtypen. Funksjonene, strukturen og produktiviteten i økosystemene, arter og gener skal også tas vare på. Artene skal finnes i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå målet skal også artenes økologiske funksjonsområder og de økologiske betingelsene som de er avhengige av tas vare på.

Alle offentlige beslutninger som kan påvirke mangfoldet i naturen skal vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8 – 12.

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8):

Både vitenskapelig kunnskap om arter, naturtyper, tilstand i naturen og effekten av ulike påvirkninger og folks erfaringer gjennom bruk av naturen er viktig kunnskap når tiltak som kan påvirke natur skal gjennomføres. Den norske naturen er ikke tilpasset fremmede arter og stedege arter kan bli fortrent, spist eller smittet med sykdom. Årsaken til dette er at alt i naturen er tilpasset

levestedet sitt og levestemåten sin gjennom utallige generasjoner. For hver generasjon blir artene mer og mer tilpasset det miljøet de lever i. Dette er en egenskap som naturen har og som gjør at alle arter er så samstemt med geografi, klima og andre arter. Dette tar hundrevis og tusenvis av år. Når noe skjer brått, slik som innføring av fremmede arter, rekker ikke naturen alltid å omstille seg. Stedegne planter og dyr klarer ikke å tilpasse seg arter fra andre kontinenter og land. Da kan våre egne arter forsvinne fra stedet og naturen kan endres vesentlig hvis vi ikke gjør tiltak.

Sitkagran er et tre som ikke opprinnelig vokser i Norge men som kommer fra Nord-Amerika og som er plantet ut, særlig langs kysten som le mot vær og vind. Sitkagran har svært høy risiko i *Fremmede arter i Norge – med norsk svarliste 2012*. Sitkagran vokser svært raskt og har en stor spredningsevne. I Sør-Trøndelag sprer sitkagrana seg voldsomt langs kysten, noe erfaringer fra Åfjord og andre steder i Sør-Trøndelag viser. På Inntian observerte vi sitkaplanter som vokste nesten en km fra andre sitkaplanter. Sitkagrana kommer dessuten opp i svært tette bestander i motsetning til vanlig norsk furu som også er en art som gjør at kystlynghei og det åpne kystlandskapet kan gro igjen på sikt. Villsau beiter dessuten på norsk furu og hindrer dermed stor spredning av denne. Villsauen beiter ikke på sitkagran. Hvis sitkagrana får fortsette å vokse og spre seg vil det åpne kystlandskapet etter hvert gro igjen. Verdifull natur langs kysten, slik som kystlynghei, er verdifull blant annet fordi den er treløs. Kystlynghei er en sterkt trua naturtype som også er utvalgt. Dette innebærer at det er svært viktig å ta vare på denne naturtypen. Vi ønsker å ta vare på både kystlynghei og det åpne kystlandskapet vårt. En spredning av sitkagran er derfor ikke ønskelig. Undersøkelser gjennomført av forskere (Norsk institutt for naturforskning) viser at antall karplanter, moser og lav er svært mye lavere i sitkagranskog enn i naturlig skog. Spredning av sitkagran langs kysten vil i tillegg redusere mangfoldet i naturen.

På Inntian har det etter at det ble sluppet villsau på beite blitt et åpent og vakkert landskap. Det er store arealer med beitemark der i mosaikk med lynghei som etter hvert går over i myr og i det store naturreservatet Stormyra.

Føre-var-prinsippet (§ 9) og samla belastning (§ 10):

Hvis vi ikke har nok kunnskap om hvilke virkninger tiltaket kan ha for natur og miljø skal vi være føre-var og unngå å skade naturen. Fjerning av fremmede arter vil ikke skade naturen, men vil bidra til å ta vare på stedegent naturmangfold. Tiltaket vil heller ikke medføre noen belastning på naturen så lenge driftsmetoder ikke skader naturen og vil ikke øke den samla belastningen på naturmangfoldet i området.

Naturmangfoldloven § 11 om at tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, er ikke relevant i denne saken fordi årsakene til spredning av fremmede arter er mange og ikke kan belastes bestemte personer eller foretak.

Miljøforsvarlige teknikker og drift (§ 12): Det er en forutsetning for gjennomføringen at tiltak utføres på en slik måte at det ikke skader annet naturmangfold i områder og slik at det ikke sprer frø og plantedeler fra fremmede arter til nye steder.

Oppsummering § 8-12:

Forutsatt at tiltakene gjennomføres slik at det ikke påvirker stedegent naturmangfold negativt og slik at det ikke spres fremmede planter og plantedeler i forbindelse med arbeidet, vil fjerning av sitkagran være positivt for stedegent naturmangfold på Frøya og tiltaket vil bidra til å oppfylle målet med naturmangfoldloven.

Forhold til overordna planverk:

Kommuneplanens samfunnsdel 2015 – 2027 sier: *Frøya forvalter og tar vare på mangfoldet av arter og landskap, og har en bærekraftig bruk av ressursene.*

...

- *Igangsette tiltak mot uønskede arter (svarteliste), med fokus på mink og sitkagran.*

Økonomiske konsekvenser:

Budsjettpost/kontostreng:

Debet *kontostreng*/beløp

Kredit *kontostreng*/beløp

Ny saldo på den konto som blir belastet:

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Øyvør Helstad	Arkiv: P24 &13
Arkivsaksnr.:	18/213	

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Hovedutvalg for drift

HØRING: LOKAL FORSKRIFT OM BRUK OG ORDEN I HAVNER OG FARVANN I TRONDHEIM IKS

Forslag til vedtak:

Frøya kommune har ingen merknader til høringsutkast til lokal forskrift om orden i og bruk av farvann og havner i Trondheim Havn IKS (lokal ordensforskrift).

Frøya kommune vil arbeide for å få en lokal fartsforskrift for å sikre natur- og miljøkvaliteter på sjø og i sjønære områder.

Vedlegg:

18/213-1	HØRINGSdokument LOKAL FORSKRIFT OM BRUK OG ORDEN I HAVNER OG FARVANN I TRONDHEIM IKS
18/213-2	HØRING: LOKAL FORSKRIFT OM BRUK OG ORDEN I HAVNER OG FARVANN I TRONDHEIM IKS

Saksopplysninger:

Frøya kommune har mottatt utkast til lokal forskrift om orden i og bruk av farvann og havner i Trondheim Havn IKS, også kalt lokal ordensforskrift.

Trondheim Havn er et interkommunalt selskap (IKS) med 13 deltakerkommuner. Hver av disse kommunene har fattet vedtak som delegerer kommunens myndighet etter Havne- og farvannsloven (HFL) til Trondheim Havn IKS. I delegasjonen inngår myndighet til å fastsette lokal forskrift om bruk og orden i havner og farvann.

Kommunestyret i Frøya vedtok den 23.03.2015 deltakelse i Trondheim Havn fra 1.1.2016. Bakgrunnen for dette er at Frøya kommune ønsker å knytte til seg havne- og logistikkfaglig kompetanse på langsiktig basis.

Bakgrunn og behov

Det eksisterer per i dag en lokal forskrift om bruk og orden i havner for Trondheim kommune. Denne forskriften trådte i kraft 20.11.1997 og er hjemlet i den tidligere Lov om havner og farvann fra 1984. Nevnte lov ble opphevet ved innføringen av eksisterende lov om havner og farvann fra 2009. I 2016 besluttet Samferdselsdepartementet at frist for å ta i bruk ny mal for ordensforskrifter var forlenget til 1. januar 2017.

I november 2016 vedtok styret i Trondheim Havn at forslag til ny ordensforskrift skulle sendes ut på høring. To faktorer har forsinket denne utsendelsen:

For det første er en ny Havne- og farvannslov under utarbeidelse, og nye elementer i denne kunne få innvirkning på utforming av ordensforskriften. Man valgte derfor å vente med å sende forslaget ut på høring før man fikk flere signaler knyttet til denne loven.

For det andre ble den såkalte vannscooterforskriften opphevet i mai 2017. Dette førte til at vannscootere nå er likestilte med andre fritidsfartøy. Med dette som bakgrunn ble det utført mindre endringer i malen for utforming av lokal ordensforskrift.

Havne- og farvannsloven gir anledning til å regulere bruk av vannscootere gjennom lokale fartsforskrifter og lokale ordensforskrifter. I denne ordensforskriften som nå er til høring legges det opp til at vannscootere likestilles med andre fritidsfartøy og at en regulering av slike må skje gjennom lokale fartsforskrifter.

Den forskriften som nå sendes ut på høring er derfor en gjennomføring av styrevedtaket fra november 2016.

Eksisterende forskrift om bruk og orden i Trondheim har ikke rettsvirkning for de øvrige kommunene som utgjør Trondheim Havn IKS. Samtidig er mange av de forholdene som eksisterende forskrift søker å regulere nå omfattet av regler i havneloven med forskrifter.

Det eksisterer videre en lokal forskrift om orden og bruk av havner og sjøområde i Namsos kommune.

Denne forskriften er hjemlet i gjeldende lov, og utarbeidet etter gjeldende mal. Innholdet i denne forskriften innarbeides i ny lokal forskrift som vil gjelde for alle 13 kommuner.

Selv om mange forhold dekkes av Havne- og farvannsloven så vil denne lokale forskriften om bruk og orden i havner og farvann være en viktig hjemmel for utøvelse av offentlig myndighet etter Havne- og farvannsloven.

Høringsfrist er utsatt til 09.03.2018.

Vurdering:

Regulering av bruk av fritidsfartøy

I mai 2017 opphevet Klima- og miljødepartementet forskrift om bruk av vannscooter og lignende, den såkalte vannscooterforskriften. Det har blitt jobbet mye med å lage en felles regulering av bruk av vannscooter til deltagerkommunene, og samtidig ivareta lovgivers intensjon om likebehandling av vannscooter med andre fritidsfartøy.

Kystverket har beskrevet de muligheter kommunene har til å benytte havne- og farvannsloven til å etablere lokale forskrifter for å regulere denne type fritidsfartøy¹. Dette er via lokale fartsforskrifter og via lokale ordensforskrifter. Denne lokale forskriften som her er på høring er en lokal ordensforskrift, og skal også regulere annen bruk av havner og farvann innen hele Trondheim Havn IKS.

Arbeidet med å etablere en felles ordensforskrift som regulerer bruk av vannscootere for hele Trondheim Havn IKS har vist seg vanskelig. Det vil arbeides sammen med deltagerkommunene for å etablere lokale fartsforskrifter som da vil gjelde for alle typer fritidsfartøy.

Den valgte formuleringen i forskriften som er til høring følger derfor forskriftens mal, og legger opp til et videre arbeid der lovgivers intensjon om likebehandling av vannscootere med andre fritidsfartøy ivaretas.

Forhold til overordna planverk:

Økonomiske konsekvenser:

Ingen

Budsjettpost/kontostreng:

Debet *kontostreng*/beløp

Kredit *kontostreng*/beløp

Ny saldo på den konto som blir belastet:

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Jomar Finseth
Arkivsaksnr.: 18/458

Arkiv: M20

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

NY LOKASJON VENTILKAMMER NORDSKAG NÆRINGS-PARK

Forslag til vedtak:

Frøya kommune dekker deler av kostnader for omlegging av vannledninger, samt etablerer ny lokalitet for ventilkammer på Nordskag industriområde. Frøya kommune sin andel vil være inntil 2.000.000,-

Kostnad på inntil 2.000.000,- dekkes ved bruk av disposisjonsfondet. Saldo på disposisjonsfondet pr 31.12.17 er kr 24.273.160

Vedlegg:

Ventilkammer med ledninger eksisterende
Ventilkammer med ledninger alternativ 1
Ventilkammer med ledninger alternativ 2
Notat fra Rambøll: Vurdering av alternativer

Saksopplysninger:

I forbindelse med utvidelse av sitt fabrikkanlegg har Nutrimar vært i kontakt med Frøya kommune spesielt knyttet til utfordringer rundt vannledninger og eksisterende ventilkammer for vannledninger. Ventilkammeret er et viktig knutepunkt for vannledning til næringsparken med fordeling av vann til de forskjellige produksjonsenhetene/byggene. Nutrimars nye bygg vil komme i konflikt med vannledninger i bakken der det skisseres to mulige løsninger:

- Legge ledninger i kulvert under bygg
- Flytte ledninger slik at de ikke blir overbygd.

En kulvertløsning er særdeles komplisert da det vil være behov for kulvert med inspeksjonsmulighet og denne vil komme i konflikt med tidevann som går inn i fyllingen. Den mest fordelaktige løsningen vil være omlegging av ledninger.

Nytt bygg er plassert slik at det vil bli liggende helt inntil eksisterende ventilkammer (Bilde 1), samt at det er planlagt med ny innfartsvei som totalt sett vil gi lite fritt areal rundt ventilkammeret. Utover dette så vil eksisterende ventilkammer nok kunne være et hinder med tanke på fri passasje rundt bygget.

Som en del av fremtidig utvikling av vannforsyningen til Nordskag næringspark vil det være nødvendig å etablere trykkøkningsstasjoner. Dette for å sikre stabilt trykk, selv under store belastninger (forbruk) på nettet. Dagens situasjon er at trykket faller ved store forbruk, noe som skaper utfordringer for kundene i området. Framtidige leveranser og kvaliteten av disse henger sammen med planlagt utbygging av Bremnestuva høydebasseng. Det er på nåværende tidspunkt ikke avklart om det vil bli bygget ett eller to basseng.

Rambøll er leverandør av rådgivende ingeniørtjenester både for Nutrimar og for utbygging av vannforsyningsnettet for Frøya kommune. I denne saken har Rambøll, på vegne av Nutrimar, gjort en vurdering av nytte ved bygging av nytt ventilkammer, samt at de har beregnet kostnader for nytt bygg med innhold; ventiler, rør og trykkøkningspumper. I samtale mellom Nutrimar og Frøya kommune har det vært diskutert en deling av utgifter for påkrevd ending av infrastruktur knyttet til vannleveranser.

Bilde 1 Eksisterende ventilkammer med rød ring. Eventuelt nytt ventilkammer i gult markert med B

Vurdering:

Rådmannens vurdering er at det vil være tilstrekkelig plass for trykkøkningspumper i eksisterende ventilkammer, men det vil bli relativt liten plass og rommet vil nok kunne betegnes som «overfylt». Ved å bygge nytt ventilkammeret og skifte lokalitet så vil dette bli mer tidsriktig med tanke på innhold, nødvendig plass for vedlikehold og det gir mulig for fremtidige utvidelser dersom dette skulle være nødvendig.

Rådmannen vurderer at det vil være fornuftig å flytte lokalitet for eksisterende ventilkammer med bakgrunn i at denne blir liggende for tett inntil nytt bygg og ny vei. I dette ligger en økning av kammerets areal for etablering av trykkøkningsanlegg, samt mulige fremtidige utbygginger. Når det gjelder fordeling av kostnader så foreslår rådmannen at Frøya kommune

dekker utgifter for den delen av nytt ventilkammer som er over bakkenivå, det vil si nytt bygg med nødvendige tekniske komponenter som ventiler og pumper for trykkøkning. Nutrimar dekker utgifter for omlegging av ledninger på området, samt tilførselsledninger, samt støpt betongplate for nytt kammer, med rørstusser i nivå over gulv. En slik omlegging vil gi virksomhetene på Nordskag næringspark en fremtidsrettet løsning for vannleveranser og fremtidig utvikling av området. En ny lokasjon vil være i tråd med hvordan bedriftene ønsker å utvikle næringsparken kommende år, der nytt ventilkammer ikke vil komme i konflikt med planlagte tiltak. Frøya kommune sine kostnader i flytting av lokalitet for ventilkammer på Nordskag er beregnet av Rambøll å være 2 MNOK. Med bakgrunn i overstående foreslår rådmann at Frøya kommune dekker deler av kostnader for omlegging av vannledninger, samt etablerer ny lokalitet for ventilkammer på Nordskag industriområde. Frøya kommune sin andel vil være inntil 2.000.000,-

Forhold til overordna planverk:

I tråd med planverk

Økonomiske konsekvenser:

Kostnad på inntil 2.000.000,- dekkes ved bruk av disposisjonsfondet. Saldo på disposisjonsfondet pr 31.12.17 er 24 273 160,81.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Svanhild Mosebakken
Arkivsaksnr.: 18/21

Arkiv: 256

Saken skal behandles i følgende utvalg:
--

Formannskapet Kommunestyret

LÅNEGARANTI FOR FRØYA STORHALL AS

Vedtak:

Forslag til vedtak:

1. Frøya kommune innvilger Frøya Storhall AS selvskyldnergaranti som skal dekke lånebeløp på 16 millioner, med et tillegg av 10 % til dekning av renter og omkostninger. Kommunens maksimumsansvar kan ikke overstige NOK 17.6 millioner.
2. Garantien skal gjelde fra låneopptrekk og i hele lånets løpetid 40 år med tillegg av inntil 2 år i tilfelle utestående beløp etter siste forfallsdato.
3. Frøya kommune forskutterer lånemidler på kr 12,1 millioner kr til Frøya Storhall AS. Forskuddet finansieres ved investeringsfond som forskudd på spillemidler over art 05200

Saldo på «253080011 investeringsfond» er pr 01.01.18: 21 658 453 kr

Vedlegg:

Søknad om garanti for lån i kommunalbanken – Frøya Storhall AS

Budsjett – Frøya Storhall AS

Bekreftelse på spillemiddelsøknader

Saksopplysninger:

Frøya Storhall AS eies av Frøya kommune gjennom et heleid kommunalt aksjeselskap med aksjekapital på kr. 30.000.

Frøya Storhall AS har i ukedagene vært utleid til idrettslagene på Frøya, Frøya fotballklubb, næringsliv, Sistranda skole og Guri Kunna VG-skole. I helgene har den vært utleid til idrettslagene på Frøya, Frøya fotballklubb og til klubber i Trondheims-området. Det har også vært en del bursdagsselskaper i hallen, med bruk av 1/6 bane og Kakkenstua. Kakkenstua har også vært utleid til idrettslagene og Frøya fotballklubb, samt til Dalpro, som har hatt klasser i norskopplæring i lokalene.

Frøya kommune åpnet frisklivssentral/treningsstudio i servicebyggets 2.etg og Kakkenstua i september. Kommunen har framleie av treningsstudioet til Maxtrim hverdager fra 06-09 og 15-23, samt 06-23 på lørdag/søndag og helligdager.

Klatrehallen har vært drevet av Frøya Klatreklubb og det har vært til dels stor aktivitet. Klatreklubben har ikke betalt leie i 2017, men vil betale leie fra 1.januar 2018

Investeringen

Kostnadsoverslaget, som lå ved kommunestyresak 57/15, lød på kr. 58,9 millioner kr, eks mva. Da var det hele toppfinansiert med et lån på 10 millioner kr. Etter at anbud var antatt, ble kostnadsoverslaget justert til kr. 62,906 millioner kr. eks mva. Dette viser da en underfinansiering på ca. 4 millioner kr.

I prosjektet lå det også inne en finansiering med såkalte programsatsingsmidler på 4 millioner kr, som fordelte seg med 3 millioner kr for selve fotballhallen og 1 million kr for klatrehallen. I løpet av første halvår 2017 ble det endelig avklart at Frøya Storhall ikke får disse programsatsingsmidlene. Det var dialog med både fotballforbundet og klatreforbundet underveis, men det ble avslag i kulturdepartementet, også etter anke. Styret i Frøya Storhall AS har tatt til etterretning at også disse midlene må erstattes med låneopptak.

Underveis i byggeprosessen måtte det gjøres tilleggsbestillinger. Her kan nevnes:

- Ny trafo
- Vanntank
- Oppgraderinger innvendig: Himling i tak m.m.
- Utenomhus-arbeid, parkeringsplasser, utebelysning m.m.

Videre er det tatt høyde for asfaltering av parkeringsplass vest, digital plattform og mobilt gulv som til sammen utgjør en tilleggsinvestering på ca. 8 millioner kr.

Kostnadsutviklingen ble presentert for formannskapet i eiermøte umiddelbart etter generalforsamlingen i juni 2017. Samtidig ble det opplyst at det ville bli behov for å ta opp lån med kommunal garanti.

Oversikt:

Differanse nytt kostnadsoverslag	4 000 000
Miste av programsatsningsmidler	4 000 000
Tilleggsinvesteringer	8 000 000
Nytt lånebehov	16 000 000

Samlet sett gir dette et nytt lånebehov på ca. 16 millioner kr, som sammen med det allerede innvilgede lån på 10 millioner kr vil gi et samlet lån på 26 millioner kr.

En del av finansieringen til Frøya Storhall AS er spillemidler. Søknadene er godkjente og vil bli fornyet den 15.januar d.å. Rådmannen anslår at midlene vil bli utbetalt i løpet av 2-4 år, totalt 12,1 millioner kr. Dette må mellomfinansieres, enten via låneopptak eller at Frøya kommune forskutterer disse midlene.

Kommunestyret vedtok i sak 18/16 å garantere for et byggelån på 40 millioner kr. For lånet på 10 millioner kr er det foreløpig betalt renter, mens avdragene slår inn i august 2018. For

byggelånet på 40 millioner kr er det så langt betalt renter, og lånet forfaller i sin helhet 9.mars 2018.

I dialog med Kommunalbanken er Frøya Storhall AS enige om å søke om garanti for nytt lån – stort 16 millioner kr – og med nedbetalingstid på 40 år i tillegg til allerede innvilget lån på 10 millioner kr. Det resterende av byggelånet blir innfridd ved forfall gjennom en innbetaling på ca. 12 millioner kr. Dette er midler selskapet har på konto, etter å ha mottatt momskompensasjon.

Innfrielse av byggelån:

Nytt lån	16 000 000
Spillemidler	12 100 000
Momskompensasjon	11 900 000
Innfrielse av byggelån	40 000 000

Haller det er naturlig å sammenligne seg med – Abrahallen, Valdres Storhall, Storhall Karmøy og Bardufoss Storhall – har langsiktige lån fra 22 millioner kroner til 50 millioner kroner. Storhall Karmøy har som Frøya Storhall stort bidrag fra næringsliv som del av finansiering av hallen. I tillegg har de og de øvrige hallene kommunale og fylkeskommunale tilskudd.

Regnskap for 2017 foreligger ikke pr dato. Det har vært tilnærmet full drift i hele Frøya Storhall AS, men samtidig har det foregått en del reklamasjonsarbeider.

Vurdering:

Frøya kommune er i den heldige situasjonen at likviditeten i kommunen er god, og har mulighet til å forskuttere spillemidlene til Frøya Storhall AS. Gjennom å forskuttere disse midlene reduserer kommunen kapitalkostnaden til Frøya Storhall AS.

Spillemiddelsøknadene er godkjent, men utbetalingene vil skje i årene 2018 til 2022. Det er derfor ingen risiko ved forskutteringen, men kommunen vil miste renteinntektene på innskuddet i perioden. Renten er i dag på ca. 1,32%, som vil gi en renteinntekt på ca. 159 720 kr pr år for et innskudd på 12,1 millioner kr.

Alternativt kan kommunen garantere for et ekstralån på 12,1 millioner kr, slik at Frøya Storhall AS selv kan dekke inn forskutteringen av spillemidlene og foreta ekstra innbetalinger på lånet ettersom utbetalingene fra spillemidlene kommer.

Kommunen har tidligere hatt praksis å forskuttere spillemidler til prosjekter som kommunen selv eier.

Rådmannen anbefaler derfor at kommunen forskutterer spillemidlene til Frøya Storhall AS på 12,1 millioner kr, og stiller til som garantist for 16 millioner i tillegg til tidligere innvilget lån på 10 millioner kr.

Vedlagt søknaden er driftsbudsjettet til Frøya Storhall AS. Dette viser at selskapet vil bruke 2-3 år før de forventer å gå med overskudd av driften. Frøya Storhall AS har svært liten aksjekapital gitt verdiene som ligger i selskapet, og har svært liten handlekraft som en følge av dette. Rådmannen anbefaler at diskusjon om mulig utvidelse av aksjekapitalen blir tatt opp på førstkommende generalforsamling som Frøya Storhall AS arrangerer.

Økonomiske konsekvenser:

Forskutteringen vil ikke ha driftsmessige virkning ut over tapt renteinntekt, og mindre likviditet i perioden frem til alle spillemidler er utbetalt. Frøya kommune har god likviditet, og rådmannen ser ikke at dette vil påvirke driften slik situasjonen er i dag.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Thomas Sandvik
Arkivsaksnr.: 18/350

Arkiv: 153

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

BUDSJETTJUSTERING 1 – INVESTERINGSBUDSJETTET 2018

Vedtak:

Forslag til vedtak:

Frøya kommunestyre vedtar følgende endringer for investeringsbudsjettet for 2018, av overførte budsjettmidler fra 2017.

Prosjekt	Beskrivelse	Budsjett 2017	Revidert budsjett 2017	Budsjett 2018 overført fra 2017
551315	Prosjektering NÆRINGSAREAL	2 897 098	800 000	2 097 098
551317	Infrastruktur sentrumsområdet	1 268 711	2 267	1 266 444
551328	Trafikksikkerhetstiltak	989 398	550 000	439 398
551341	Ny brannstasjon	26 885 587	280 000	26 605 587
551342	Dyrøy oppvekstsenter	3 119 210	50 000	3 069 210
551343	BOLIGFELT HOLAHUAN	14 563 132	2 200 000	12 363 132
551345	Adresseprosjektet - fullføring av prosjektet	986 250	170 000	816 250
551347	FJERNVARMEANLEGG - SISTRANDA SENTRUM	2 743 324	300 000	2 443 324
551356	Tankvogn brann	1 200 000		1 200 000
551358	LIGGEKAI SISTRANDA	401 363		401 363
551361	Oppgradering uteområdet på Sistranda/Hamarvik (fra flytting 2016)	1 110 577		1 110 577
551364	VANNFORSYNING SISTRANDA-NORDSKAGET	20 957 360	10 000 000	10 957 360
551370	FORPROSJEKT MUSEUM	175 000		175 000
551374	Nordhamarvik gravplass	4 014 617	150 000	3 864 617
551375	NYTT HØYDEBASSENG - Bergheia	2 000 000	40 000	1 960 000
551376	NYTT HØYDEBASSENG - BREMNESTUVA	17 873 513	250 000	17 623 513
551377	OPPRYDDING KOMMUNALE AVLØPSLEDNINGER/OVERVANNSPROBLEMER	2 065 621	75 000	1 990 621
551378	Universell utforming Hallaren Kirke	190 000	150 000	40 000
551388	UTBYGGING BEINSKARDET - BYGGETRINN 2	3 891 011		3 891 011
551391	Flytekai Inntian	312 500	220 000	92 500
551393	Digitalisering av arkiv - komplementering delingsarkiv og planarkiv	690 348	460 000	230 348
551401	FRILUFTLIVETS ÅR KOMMUNE	146 932		146 932
551402	FYSISK UTFORMING OSK	168 750	150 000	18 750

551404	INNKJØP ELEVPCER	527 778	450 000	77 778
551406	NY KOMMUNIKASJONSLØSNING	196 196	60 000	136 196
551407	NY SKOLEPORTAL	182 150		182 150
551428	KULVERT I BLAKSTADVASSDRAGET	187 590		187 590
551430	MORGENDAGENS OMSORG	6 726 268	3 000 000	3 726 268
551431	Gjetøy bru	1 250 000	860 000	390 000
551434	Varmesentral Mausund skole	2 000 000	115 000	1 885 000
551435	Søppelpresser	417 500		417 500
551439	Hovedplan vann	1 000 000	600 000	400 000
551445	Avløpsrenseanlegg Sistranda	5 000 000	300 000	4 700 000
551447	Avløpsanlegg Grindfara boligfelt	900 000		900 000
551456	Sanering av avløpsanlegg Nordskaget og nytt avløpsanlegg	3 500 000	225 000	3 275 000
551458	Saneringsplan spredt avløp	1 000 000	750 000	250 000
551463	Sikring og oppgradering av Stabben fort	500 000	200 000	300 000
551464	Sistien	800 000	75 000	725 000
340003	UTSTYR SYKEHJEMMET	100 000		100 000
551515	Bogøya kai	3 100 000	100 000	3 000 000
551483	Utvidelser av Nordhammervika industriområdet	1 250 000	600 000	650 000
551324	VASSVERKSUTBYGGING - membranrigg	4 050 000	550 000	3 500 000
		141 337 784	23 732 267	117 605 517

Saksopplysninger:

Rådmannen nedjusterte i desember investeringsbudsjettet for 2017 på de enkelte prosjektene, fra tildelt budsjetttramme til antatt forbruk i 2017. Prosjektene videreføres i 2018, og rest av budsjetttrammen på de enkelte prosjektene anføres i regnskapsåret 2018.

Vurdering:

Denne budsjettjusteringen foretar en budsjettmessig endring, og har ikke med faktisk forbruk på de enkelte prosjektene i 2017. Rådmannen vil komme med en ny budsjettjustering for investeringsbudsjettet når regnskapet for 2017 er klart, slik at budsjettet på de enkelte prosjektene blir justert i henhold til faktisk forbruk.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Thomas Sandvik
Arkivsaksnr.: 17/2852

Arkiv: 233 P24

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

TILSKUDD TIL SISTRANDA LIGGEKAI

Forslag til vedtak:

Frøya kommune takker ja til tilskuddet over statsbudsjettet kap. 1360 post 60 for 2017 til kai, utdyping og molo på Sistranda Frøya kommune, totalt kr 16 237 500 kr

Frøya kommune forhandler med Trondheim Havn IKS om fullfinansiering av prosjektet.

Vedlegg:

Tilsagnsbrev
Avtalebrev

Saksopplysninger:

Frøya kommune søkte 21.02.2017 Kystverket om støtte til liggekai på Sistranda, totalt 22 262 694 kr. I forbindelse med Statsbudsjettet for 2018, fikk Frøya kommune tilsagn på 16 237 500 kr til kai, utdypning og molo på Sistranda.

Vurdering:

Kommunen søkte om 22 262 694 kr, men får 16 237 500 kr til prosjektet fra Kystverket. Totalprisen på prosjektet er anslått i søknaden til kr 47 255 387 kr. Finansieringen var planlagt slik:

Frøya kommune	21 500 000
Kystverket	22 262 694
Trondheim Havn IKS	2 492 694
Totalt	47 255 387

Prosjektet mangler finansiering på forskjellen mellom omsøkt beløp til Kystverket (22 262 697 kr) og tilsagnet på kai, utdypning og molo på Sistranda (16 237 500 kr) totalt 6 025 197 kr.

Rådmannen har hatt et møte med Trondheim Havn IKS (TH) ved havnedirektør Wollert Krohn-Hansen om prosjektet 13.02.18. Under møtet gir Wollert Krohn-Hansen positive signaler på at den manglende finansieringen kan løses fra TH. Wollert Krohn-Hansen forutsetter da et positivt vedtak i styret for TH og at det er TH som skal ha driften av kaien.

Frøya kommune er i dag en del av TH, der havnen på Nordhamarvik inngår, og TH har driftsansvaret. Rådmannen anser det naturlig å utvikle dette samarbeidet med TH.

Rådmannen anbefaler at Frøya kommunestyre gir i oppdrag å forhandle med TH om fullfinansiering av prosjektet. Ved enighet med TH om finansiering, vil TH ha driftsansvaret for ny liggekai på Sistranda.

Økonomiske konsekvenser:

Rådmannen ser flere positive forhold med å etablere en ny liggekai. Større aktivitet fra fartøyene som bruker kaien vil være positivt for omkringliggende fortetninger, dette vil også sikre at rederiene som bruker havnen vil fortsette å fokus på Frøya. Eventuelle anløp av cruisefartøy vil også ha store positive innvirkninger på Frøya mtp turistvirksomhet/økt handel etc.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Thomas Sandvik
Arkivsaksnr.: 18/348

Arkiv: 202

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

MORGENDAGENS OMSORG – ROMPROGRAM OG TOTALENTREPRISEKONKURRANSE

Vedtak:

Forslag til vedtak:

1. I omsorgsboligene skal det være bokollektiv med små rom og større fellesareal. Rommen skal være på ca. 25 m², med eget bad og med mulighet for installasjon av tekjøkken, jfr. Husbankens anbefalinger.
2. Rådmannen bes gjennomføre en totalentreprisekonkurranse med løsningsforslag. Det innholdsmessige skal ivaretas slik skissene nå foreligger, da de er et grunnlag for investeringstilskudd fra Husbanken
3. Dette vedtaket iverksettes kun om kommunen får innvilget husbankstøtte som omsøkt.

Vedlegg:

Rambøll AS – Beregning treroms omsorgsboliger
Rambøll AS – Notat arkitektkonkurranse

Saksopplysninger:

Frøya kommune vedtok i K-sak 195/16 å bygge helsehus med 28 plasser og 48 omsorgsboliger i forbindelse med prosjektet «morgendagens omsorg». I forbindelse med budsjettet for 2018 K-sak 142/17, ble en foreløpig kostnadsramme for prosjektet vedtatt, slik at det kunne bli medtatt i budsjettet 2018 og økonomiplanen 2018 - 2021. I dette oppsettet er det en forutsetning at kommunen får støtte av Husbankens investeringstilskudd for at prosjektet skal gjennomføres. I forbindelse med denne søknaden har kommunen fått tilbakemelding om; «*Ettersom samtlige plasser i prosjektet ikke gir netto tilvekst, vil forespørselen / søknaden ikke være prioritert og vi vet pr i dag ikke når søknaden kan behandles.*» Prosjektet ble derfor i henhold til K-sak 8/18 vedtatt utsatt til kommunen har fått svar på søknaden om investeringstilskudd fra Husbanken.

Rådmannen ønsker med denne saken å belyse prinsipielle forhold ved utbygningen, som romstørrelse for omsorgsboligene og om kommunen skal benyttes seg av en skisse / arkitektkonkurranse.

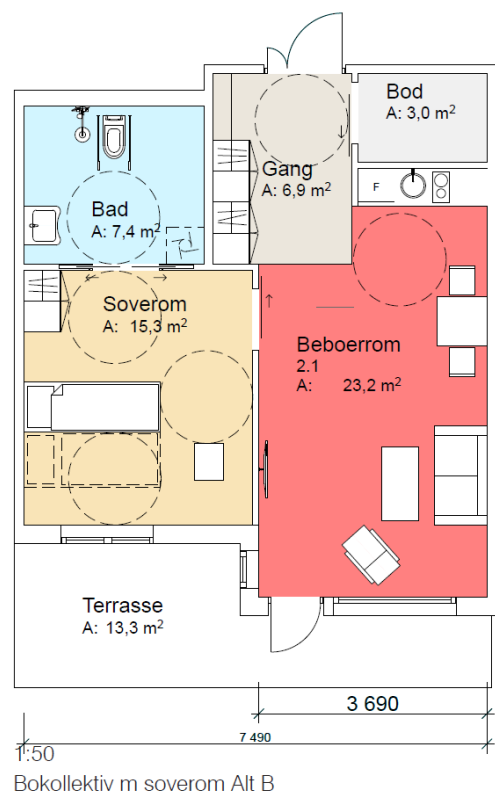
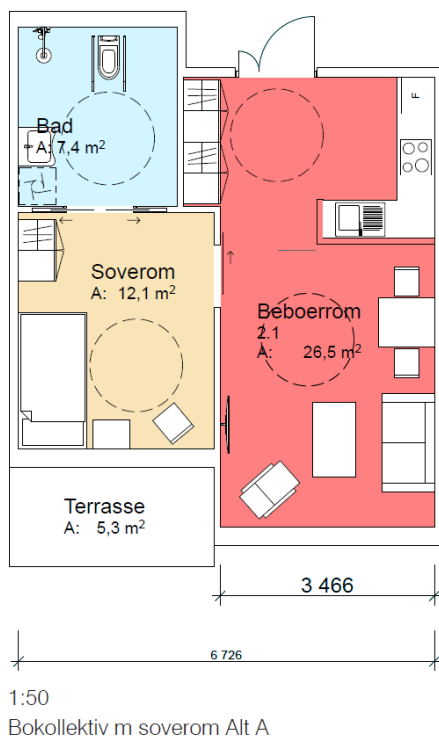
Romprogram – Mulighetsstudiet Bekken

Brukerne som planlagt er innplassert i omsorgsboligene i utbygningen av «morgendagens omsorg», totalt 48 leiligheter er de som er øverst i omsorgstrappen. Ca. halvparten av leilighetene er planlagt tildelt brukergruppen med kognitiv svikt - demente. I tillegg vil de andre leilighetene tildeles brukere med andre behov som også krever en heldøgns omsorgstjeneste.

I forbindelse med presentasjon av prosjektet, har det kommet frem spørsmål om kommunen bør vurdere større boenheter blant omsorgsleilighetene. Rådmannen har fått Rambøll til å beregne dette, og de har kommet med to forslag på treroms leiligheter.

Forslag på leilighet A med eget soverom og leilighet B med eget soverom og bod:

Beboerrom bokollektiv m eget soverom

Merkostnaden med å bygge slike leiligheter er som følger:

Det er ytre ønske om at 24 av de 48 omsorgsboligene skal ha eget soverom. Rambøll har i siste utgave av lesehefte side 17 tegnet to alternativer for dette. Dette vil medføre økt areal og økte kostnader. Dette er illustrert under:

Standardrom som tegnet uten eget soverom	Netto	30,7 m ²
Alternativ A med eget soverom	Netto	46,0 m ²
Alternativ B med eget soverom og bod	Netto	55,8 m ²

Netto arealtilvekst alternativ A pr rom	Netto	15,3 m ²	BTA	16,83 m²
Netto arealtilvekst alternativ B pr rom	Netto	25,1 m ²	BTA	27,61 m²

Benyttet m ² pris i kalkylen	34 200 eks mva
Antall leiligheter	24 stk

Merkost for 24 omsorgsleiligheter alternativ A: 13 814 064 eks mva

Merkost for 24 omsorgsleiligheter alternativ B: 22 662 288 eks mva

Leiligheter	5	10	15	20 stk
Variant alternativ A	2 877 930	5 755 860	8 633 790	11 511 720 eks mva
Variant alternativ B	4 721 310	9 442 620	14 163 930	18 885 240 eks mva

Rambøll 13.12.2017

Erik Hagerup

Rambøll AS har kommet frem til at merkostnaden per kvadratmeter for større omsorgsboliger vil være 34 200 kr. Det vil da si at hvis kommunen bygger 24 av 48 omsorgsboliger som treroms alternativ A, så vil dette komme på en merkostnad på 13,8 millioner kr eks mva. Ekstrakostnaden med å bygge større boliger må kommunen bære selv, da Husbankens støtte har et maksbeløp som kommunen allerede har beregnet inn i prosjektet.

Rådet fra helsepersonell, både ut ifra erfaringer og kunnskaper, er at brukerne som skal inn i slike leiligheter ikke vil ha behov for store boliger, og anbefaler mindre enheter som er lett å bruke og lett å leve i. Omsorgsboligene kommunen nå planlegger, bofelleskap med heldøgns tjenester, er for brukere som befinner seg på det øverste trinnet i omsorgstrappen, og vil kreve hjelp og bistand 24/7. Erfaringsmessig er små enheter bedre både for brukere og ansatte. Forskning viser også til at prioritering av fellesarealer betyr mere for beboere enn størrelsen og innretning av eget boareal. Rådmannen anbefaler derfor at kommunen ikke bygger større omsorgsboliger, og beholder de anbefalte størrelsene som Rambøll AS presenterer i sitt lesehefte.

Arkitekt / skissekonkurranse

I forbindelse med orienteringer om prosjektet i kommunestyret i januar 2018, ble spørsmålet om kommunen skal bruke en arkitektkonkurranse på bygningene i prosjektet fremmet.

Rådmannen ga oppdrag til Rambøll AS å gi en oversikt over tid og kostnad for å gjennomføre en arkitektkonkurranse. I notat av 08.02.18 (Notat nr. PL-01) skisserer Rambøll AS tre måter å gjennomføre en skisse / arkitekt konkurranse.

- Kommunen kan slutføre mulighetsstudien og få kontrahert en rådgivergruppe som lager et skisseprosjekt, som legges ut på en totalentreprise. Det er slik rådmannen har arbeidet med prosjektet fram til nå. Det vil da bli utlyst etter en prosjekteringsgruppe, der også et skisseprosjekt skal inngå, og som vil bli vektlagt i konkurransen.

- Kommunen kan gjennomføre en arkitektkonkurranse. Konkurransen, prekvalifisering må lysnes ut fra 25 til 30 dager før søknad om deltakelse kan mottas. Kommunen må velge ut min 3 og helst ikke mer enn 5 stk. til å delta i konkurransen. Basert på angitte kriterier. Disse må inviteres til en befaring og et info- møte. De bør få minimum 2 arbeids-mnd. for å levere prosjektet. Alle deltakere som leverer etterspurt materiale må få et honorar (premie) pålydende: ca. kr 250.000,- Avhengig av krav til leveranse vil hver arkitektgruppe bruke fra 500 til 900 timer på forslagene. Det må oppnevnes en jury hvorav minst 1/3 del må ha riktig etterspurt fagkunnskap, altså arkitekt. Minst 1 arkitekt bør være godkjent (oppnevnt) av NAL. Den andre kan ev. være fra kommunen. Det må settes av et honorar til jurymedlemmer utenfor kommunen. Innleverte prosjekt må stilles ut offentlig. Antatt tidsforbruk for gjennomføring av denne konkurranse formen: ca. 6 mnd. og kostnad minst 1 mill NOK.
- Kommunen kan gjennomføre en totalentreprise konkurranse med løsningsforslag. Her vil en få forslag med pris. Dette involverer alle fag og entreprenør. Her bør hel gruppe pre-kvalifiseres. Antall deltakere som over. Forespørsel og materiale som over. Priser (honorar) blir litt høyere ca. 300.000 NOK, flere involverte og en mer omfattende oppgave. Grunnlag og framgangsmåte som ved en arkitektkonkurranse, se over. Men det bør angis om hvordan det bedømmelsen vektas. (F.eks.: pris 20 % Løsningsforslag 50% samspillskompetanse 30% ev. framdrift og ferdigstilling) Det bør brukes noe mer tid for en totalentreprise konkurranse med løsningsforslag, grunnet nødvendig kalkyle arbeid. 3 arbeids-mnd. for å levere pris og løsningsforslag. Totalt ca. 7 mnd. Pris ca. kr. 1,2- 1,4 mill. Da vil prosjektet ha kommet lengre, men man er prisgitt totalentreprenør i fortsettelsen og det kan for kommunen oppleves som begrensende for fortsettelsen av prosjektet fordi alle endringer kan være prisdrivende.

Styringsgruppen i prosjektet har diskutert dette, og ser fordeler og ulemper med å gjennomføre en arkitektkonkurranse og totalentreprise konkurranse med løsningsforslag.

- Hovedargumentene mot å gjøre det er at det kan ta lengre tid før prosjektet blir igangsatt og det kan bli dyrere.
- Hovedargumentene for å gjøre det, er at kommunen kan få flere innspill på hvordan utseende på bygningene blir, og det kan bli lettere å involvere det politiske nivået i hvordan utseende på bygningene blir.

Rådmannen anbefaler at kommunen gjennomfører en totalentreprisekonkurranse med løsningsforslag for «morgendagens omsorg». Fordelene med denne fremgangsmåten er at kommunen får flere konsepter å velge blant, samt at kommunen knytter til seg totalentreprenøren på et tidligere tidspunkt enn tidligere antatt. Rådmannen planlegger å ha en kontrakt underskrevet i løpet av høsten 2018 ved denne fremgangsmåten.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 18/301

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet
Kommunestyret

SØKNAD OM FRITAK SOM MØTEFULLMEKTIG I FORLIKSRÅDET

Forslag til vedtak:

Pål Terje Bekken fritas som møtefullmektig i forliksrådet fra dags dato.

Robert Kløven velges som møtefullmektig i Forliksrådet fra dags dato og ut inneværende periode fram til 31.12.20.

Vedlegg:

Søknad om fritak fra Pål Terje Bekken

Saksopplysninger:

Pål Terje Bekken ble valgt som møtefullmektig i Ksak 165/16. Dette viser seg og ikke være en heldig kombinasjon da Bekken også er varaordfører.

Robert Kløven har takket ja til å ta på seg vervet.

I henhold til lov om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) 17. juni 2005 § 6-7 sjette ledd, og forskrift til tvisteloven (tvistelovforskriften) 21. desember 2007 § 3:

«Det skal være et utvalg av faste møtefullmektiger ved hvert forliksråd.

Utvalg av faste møtefullmektiger

Møtefullmektigene oppnevnes av kommunen for inntil fire år av gangen. Som et minimum skal det være tre medlemmer i utvalget, men antallet medlemmer må tilpasses saksmengden i forliksrådet og kommunens innbyggertall. Det er også adgang til at flere kommuner går sammen om et felles møtefullmektigutvalg. En møtefullmektig behøver ikke være bosatt i kommunen.

Om møtefullmektigen

Som fast møtefullmektig kan oppnevnes enhver person som er over 25 år med alminnelig god samfunnsmessig kunnskap og som behersker skriftlig og muntlig norsk språk godt, jf. tvistelovforskriften § 3 annet ledd. Det anses å være en fordel at de som oppnevnes har noe kunnskap

om forliksrådets virksomhet. Møtefullmektigen bør kunne få noe veiledning om forliksrådet og forliksrådsbehandlingen ved å henvende seg til det aktuelle forliksråd og sekretariatet.

Møtefullmektigens forhold til parten

En part som ikke har plikt til å møte personlig til et møte i forliksrådet, kan møte ved en prosessfullmektig – dette kan for eksempel være et medlem av utvalget av faste møtefullmektiger. Ved spørsmål om en part har møteplikt, kan sekretariatet gi veiledning om bestemmelsene i tvisteloven §§ 6-6 og 6-7, men avgjørelsen av spørsmålet hører under forliksrådet.

Det er viktig å understreke at møtefullmektigen under forliksrådsbehandlingen kun representerer den parten han/hun har fått oppdraget fra. Ved oppnevningen skal møtefullmektigene gjøres kjent med at de i den enkelte sak skal være uavhengige av andre interesser enn partens, slik at deres handlinger ikke påvirkes av utenforliggende hensyn. Det er viktig at det på forhånd tydelig avklares mellom parten og møtefullmektigen hva fullmakten innebærer og hvor langt møtefullmektigen kan strekke seg for blant annet å få til et forlik under meklingen. I enkelte tilfeller kan det være hensiktsmessig at en slik fullmakt gjøres skriftlig. Parten har selv et ansvar for å være tydelig overfor møtefullmektigen om hvor langt fullmakten går, og hva som ønskes oppnådd ved forliksrådsbehandlingen. Dersom parten ikke oppfyller dette ansvaret, må møtefullmektigen på eget initiativ ta spørsmålet opp med parten. Fullmaktsforholdet bør avklares i god tid før møtefullmektigen skal møte i forliksrådet.

Møtefullmektigen må sørge for å få alle relevante dokumenter fra parten og på forhånd sette seg godt inn i disse.

Møtefullmektigens opptreden i forliksrådet

Møtefullmektigen skal få en skriftlig møtefullmakt av parten, som legges frem for forliksrådet. Av denne skal det gå frem at møtefullmektigen har anledning til å møte på vegne av parten.

Under forliksrådsbehandlingen må møtefullmektigen hele tiden være klar over at han/ hun representerer partens interesser. Møtefullmektigen har ikke anledning til å gå utover partens påstander uten at parten har samtykket til dette. Møtefullmektigen har heller ikke anledning til å inngå forlik uten partens samtykke. Dersom parten har gitt møtefullmektigen fullmakt til å inngå forlik, må innholdet av forliket være i overensstemmelse med partens ønsker.

Dersom møtefullmektige opptrer i strid med partens interesser, kan parten holde møtefullmektigen ansvarlig for dette.

Godtgjørelse

Godtgjørelse til møtefullmektig utgjør inntil et halvt rettsgebyr, og dekkes av parten selv.»

Vurdering:

Rådmannen vurderer å innstille Robert Kløven i vervet som møtefullmektig i Forliksrådet.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 18/472

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

REFERATSAK

Forslag til vedtak:

Referatet tas til orientering.

Vedlegg:

Møteprotokoll - Styremøte Konsek Trøndelag IKS 26.01.2018

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 18/270

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

ORDFØRERS ORIENTERING

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 18/271

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Formannskapet

RÅDMANNNS ORIENTERING